

ALFRED ELTON VAN VOGT

VRĂJITORUL DIN LINN

THE WIZARD OF LINN, 1962

„Fiul zeilor” era într-un evident progres. Devenit mutant, ajunsese să fie disprețuit. Se născuse în familia conducătoare a Imperiului Linnan, pe jumătate barbar, cam prin anul 12.000 d. Hr.; crescuse aproape neobservat de rudele apropiate ca și de cei din guvern, preocupați mai tot timpul să-și apropie puterea. Tratat cu dispreț în templele învățăturii, reușise să pătrundă sensul lăuntric al materiei cu ajutorul câtorva bărbați înțelepți care ghiciseră măcar o fărâmbă din secretul zeilor atomului.

Pentru adversarii lui potențiali, Clane ajunsese deja prea puternic ca să mai fie distrus deși aceștia își dăduseră scama ce pericol serios putea el constitui în ducerea la bun sfârșit a planurilor lor.

Cercetase gropile uriașe, în care se bănuia că sălășluiesc zeii atomului, și aflase că acestea nu erau altceva decât ruinele unor foste orașe. Din hăurile uriașe, ce fuseseră cândva megalopolisuri pline de viață, mutantul adunase fragmente de mașinărie și de arme. Printre ele, o sferă de energie care absorbea sau distrugea orice formă de materie întâlnea, cu excepția celei denumită „protejată”; aceasta era însă doar presupunerea lui Clane, care nu-și putea explica de ce o armă atât de extraordinară nu fusese în

stare să salveze civilizația dispărută. Sfera era acționată de gândurile persoanei care o controla.

Descoperirile ulterioare l-au condus la explicarea multor necunoscute. Concluziile la care a ajuns i-au furnizat dezlegarea poveștilor pe jumătate adevărate care vorbeau despre o civilizație extraordinară, demult dispărută, ce părea că-și trăise vremea cu câteva mii de ani în urmă. Ele l-au făcut să înțeleagă cum de putuse coexista civilizația arcului și săgeții cu cea a navelor spațiale simple, pe care orice minte și mână iscusită le putea construi. Descoperise într-un fel chiar și secretul metalelor „sacre” ce furnizau energia navelor. Totuși, misterul catastrofei uitate continua să fie o enigmă.

Apoi, peste imperiul linnan se abătură hoardele barbare de pe Europa, satelitul lui Jupiter, conduse de Czinczar. Acesta adusesese cu el cadavrul uriaș al unei creaturi neomenești. Czinczar era de părere că-n urmă cu foarte mulți ani, ființe similare distruseseră civilizația umană. Și, deși atacul lui asupra imperiului linnan dăduse greș, atitudinea sa de om politic îngrijorat de soarta omenirii îl convinsese pe Clane că prezența, fie și numai a unui singur astfel de monstru în Sistemul Solar, putea să anunțe o invazie iminentă. Clane, care întâlnise în cărți străvechi referiri vagi la niște dușmani cu numele de rissi, fusese impresionat de sinceritatea barbarului. Respinsese însă propunerea lui Czinczar, care-l vedea în postura de conducător al imperiului. O asemenea funcție implica prea multe complicații.

Una dintre ele era faptul că noul Lord Conducător, Jerrin, era fratele lui.

*

În întinericul înșelător al spațiului, prezența navei aliene nu era trădată decât de sclipiri rătăcite, datorate câte unei raze solare. Vehiculul poposise de câteva luni în apropierea sateliților naturali ai lui Jupiter, timp în care rissii de la bordul navei nu încercaseră să-și mascheze prezența, dar nici să și-o facă simțită.

Formațiunile lor de recunoaștere întâlniseră în mai multe rânduri oameni. Reacția în astfel de împrejurări fusese invariabilă: uciseseră fără ezitare orice ființă care avusese neșansa să-i vadă. Odată, pe îndepărtatul Titan, relieful foarte accidentat al terenului, presărat cu nenumărate grote, salvase un bărbat de plasa ucigașă întinsă de rissi. În seara respectivă însă, după ce norocosul avusese timp berechet să ajungă în așezarea cea mai apropiată, o ciupercă atomică se ridicase deasupra întregii zone.

În perspectiva scopului urmărit, altă cale care să asigure eficiența acțiunilor nu exista. În ciuda totalei dezinvolturi cu care nava survola așezările, rapoartele nu conțineau decât menționări sumare ale prezenței unui obiect spațial de mari dimensiuni în zonă. Vreme îndelungată, nimeni n-

a bănuit măcar că la bordul navei nu se aflau oameni.

Toate aceste precauții nu puteau, însă, schimba ordinea firească a vieții și a morții. La numai câteva ore-lumină de Titan, un riss care repara învelișul exterior al navei a fost lovit de un meteorit. Printr-o coincidență absolut ieșită din comun, în momentul respectiv meteoritul zbura exact în aceeași direcție și cu aceeași viteză ca nava. Cadavrul muncitorului ucis de impact s-a pierdut în spațiu. Altă dată, pe Europa, cel mai mare satelit al lui Jupiter, o navetă monoloc de recunoaștere a revenit la nava-mamă fără pilot. Aparatele de bord înregistraseră peste o mie de kilometri de zbor, motiv pentru care încercarea de reconstituire a traseului a fost imposibilă, cei trimiși să o facă trezindu-se deasupra unor munți extraordinar de abrupti.

În mod cu totul surprinzător, ambele cadavre au fost găsite; primul de către niște mineri de meteoriți de pe Europa, iar al doilea de către trupele lui Czinczar, aflate în manevre preliminare invaziei Pământului. Amândouă au fost aduse conducătorului, care, punând cap la cap rapoartele primite, a dat o explicație incredibil de exactă privind originea straniilor ființe.

Invazia lui Czinczar asupra Pământului a avut loc câteva luni mai târziu, în timp ce nava alienă continua să se afle în vecinătatea Europei. A urmat apoi înfrângerea atacatorilor de către Lordul Clane Linn. Necunoscuta navă stelară și-a continuat între timp zborul lent, asolizând pe Marte la mai puțin de o lună după ce Lordul Jerrin și armata lui se îmbarcaseră spre Pământ. Avea să treacă însă cam tot atâta timp până când guvernatorului militar al planetei Marte i s-a raportat prezența vehiculului alien.

Urmaș al marelui Raheinl, guvernatorul, un bărbat tânăr și plin de sine, a respins imediat raportul, considerându-l o bazaconie, o născocire fantezistă ca atâtea altele ce circulau prin părțile acestea în care nivelul de educație scăzuse considerabil, de când cu atât de dese și interminabilele războaie. Abia la al doilea raport primit pe altă filieră, el și-a dat seama că putea fi vorba despre o versiune marțiană a invaziei barbare. În consecință, guvernatorul a acționat rapid și ferm.

Spațiul extramarțian a început să fie străbătut în lung și-n lat de navele rapide de poliție și de patrulare. Cum nava alienă nu încerca deloc să treacă neobservată, contactul s-a stabilit fără mare greutate. Rezultatul? Două vehicule cosmice ale poliției au fost distruse de fascicule energetice puternice. Celelalte nave, observând catastrofa de la distanță, s-au retras în mare grabă la bazele lor.

Chiar dacă rissii observaseră cumva că pătrunseseră într-o zonă mai dezvoltată tehnologic a Sistemului Solar, în acțiunile lor nu interveni nici o perturbare care să indice lucrul acesta. De asemenea, păreau să nu-și dea

seama că acțiunile lor echivalau cu o provocare de război.

Guvernatorul trimise un raport Pământului, după care porni să-și organizeze forțele. Timp de două săptămâni, patrurile lui n-au făcut altceva decât să observe mișcările navei aliene. Informațiile culese astfel avură darul să-l liniștească întrucâtva. Se părea că inamicul trimitea doar grupuri restrânse de nave, cu rol de cercetare. În cea de-a cincisprezecea zi, asupra acelor formațiuni invadatoare se abătură navele oamenilor.

Strategia asaltului fusese elaborată cu maximă atenție. În fiecare caz, s-a încercat lovirea directă a navetelor risse. Patru astfel de atacuri au fost încununate de succes. Micuțele vehicule spațiale risse străluceau în lumina ștersă a după-amiezii, căzând spre sol. Nave uriașe coborau asupra lor din înalt, le preluau la bord și se retrăgeau în mare grabă către punctele de asolizare prestabilite.

A fost o victorie uriașă, mai mare chiar decât și-ar fi putut închipui oamenii. Cum era de așteptat, inamicul a reacționat imediat. În chiar dimineața următoare, orașul Gadre a irupt într-o explozie colosală, în urma căreia o ciupercă fumegândă a invadat atmosfera pe o înălțime de o sută cincizeci de kilometri.

Ferocitatea contraatacului a pus capăt războiului de pe Marte. Nimeni nu i-a mai sâcâit pe intruși. Tânărul Raheinl, exasperat de violența ripostei, a ordonat evacuarea orașelor mari și a expediat altă serie de avertismente către Pământ. În același timp, a trimis spre examinare și două dintre navetele capturate, pe cele mai mari și mai puțin deteriorate.

Cam la o lună după evenimente, încetară rapoartele în legătură cu prezența navei în atmosfera marțiană. Raheinl a tras concluzia că intrușii se îndreptaseră spre Pământ și, pe baza acestei concluzii, și-a întocmit raportul final. Tânărul guvernator se simțea ușurat. Cei care urmau să se confrunte cu problema erau singurii în măsură să-și dea seama dacă exista sau nu o soluție.

*

Când Lilidel intră în încăpere, Jerrin lăsă pe masă raportul de pe Marte. Se ridică în picioare și-și ajută soția, care purta în brațe cel de-al șaptelea copil al lor, să se așeze pe un scaun. Reveni apoi preocupat la locul lui. Avea presimțirea că o să i se vorbească iarăși despre o anumită persoană.

Lilidel începu imediat. Așa cum se așteptase, era vorba despre fratele lui, Clane. Deși nemulțumit, ascultă răbdător, stăpânit de același sentiment de exasperare care îl cuprindea de fiecare dată când soția lui încerca să-i influențeze aprecierile cu observații subiective. După câteva minute, o

întrerupse cu blândețe:

— Draga mea, dacă într-adevăr Clane ar fi vrut să preia controlul, a avut la dispoziție două luni întregi, între sfârșitul războiului cu barbarii și întoarcerea mea.

Femeia îl așteptă respectuos să termine. Lilidel era o soție remarcabilă, Jerrin trebuia să recunoască. Vrednică, bună, plină de grație și discreție, avea și un trecut fără pată. Era, cum i-o spunea des și lui, un adevărat model printre femeile din lumea bună.

Totuși, Jerrin se întreba uneori ce anume îl irita la soția lui. Se simțea întotdeauna nefericit când îi veneau astfel de gânduri pentru că, luat pe bucățele, caracterul ei era perfect. Pe de-a-ntregul, însă, i se părea câteodată imposibil, aducându-l în pragul furiei.

— Trebuie să recunoaștem, spuse el, că Clane a condus campania împotriva barbarilor cu o măiestrie remarcabilă. Încă n-am reușit să înțeleg cum de a izbutit să-i învingă.

Își dădu seama imediat că nu spusese ceea ce trebuia. După părerea lui Lilidel, era greșit să apreciezi cu prea multă generozitate meritele altora. Clane, știa bine, nu-și făcuse decât datoria. Nimic nu-l împiedica acum să se întoarcă la viața lui retrasă, limitându-și ambițiile la binele familiei și al statului.

Jerrin asculta abătut. Era foarte nemulțumit de propria-i reacție față de victoria fratelui său. Clane ar fi trebuit să primească cel puțin un Triumf, dar consilierii lui din Patronat îl convinseseră că o astfel de recunoaștere a meritelor putea fi extrem de periculoasă.

Când deschise gura din nou, cuvintele păreau să fie un răspuns adresat lui Lilidel. În realitate, însă, se doreau o reacție defensivă față de toți cei care reușiseră până atunci să-i înfrâneze un impuls natural, acela de a acorda toată încrederea oricui se dovedea demn de asta.

— Draga mea, dacă măcar o parte din lucrurile pe care le-am auzit despre el sunt adevărate, Clane ar putea răsturna guvernul în orice moment. Și vreau să-ți mai spun ceva: ideea că rangul pe care-l dețin este un drept exclusiv de moștenire al familiei mele este complet iluzorie. S-ar putea să-l păstrăm, după cum s-ar putea, la fel de bine, să-l pierdem. Puterea ți se poate strecura printre degete exact când ți se pare că ai prins-o mai bine. Am aici – ridică raportul de pe birou – un mesaj extrem de alarmant de la generalul Raheinl...

Nu reuși însă să schimbe subiectul discuției. La urma urmelor, dacă n-avea nici un fel de ambiții pentru sine, putea cel puțin să se gândească la

viitorul copiilor. Asta pentru că, nu încăpea vorbă, nu depindea decât de el să-i asigure fiului lor mai mare dreptul la succesiune. Tânărul Calaj avea acum șaptesprezece ani, iar lucrurile trebuiau pregătite din timp. Luându-și inima-n dinți, Jerrin o întrerupse:

— Voiam să-ți spun că după-amiază va trebui să plec într-un tur de inspecție prin provincii. Ar fi mai bine să amânăm discuția pentru când mă întorc.

Lilidel încheie amintind cât de norocos era să aibă o soție care să-i accepte absențele tot mai frecvente. Inima ei era tristă, dar plină de înțelegere.

— Priviți! spuse cineva.

Atâta uimire era cuprinsă în acea exclamație, încât Jerrin întoarse capul fără să vrea. Toți bărbații din jurul lui își alungiră gâturile și holbară ochii spre cer.

Ceea ce vedeau părea cu adevărat incredibil. Dimensiunile navei apărute la orizont depășeau orice standard cunoscut. Jerrin, care cunoștea foarte bine posibilitățile Pământului în privința construcțiilor de vehicule aerospațiale, presupuse dintru început că nava respectivă nu era din Sistemul Solar. Apoi își aminti fulgerător de mesajele guvernatorului militar de pe Marte. Senzația de apropiere a unui cataclism îl copleși pentru o clipă.

Stăpânirea de sine îi reveni însă la fel de rapid. Găsi în cele din urmă capacitatea să aprecieze lungimea navei cam la șase sute de metri. Ochii lui ageri începură să descopere și să înregistreze particularitățile de construcție ale vehiculului atât de diferit ca structură față de orice alt tip întâlnit până atunci. În timp ce o privea, uriașa navă plutea mai departe, fără să se sinchisească de cei de jos. Se afla cam la cinci kilometri deasupra solului și nu zbura cu o viteză foarte mare, de vreme ce, după un minut, încă se mai zărea în depărtare. Silueta ei fu înghițită în cele din urmă de ceața alburie care învăluisese orizontul estic.

Jerrin începu să împartă ordine chiar înainte ca nava să dispară cu totul în nori. Încă nu primise raportul despre distrugerea lui Gadre, dar se arătă mult mai prudent decât Raheinl. Flotila de nave și navete pe care o trimise în urma intrusului primise ordin să se mențină la distanță.

După luarea măsurilor defensive preliminare, Lordul Jerrin se întoarse în Linn, așteptând rapoarte. În timpul nopții, primi vreo șase, dar nu află nimic

deosebit față de ce văzuse cu ochii lui. Noutatea apăru a doua zi pe la prânz, când sosi o scrisoare de la Lordul Clane:

Excelență, Te conjur plin de îngrijorare să evacuezi așezările mari. Toate forțele și echipamentele ne sunt necesare pentru apărarea teritoriului.

Este vital ca nava aceasta venită din alt sistem solar să fie distrusă. Am motive să cred că cei aflați la bordul ei sunt descendenții seminției care a distrus cândva legendara civilizație a Pământului. Numele lor era riss.

Îți solicit o întrevvedere cât mai curând posibil. Am de făcut câteva sugestii importante în legătură cu tactica ce trebuie adoptată față de acest inamic.

Clane.

Jerrin citi biletul de mai multe ori și încercă să-și închipuie cum ar arăta o operațiune de evacuare de proporțiile celei recomandate de fratele lui. O asemenea activitate de anvergură avea implicații atât de vaste, încât se simți copleșit de furie. După un timp însă, ceva mai calm, îi trimise fratelui său un răspuns:

Excelență, Toate măsurile necesare și aplicabile au fost deja luate. Voi fi fericit să te primesc oricând vei dori.

Jerrin.

După ce expedie masajul, Jerrin începu să se frământa întrebându-se cum de aflase Clane atât de rapid despre nava interstelară. I se părea destul de improbabil ca și fratele lui s-o fi văzut personal. Amănuntul acesta nu era decât o nouă confirmare a unei mai vechi bănuieli a Lordului Conducător, anume că existau simpatizanți ai lui Clane la toate nivelurile, inclusiv printre membrii serviciului său personal.

Seara, când se adunaseră destul de multe rapoarte, starea de amărăciune se mai estompă datorită, în principal, necesității evidente de a studia volumul de informații.

*

Nava alienă trecu peste ocean, apoi peste munți. Când ajunse deasupra orașului Goram, staționă o oră. O sută de navete ieșiră din pânțele ei și cercetară, preț de un ceas, dealurile dimprejur.

În ciuda ordinelor ferme ale lui Jerrin, conform cărora navetele risse nu trebuiau interceptate, au avut loc două incidente. Deși locurile în care s-au petrecut se aflau la o distanță relativă considerabilă, consecințele s-au dovedit similare. Două nave pământene s-au aventurat la mai puțin de doi kilometri de o navetă inamică.

Martorii oculari au relatat că văzuseră niște fulgere albastre, după care

cele două nave terestre luaseră foc și se prăbușiseră, pierind odată cu ocupanții lor.

Jerrin a fost cutremurat când a primit veștile, mai ales fiindcă îi confirmau o bănuială. Așteptase până atunci să primească rezultatele confruntărilor de pe Marte. Nu încăpea nici un dubiu că nava alienă era una și aceeași cu cea implicată în conflictele marțiene, dar ajunsese pe Pământ mai repede decât mesagerul cu raportul guvernatorului marțian.

Acum lucrurile se limpeziseră.

Nava venise din alt sistem solar. Curând se va întoarce acasă. Dacă ocupanții ei nu doreau să comunice în nici un fel, trebuiau lăsați în pace. Între timp, flota linnană avea să-și întărească forța combativă și să se pregătească pentru a interveni în orice situații posibile. Când Lordul Conducător își comunică instrucțiunile șefului de cabinet, acesta își mângâie o clipă mustața, după care spuse:

— Să ne întărim forța combativă... Ce vreți să spuneți? Să comandăm mai multe sulite și săgeți?

Jerrin șovăi. Formulată în astfel de termeni, planul lui nu mai părea atât de convingător.

— Fiți pregătiți, replică el. Fiți gata de orice sacrificii.

Nici cu asta nu știa de fapt ce voia să spună.

Mai trecu o zi și Jerrin se convinse și mai mult că măsurile luate nu erau nici pe departe cele mai adecvate. În dimineața următoare, șeful rețelei de supraveghere și informare a lui Clane și a celor ce-l susțineau raportă că mutantul începuse să-și transfere echipamentele din reședința pe care o avea în Linn.

La auzul veștii, pe Jerrin îl apucă furia. Era exact genul de incident care, dacă devenea cunoscut, putea duce la crearea unei panici generale. Nu-și revenise din mânie, când primi o a doua scrisoare de la fratele lui:

Dragă Jerrin, Am aflat despre dezastrul marțian și te sfătuiesc, cum rareori am făcut-o, să ordoni evacuarea Linnului și a altor orașe.

Îți repet că nava aceasta trebuie neapărat distrusă înainte să părăsească Pământul.

Clane.

Era o scrisoare rău-prevestitoare. Și atât de dură și tăioasă, încât Jerrin simți cum sângele i se urcă în obraji palizi. Rămăsese pur și simplu stupefiat nu de conținutul, ci de tonul scrisorii. Dintr-odată un gând îi întunecă mintea: dezastrul marțian!

Încercând să-și păstreze calmul, trimise un curier la aerodromul unde aterizau de obicei navele oficiale de pe Marte. Omul se întoarse cu mâna goală.

— Excelență, de mai bine de-o săptămână, n-a mai venit nici o navă dintr-acolo.

Jerrin începu să măsoare încăperea cu pași mari. Era, în aceeași măsură, uluit și îngrijorat. Devenise aproape sigur că fratele lui se afla în posesia unor informații pe care guvernul nu le primise încă. În felul acesta, trebuia să admită că mutantul dezvăluise, cu sau fără voia lui, un secret personal, înștiințându-l astfel indirect pe Lordul Conducător că deținea un mijloc rapid de comunicare cu alte planete. Ceea ce însemna extraordinar de mult, dată fiind desfășurarea dinamică a evenimentelor.

Totuși, Jerrin simțea că nu-i stă în putere să accepte toate aceste implicații cu inima deschisă.

Problema, cu necunoscutele ei, continua să-i frământa mintea când Lilidel intră în odaie. Ca de obicei, adusese unul dintre copii.

Jerrin o studie atent, în timp ce vorbea. Nu mai era frumusețea cu care se însurase, deși trăsăturile ei atât de subtil accentuate nu se modificaseră aproape deloc de când o cunoștea.

Nu chipul, ci trupul ei trăda numărul anilor ce trecuseră și al nașterilor. Jerrin se străduia să pună în priviri cât mai multă îngăduință. În fond era soția lui, femeia al cărei caracter l-ar fi dorit la fel de puțin schimbat ca înfățișarea.

— Un lucru vreau să fie clar, spuse el pe un ton cât mai calm. Un bărbat care nu poate apăra imperiul nu are cum să-și păstreze funcția. În momentul de față, e recomandabil să-ți faci griji nu pentru Calaj, ci pentru situația disperată în care ne aflăm cu toții, ca urmare a prezenței navei aliene.

O informă apoi succint despre mesajele lui Clane. Când termină, chipul femeii era palid.

— Exact de asta mă temeam, remarcă ea cu voce ascutită. Eram sigură că pune ceva la cale.

Egocentricitatea observației îl ului pe Jerrin. Încercă să-i explice lui Lilidel că nu-l putea învinui pe Clane pentru apariția navei, dar soția lui respinse imediat orice fel de argumentație.

— Nu contează ce metodă folosește, spuse ea iritată. Când ai un scop, orice pretext e bun.

Continuă tot așa, până când Jerrin o întrerupse.

— Ți-ai ieșit din minți? o întrebă pe un ton violent. Dă-mi voie să te informez, doamnă, că nu permit să se rostească asemenea aberații în

prezența mea. Dacă dorești să pălăvrăgești despre conspirațiile lui Clane împotriva statului, te rog să n-o faci aici și acum!

Lilidel îi aruncă o privire tristă.

— Nu mi-ai mai vorbit niciodată în felul acesta, se smiorcăi ea strângând copilul la piept, de parcă ar fi vrut să se apere.

Mai mult ca sigur, făcuse gestul dintr-un reflex. Sau pentru a-i atrage bărbatului atenția că era, totuși, tatăl copiilor ei. Mișcarea ei avea ceva familiar, ceva care-i aduse aminte lui Jerrin de nenumăratele ocazii ivite de-a lungul anilor, când Lilidel venise cu o plângere sau cu o cerere, însoțită întotdeauna de un copil. O plângere sau o *cerere*. Tresări violent, amintindu-și detaliul respectiv. Dintotdeauna, Jerrin fusese mândru de faptul că Lilidel, spre deosebire de alte soții de conducători, nu folosisese niciodată relația lor în scopuri personale.

Senzația căpătă dimensiunile unui adevărat șoc când își aduse aminte dintr-odată de *miile* de ocazii când ea susținuse interesele altora. De câte ori îi sugerase pe cine să numească în diferite funcții? Importanța acestora variase, uneori ajungând chiar până la rangul de guvernator. În felul ei neostentativ, femeia îl determinase pe Jerrin să emită, de-a lungul anilor, un număr uriaș de decrete, ordine și legi. Acum îi era clar: doar o parte dintre ele proveniseră din mintea ei.

Jerrin înțelese, în sfârșit, că, în toți acești ani, Lilidel fusese reprezentanta unui grup de interese, grup care condusesse indirect provinciile, profitând de interesul lui major pentru treburile militare. Membrii grupului respectiv se folosiseră de Jerrin pentru a-și satisface propriile interese. Așadar, ei țineau să-l înlăture pe Clane.

Extraordinara dimensiune a acestui act de trădare îl lăsă, pentru câteva momente, mut. Era greu de crezut că Lilidel își dădea seama de implicațiile nefaste ale tuturor acțiunilor ei. Mult mai plauzibilă se dovedea ideea că niște oameni inteligenți îi analizaseră caracterul și o foloseau fără scrupule. Totuși, nu avea nici cea mai mică îndoială că soția lui intrase conștientă în jocul acesta, atât cât îl înțelegea. Probabil, de dragul copiilor.

Problema era prea serioasă pentru a acționa sub impulsul momentului. Jerrin spuse încet:

— Te rog să mă lași. Nu vreau să-ți vorbesc necuviincios. M-ai prins într-un moment prost.

După ce plecă, bărbatul rămase multă vreme în picioare, cântărind mesajul lui Clane, dar neputându-se hotărî. În cele din urmă, își spuse: *Adevărul este că n-am nici o soluție în problema navei invadatoare. Ca atare,*

a venit vremea să-l solicite pe Clane.

Îi expedie fratelui său un mesaj scurt și la obiect: „Vreau să ne întâlnim. Spune când, unde și în ce condiții”.

Replica lui Clane a sosit imediat: „Vei ordona evacuarea tuturor orașelor mari? Iar apoi vei veni dacă trimit o navă?” „Da”, îl asigură Jerrin.

• III. •

Când Lordul Conducător ajunse cu suita la naveta spațială trimisă de Clane, acesta nu se zărea nicăieri. Jerrin fu nevoit să accepte situația cu un zâmbet sumbru, însă printre oamenii săi se auziră murmure iritate. Tensiunea se mai atenuează oricum când din navă coborî un militar cu gradul de general. Veni cu un pas grăbit către ei, salută și așteaptă respectuos să i se acorde permisiunea de a vorbi. Jerrin îngădui printr-un semn.

— Excelență, începu generalul cu un ton de scuză, Lordul Clane regretă sincer că nu a reușit să termine la timp anumite operațiuni preliminare. Îl vom lua de la reședința sa, după care vă va sta la dispoziție imediat ce va sui la bord.

Jerrin se mai îmbună la auzul acestor vorbe. Nu ținea foarte mult la etichetă, dar nu trebuia să-i spună nimeni că cineva care încălca regulile protocolului avea neapărat niște scopuri ascunse, pe care le declara astfel indirect. Dacă ar fi fost să extrapoleze situația, la nivel de guvern, s-ar fi putut interpreta ca o rebeliune pe față. Jerrin se bucura că fratele lui alesese această cale pentru a-și exprima atitudinea. Evita în felul acesta multe alte neplăceri.

Lordul Conducător nu era o persoană atât de nedelicată încât să se apuce să întrebe despre ce fel de operațiuni preliminare era vorba. De altfel, avea convingerea că nici nu existau în realitate.

Câteva minute mai târziu, fu cuprins din nou de un sentiment de neliniște. Privind pe hubloul cabinei lui și văzând Pământul îndepărtându-se, fu conștient că își asumase un risc nebunesc aventurându-se la bordul acestei nave fără o flotilă de escortă. Era destul de improbabil ca fratele lui să riște un război civil de amploare, însă astfel de lucruri se mai întâmplaseră.

Nici nu accepta, teoretic măcar, ideea că s-ar putea să fi nimerit într-o capcană, așa că nu-i puse la curent pe ofițerii din suită cu bănuielile ce-l frământau.

Numai atunci când nava începu să coboare către aeroportul reședinței

lui Clane, Jerrin începu să se simtă mai ușurat. Neliniștea i se risipi de-a binelea în momentul în care îl văzu pe fratele său îndreptându-se către navă, urmat de câțiva bărbați ce duceau un obiect prelung, metalic, asemănător unui jgheab. Înăuntrul jgheabului se afla ceva strălucitor, care părea să se miște foarte încet, înainte și înapoi. Nu vedea foarte clar ce era, dar semăna cu o sferă de sticlă.

După un scurt răstimp, nava decolă iarăși; imediat, Clane ceru printr-un ofițer permisiunea să intre. Jerrin i-o acordă necondiționat. Nu mai înțelegea nimic. Ce destinație avea nava asta?

Stătuse până atunci pe un scaun. Când îl văzu pe Clane intrând, se ridică. Cabina avea o construcție ideală pentru ceremonii de prezentare a omagiilor în fața unor personalități de cel mai înalt rang. Trei trepte urcau din anticamera unde se afla intrarea, către salonul de primiri. În capătul treptelor, ca pe un podium, aștepta Jerrin. Cu ochii înguști și buzele strânse, își privea nemișcat fratele care se apropia.

Prin hublou, văzuse că purta, ca de obicei, veșminte de templu. Acum putea să-l observe mai în amănunt. Chiar și în ambianța aceea, nu foarte impunătoare, Clane arăta obscur și neimportant. Părea atât de nelalocul lui printre ofițerii în uniforme de un superb albastru-argintiu încât, fără să vrea, Jerrin simți că mai vârstnicul lui frate nu putea constitui vreodată o amenințare pentru el.

Ostilitatea rigidă care-l încercase până atunci îl părăsi cu totul. Îl copleși un val de compasiune și de înțelegere. Știa foarte bine cu câtă grijă fuseseră croite veșmintele acelea pentru a ascunde urâtenia umerilor, a brațelor și pieptului trupului de mutant.

Mi-aduc aminte, se gândi el, de vremurile când făceam parte dintr-o bandă de puști care-l alergau ca să-l dezbrace și să-și bată joc de el.

Asta se întâmplase demult, cu mai bine de douăzeci de ani în urmă, dar amintirea acelor vremuri îl făcu să se simtă vinovat. Nesiguranța îl părăsi cu totul. Coborî treptele, sub impulsul unui val de afecțiune, și-și puse brațele în jurul trupului firav al lui Clane.

— Dragă frate, spuse, cât mă bucur că te văd.

Apoi se retrase un pas, simțindu-se mult mai bine; cinismul îi dispăruse cu desăvârșire, pentru că, iată, trăia clipa când putea pune mâna în foc că firavul lui frate nu va lupta niciodată împotriva lui pentru putere.

— Pot să te întreb unde mergem? se arătă Jerrin interesat.

Clane zâmbi. Chipul îi arăta parcă mai împlinit decât la ultima lor întâlnire. Ceva din feminitatea lui angelică începuse să cedeze locul unor

trăsături deja conturate ale dârzeniei bărbătești. Chiar și zâmbetul îi căpătase un fel de siguranță, scoțându-i în relief calitățile ce-l făceau mai degrabă frumos decât chipeș. Avea treizeci și trei de ani dar, după toate aparențele, nu se bărbierise niciodată.

— Potrivit ultimelor rapoarte, spuse Clane, invadatorul staționează în momentul de față deasupra unui lanț de munți, cam la o sută cincizeci de kilometri de aici. Aș dori să asisti la atacul pe care vreau să-l întreprind asupra navei.

De-abia la sfârșitul acelei călătorii, a înțeles Jerrin în ce consta adevăratul motiv al invitației.

*

Jerrin n-avea de unde să-și dea seama ce se întâmpla de fapt. Coborâse din navă și-l privea pe Clane, care examina nava dușmană, aflată la vreo cinci kilometri depărtare – o pată încețoșată. Când termină, fratele lui veni și-i spuse pe un ton preocupat.

— Problema este că s-ar putea ca atacul să nu reușească.

Jerrin nu comentă și Clane continuă:

— Atacul plănuit se bazează pe metalele sfinte. Dacă ele nu reușesc să distrugă nava, s-ar putea să ni se riposteze printr-un contraatac.

Pe Jerrin îl irită referința la metalele sfinte. El privea templele și religia lor din punctul de vedere al militarului, ca pe ceva deosebit de util în promovarea disciplinei în rândurile armatei. Nu era cinic, însă nu se gândise niciodată cu adevărat la religie. Iar acum, după vorbele lui Clane, nu se simțea prea în largul lui, deoarece știa că fratele lui și toți adeptii săi acordau religiei o importanță deosebită. Auzise ceva despre activitatea lui Clane în domeniu, dar existența lui atât de agitată și plină de austeritate, datorată mai ales faptului că în fiecare zi trebuia să rezolve un munte de probleme administrative, nu-i oferise niciodată răgaz pentru dezlegarea acelor povești pline de mister și magie pe care le auzea uneori. Se simțea într-un fel stânjenit, toate acestea nefiind pentru el decât simple speculații.

Bănuia că avea să i se ofere o demonstrație a acestor puteri ascunse.

N-ar fi trebuit niciodată să mă las amestecat în treburile acestor metafizicieni, gândi el tulburat.

Clane îl privi gânditor.

— Vreau să te convingi cu proprii-ți ochi, îi spuse, pentru că, pe baza a ceea ce vei vedea, îți voi solicita sprijinul pentru un atac major.

— Deci te aștepti ca atacul să eșueze? Întrebă Jerrin repede.

Clane încuviință din cap, după care vorbi:

— N-am la dispoziție arme superioare celor din Era Străveche. Și, dacă cele mai bune arme din acea epocă a științei n-au reușit să împiedice cataclismul în urma căruia strămoșii noștri de-abia au scăpat cu viață, nu văd cum am triumfa noi, care nu posedăm decât fragmente ale științei lor. Eu, unul, cred că nava inamică este construită din materiale indestructibile.

— Să înțeleg deci că acest prim atac va fi efectuat cu scopul de a mă convinge să sprijin pe cel de al *doilea*? Întrebă Jerrin șocat. Și că, de fapt, în acest al doilea atac îți pui toate speranțele?

Clane ezită, apoi încuviință din nou din cap.

— Da, spuse el.

— În ce constă al doilea plan? Întrebă Jerrin.

Păli când află despre ce era vorba.

— Vrei să ne riscăm toată flota, folosind-o ca simplă acoperire?

— La ce altceva e bună?

Jerrin tremura. Când vorbi, însă, vocea lui sună calm.

— Rolul tău în strategia acestui plan dovedește cât de implicat ești în îndeplinirea lui operativă. Dar, frate, îmi ceri să risc însuși existența statului! Dacă dai greș, vor distruge așezări întregi.

— Nava aceasta nu trebuie lăsată să se întoarcă acasă.

— De ce nu? Mi se pare cea mai simplă soluție. Tot o să plece, mai devreme sau mai târziu.

Clane răspunse cu un glas încordat:

— Uite cum văd eu lucrurile. Acum câteva mii de ani, războiul lor cu strămoșii noștri n-a fost un succes total, în ceea ce-i privește, desigur. Ceva i-a alungat atunci. Bănuiesc că n-au apucat să-și dea scama de răul ireparabil făcut Sistemului Solar, prin distrugerea tuturor orașelor. Dacă nava se întoarce acum și raportează că suntem practic fără apărare, nu încape îndoială că vor reveni cu întăriri.

— Dar de ce? izbucni Jerrin. De ce să-și bată capul cu noi?

— Pământul...

Sângele inundă chipul lui Jerrin și, pentru o clipă numai, avu în fața ochilor imaginea luptei care se dăduse cu mult timp în urmă. Fusese un război disperat și nemilos dintre două rase, complet străine, scopul uneia fiind să cucerească, iar al celeilalte să păstreze un sistem planetar. Simți cum se încovoiaie sub greutatea viziunii. Își îndreptă spatele și spuse:

— Foarte bine. Doresc să asist la experiment. Începeți!

*

În mijlocul poienii, fu adus jgheabul de metal în care se găsea sfera argintie, aflată într-o perpetuă mișcare. Jerrin o văzuse când o aduseseră de la reședința lui Clane. Se duse acum s-o privească de aproape.

Sfera se deplasa lent de la un capăt la celălalt al dispozitivului. Mișcarea părea absurdă, lipsită de noimă. Jerrin își îndreptă mâna către sferă, uitându-se înspre Clane ca să vadă dacă avea ceva împotriva. Cum acesta nu spuse nimic, își așeză ușor degetul în canalul ce ghida mișcarea sferei, exact pe traiectoria ei, așteptându-se ca bila aceea curioasă să-l măture din cale.

Sfera se rostogoli însă mai departe, trecând pur și simplu prin el.

În el, prin el, dincolo de el. Jerrin nu simți absolut nici o senzație, de parcă respectivul obiect ar fi fost imaterial.

Se retrase intrigat de experiența care tocmai se consumase.

— Ce naiba mai e și asta? întrebă morocănos.

Pe chipul lui Clane trecu umbra unui zâmbet.

— Întrebi ce nu trebuie, răspunse el, laconic.

Jerrin rămase dezorientat doar pentru o clipă; după care își aduse aminte de educația lui militară.

— La ce folosește?

— Absoarbe orice energie întâlnește. Mai bine spus, convertește în energie orice materie cu care intră în contact, după care o absoarbe imediat.

— Și... degetul meu?

— E inofensivă când se află în locașul ei. Cât despre cantitatea de energie pe care o poate absorbi, aceasta are, probabil niște limite, deși încă nu i le cunoaștem. Ceea ce mă face să sper că s-ar putea dovedi utilă în confruntarea cu dușmanul.

— Ai de gând s-o folosești împotriva lor?

I se părea incredibil. Nici nu-i trecuse prin cap că aceasta era arma. Se uită din nou, uluit, la sferă. Simți cum îl încearcă senzația de mai înainte, accentuată însă cu cât trăia sentimentul că e luat în derâdere, deși nu putea să spună exact în ce fel. Privi descumpănit în jur. O navă de război blindată, lungă de șase sute de metri, plutea amenințătoare în cuprinsul cerului albicios dinspre sud-est. În vremea aceasta, aici, lângă el, o mână de oameni stătea la adăpostul pădurii. Undeva, în apropiere, se afla vehiculul deschis care îi adusese de la nava lor, rămasă în așteptare, la vreo cincisprezece kilometri mai încolo. Vehiculul nu era apărat decât de câțiva arcași și sulitași.

Jerrin izbuti să se stăpânească.

— Când ai de gând să ataci?

— Acum!

Tocmai deschise gura să mai întrebe ceva, când sesiză că sfera argintie dispăruse din canalul ei. Tresări. Ridică apoi privirea și îngheță când o văzu plutind în aer, deasupra capului lui Clane.

Parcă devenise mai strălucitoare. Se mișca, dansa și tremura, de parcă ar fi avut viață. Era o strălucire imaterială, totuși palpabilă. Plutea, ușoară ca un fulg, deasupra mutantului, copiindu-i fiecare mișcare.

— Fii atent la navă! spuse Clane, arătând cu mâna.

Cuvintele și gestul lui fură ca un semnal. Sfera dispăru brusc de deasupra capului celui de care părea că ascultă. Jerrin o zări o clipă pe cer, ca o scânteiere pe fundalul întunecat al uriașei nave. Urmă un fulger strălucitor și fantasticul obiect reveni deasupra lui Clane.

Uriașa navă plutea în continuare aparent neatinsă.

— N-a mers? întrebă Jerrin dezamăgit.

Clane flutură nervos din mână.

— Așteaptă! spuse el. S-ar putea să urmeze un contraatac.

Liniștea care urmă nu ținu mult.

O bandă de foc apăru în lungul navei, dinspre vârf spre coadă. La câțiva kilometri de ei, în pădure, răsunară ecourile unor bubuituri. După intensitatea crescută cu fiecare nouă explozie păreau că se apropie. Dovadă – focul puternic care izbucni dintr-odată la nici cinci sute de metri depărtare. Urmă imediat altul. Apoi, altul... și altul...

Jerrin observă cum, atunci când focul păru să-i încingă amenințător, sfera dispăru de deasupra lui Clane. Până să se dumirească, aceasta revenise la locul ei fără a-și întrerupe mișcările unduitoare. Clane văzu probabil privirea mirată a fratelui său, pentru că explică imediat:

— Nu ne-au putut localiza, așa că au tras pe o curbă estimativă, întrebarea este dacă vor observa că în niciunul dintre punctele probabile ale atacului nu s-a produs vreo explozie.

Lui Jerrin nu-i fu greu să-și dea seama că inamicul estimase de fapt o curbă corectă și că, printr-o știință ce-i aparținea în exclusivitate, stabilise cu exactitate zona în care trebuia să atace.

Numai că sfera strălucitoare absorbise, după toate aparențele, energia forței de atac.

Așteptă tensionat să vadă ce avea să se întâmple în continuare.

Trecură cinci minute și se părea că nu va mai urma un alt atac. După douăzeci de minute, Clane constată mulțumit:

— Se pare că sunt satisfăcuți de contraatacul lor. Am aflat cel puțin că nu avem de-a face cu niște supermani. Să mergem.

Urcară în micul vehicul de transport. Merseă un timp pe sub ramurile copacilor, apoi traversară o trecătoare și ajunseră într-o vale de unde nava alienă nu se mai vedea. Când accelerară din nou, Clane spuse:

— Aș vrea să arunc o privire la navele capturate de Raheini pe Marte. În ce ne privește, cu cât vom acționa mai repede, cu atât mai bine. S-ar putea ca inamicul să primească întăriri.

Jerrin se gândise deja la consecințe, ca și la implicarea lui într-o suită de împrejurări și evenimente din care nu mai putea da înapoi. Avusese loc un atac în urma căruia inamicul fusese atenționat că prezența lui nu este dorită. Războiul izbucnise, iar cale de întoarcere nu exista.

Întrebă încet:

— Când intenționezi să declanșezi al doilea atac?

• IV. •

Din fericire, nava invadatoare nu se apropiase la mai puțin de două sute cincizeci de kilometri de Linn. Era deci firesc ca prima țintă să nu fie capitala. Într-adevăr, cea dintâi lovitură o primi un oraș mare din mijlocul imperiului.

Bomba fu aruncată la aproximativ douăzeci de ore după încercarea lui Clane de a distruge alienii cu ajutorul sferei. Atacul a fost îndreptat însă asupra unui oraș evacuat, în care nu mai existau decât patrulă de supraveghere și hoții ce impuneau prezența acestora. Pagubele produse în urma exploziei n-au putut fi estimate imediat din cauza uriașei ciuperce atomice care acoperise zona.

La mai puțin de o jumătate de oră după aceea, o altă deflagrație colosală a zguduit un al doilea oraș. Fumul otrăvit se ridică iarăși, ucigător și imposibil de oprit.

Al treilea oraș fu lovit o oră mai târziu, iar al patrulea puțin după prânz. A urmat o pauză, după care din navă a ieșit o formațiune de nave. Acestea au cercetat perimetrele limitrofe ale celor patru sectoare înghițite de fum, după care s-au apropiat ispititor de mult de navele de patrulare linnane, ca și cum ar fi avut intenția să le provoace.

Informat despre această manevră, Clane i-a trimis un mesaj lui Jerrin:

Excelență, Se pare că atacul nostru i-a luat complet pe neașteptate; acum încearcă să ne provoace să-i atacăm din nou cu arme de felul celei

folosite ieri. E posibil să facă asta cu scopul de a vedea exact de câtă forță de atac dispunem.

Am examinat capturile lui Raheinl și sunt fericit să raportez că una dintre ele nu necesită decât reparații minore. Am putea deci porni cel de-al doilea atac chiar mâine-seară. Să sperăm că va fi bine.

Clane.

Anumite caracteristici ale navetelor risse îl nedumeriseră pe Clane. În timp ce supraveghea munca mecanicilor, fu nevoit de câteva ori să facă un adevărat efort de voință pentru a se concentra asupra necesităților imediate, ce trebuiau rezolvate într-un timp oportun.

„Dacă am vreme”, hotărî el, „o să cercetez mai îndeaproape sistemul de schimbare a direcției în timpul zborului”.

Cele două vehicule se găseau într-unul din atelierele lui subterane. Aveau cam cincisprezece metri lungime și erau de o construcție foarte simplă. Motoarele lor atomice nu se deosebeau de cele ale navelor linnane decât prin faptul că erau mai compacte. Principiul de funcționare rămânea însă același: explozia controlată a unui bloc de metal tratat în niște camere speciale de combustie.

De mii de ani, atmosferele planetare erau brăzdate de vehicule astfel alimentate.

*

În după-amiaza stabilită pentru atac, Jerrin ajunse devreme. Arăta palid, sincer și gata să coopereze.

— Până acum au fost distruse șaptesprezece orașe, îi spuse lui Clane. Fratele său îl duse în cabina de comandă a navetei reparate.

— Am făcut teste, preciză imediat, cu un mic dispozitiv pe care oamenii mei l-au atașat panoului de control. Am aici o hartă și vreau să marchezi pe ea locul exact unde se află nava alienă în momentul de față, potrivit ultimelor rapoarte.

Jerrin dădu din umeri.

— Nu-i greu. Nava staționează la...

— Nu-mi *spune!* rosti Clane repede și tăios.

Vorbele lui avură efectul dorit. Jerrin îl privi întrebător și Clane continuă:

— Am o ipoteză în privința asta. Marchează locul... fără să mi-l arăți însă.

Fratele cel mare luă harta și însemnă punctul unde se afla nava. Apoi se retrase un pas și așteptă. Clane atinse un buton.

În uriașa încăpere subterană răsună imediat zumzetul slab al motoarelor. Naveta începu să se răsucescă lent pe platforma ei mobilă. Când mișcarea încetă, zgomotul motoarelor dispăru. Clane se ridică.

— Botul navetei este îndreptat către nord prin nord-est. Trage o linie pe hartă în direcția respectivă.

Jerrin se conformă în tăcere. Linia trecea la numai un milimetru de punctul pe care-l marcase el.

— Nu înțeleg, zise el încet. Vrei să spui că nava asta *știe* unde se află nava-mamă?

— Așa se pare. Într-un fel absolut mecanic, bineînțeles, naveta *știe* lucrul acesta.

— Atunci e foarte probabil ca și nava-mamă să știe unde se află naveta. Clane se încruntă.

— S-ar putea, totuși mă îndoiesc. În condiții normale, ar fi destul de complicat și, într-un fel, inutil, să ții sub urmărire sute de astfel de aparate. Pe când navetele trebuie să se poată întoarce acasă. Dacă ar fi știut unde se află naveta asta, cred că ar fi făcut un efort s-o recupereze.

Jerrin aprobă din cap.

— Problema nu prezintă prea mare importanță. Putem localiza oricând nava invadatoare.

Clane nu răspunse. Citise cu atenție rapoarte amănunțite despre cum ieșeau și intrau navetele în nava-mamă. De câteva ore, în mintea lui începuse să se contureze o posibilitate. N-o putea explica unui om cu un puternic simț practic, ca Jerrin. Întregul concept al unor mecanisme automate erau ceva foarte nou și deconcertant.

*

Ora zero se apropia.

Începuse să se întunece. Așteptau cu toții la adăpostul pădurii. Ceva mai devreme, încercaseră să lege o conversație presărată cu nenumărate monosilabe, dar acum amuțiseră cu toții. Nici dinspre posturile de pază nu se auzea decât rareori câte un murmur înfundat.

Planul era pus la punct. Flota fusese instruită. Fiecare amănunt fusese bine lămurit. Nu le mai rămânea decât să pornească atacul.

— Hei!

Strigătul coborî din vârful muntelui. Jerrin se apropie de Clane și-l îmbrățișă. Întunericul îi ascundea lacrimile.

— Succes, îi spuse el, și iartă-mă pentru toate lucrurile pe care le-am

gândit, le-am făcut sau le-am spus împotriva ta.

După ce-și luară rămas-bun, merse prin întuneric la soldații care îl așteptau.

Mecanismul navei ruse capturate funcționa perfect. Vehiculul se ridică, ușor ca o umbră, și trecu peste piscul muntelui. În câteva clipe, se afla în centrul bătăliei.

Navele linnane atacau în grupuri de câte o sută și se abăteau asupra inamicului în valuri masive. Erau pilotate de echipaje reduse la minimum, care primiseră două misiuni. Prima dintre ele consta în solicitarea cât mai intensă a capacității de apărare a inamicului, aruncându-se „orbește” în nava alienă.

Se spera că agresorii nu vor sta cu mâinile în sân când vor vedea că nava lor era pe cale să se prăbușească sub greutatea a sute de aparate, fiecare cântărind mii de tone.

A doua misiune a echipajelor linnane consta în abandonarea navelor cu câteva clipe înaintea impactului, la bordul unor nave de salvare. Ideea era că văzduhul va fi atât de înțesat de vehicule, încât inamicul n-o să aibă timp să observe întoarcerea navei capturate pe Marte.

Sfera absorbantă de energie a lui Clane trebuia să țină piept oricărui atac direct.

Cerul fu sfârtecat de fulgere. Navele linnane cădeau în flăcări una după alta. Oricât se strădui, Clane nu văzu nici o navetă de salvare și își dădu seama, copleșit de o senzație de leșin, că echipajele *nu abandonau* navele. Trebuia să meargă însă mai departe. Pentru el nu exista cale de întoarcere!

Navele linnane se izbeau acum întruna de pereții metalici ai uriașului invadator. După modul cum se desfășurau ostilitățile, devenea din ce în ce mai evident că alienii nu posedau capacitatea de apărare necesară pentru a putea ține piept unui atac atât de complex.

„O să plece”, se gândi încordat Clane. „N-o să avem timp să ne apropiem suficient”. Era o posibilitate la care nici măcar nu se gândise.

Fusese convins că uriașa navă va respinge fără probleme atacul linnan și că nu se va clinti din loc. Acum însă vedea că rissii sufereau avarii serioase.

Alături de el, comandantul navei șopti:

— Cred că văd o deschizătură.

Clane își încordă privirea în direcția arătată și văzu și el poarta de acces. Îl trecu un fior în clipa când deschizătura se profilă exact în fața lor. Naveta se îndreptă fără șovăială într-acolo. Sau, cine știe, poate că era trasă în direcția respectivă. Se putea ca dispozitivele automate ale navei să fi

acționat mecanismul de deschidere, ceea ce însemna că ar putea intra fără probleme. Inițial, Clane se gândise să forțeze intrarea, detonând-o. Și acum tot asta i se părea cea mai bună soluție. Oricât ar fi vrut, nu putea fi sigur dacă avea în față o capcană, sau procedeul de intrare se dovedea atât de automatizat, încât noilor veniți nu li se acorda nici o atenție.

Oricare dintre aceste ipoteze ar fi fost adevărată, important era ca nava-mamă să nu plece înainte ca ei să intre.

Lumina ecluzei se dovedea amăgitor de slabă. Clane era convins că mai aveau de parcurs cam treizeci de metri când, deodată, în spatele lor se auzi un clic. Vehiculul încetini brusc și bărbatul văzu de o parte și de alta cenușiul mat al unor pereți.

În spatele lor se închideau niște uși, în timp ce altele se deschideau în față, culisând. Naveta, cu cei treizeci și cinci de bărbați la bord, înaintă încet în interiorul navei stelare.

*

Jerrin aștepta în tabăra unde se refugiase împreună cu familia lui.

— Sunt încă înăuntru, veni raportul laconic al coordonatorului operațiunilor.

După aproape douăsprezece ore, situația echivala practic cu o sentință la moarte. Jerrin se simți copleșit de un sentiment de vinovăție.

— N-ar fi trebuit să-l las, îi spuse lui Lilidel. E ridicol ca un membru al familiei noastre să participe direct în prima linie a luptelor.

El însuși luase parte la sute de atacuri, dar parcă uitase de toate. După cum ignora și faptul că numai Clane, cel care controla sfera, putea să ducă la bun sfârșit planul care-i fusese descris.

Ca de obicei când nu era lămurit asupra unui lucru, Jerrin începu să măsoare biroul într-un du-te-vino obsedant. De-abia într-un târziu își dădu seama că Lilidel nu avusese nimic de comentat de data asta. O privi pe sub sprâncene și văzu cu nemulțumire că femeia părea foarte satisfăcută de întorsătura lucrurilor, așa cum erau probabil și cei ale căror interese le apăra.

— Draga mea, zise el într-un sfârșit, eșecul lui Clane va avea urmări asupra întregului stat. Nereușita aceasta nu marchează sfârșitul, ci începutul necazurilor noastre.

Lilidel tăcea în continuare, iar Jerrin își dădu seama că, de fapt, era lipsită de capacitatea de înțelegere a adevăratei stări de lucruri. În mod limpede, Lilidel avea propriile ei interese. În același timp, însă, ea le reprezenta și pe cele ale grupului care o manipula. Realitatea frustră îl trimise cu gândul la bătrâna Lady Lydia, bunica lui, care își convinsese soțul aflat în

plină senectute ca fiul ei să preia conducerea imperiului linnan.

„Trebuie să mă asigur”, hotărî Jerrin, „că succesiunea n-o să fie niciodată în puterea lui Lilidel. A venit timpul să mă ocup mai mult și de copii. Nu pot avea încredere în creșterea pe care le-o dă ea”.

Referirea îl viza mai ales pe Calaj, fiul lor mai mare.

O privi din nou pe soția lui, intenționând să-i spună că dacă Clane ar fi în viață, ar fi putut oricând să răstoarne guvernul. Dar n-o făcu. Ar fi fost inutil, în primul rând pentru că oricum nu l-ar fi crezut, iar în al doilea, fiindcă nu era o afirmație tocmai adevărată. Guvernul depindea într-un anumit grad de nivelul de cooperare al celor conduși. Or, în privința aceasta, existau împotriva lui Clane mulți factori potrivnici de care avea, din fericire, cunoștință.

Întâlnirile lui Jerrin cu guvernării se materializaseră în instituirea unor relații foarte bune de conlucrare. Lordul Conducător era convins că situația politică din Linn nu mai putea fi schimbată radical decât în condiții de o gravitate extremă.

Va trebui să fac un testament, se gândi. *Dacă mi se întâmplă ceva, dacă mor, nu trebuie să existe nici o confuzie.*

Se simțea amenințat. Dezastrul se abătuse pentru a doua oară în mai puțin de un an asupra imperiului. Mai întâi, Czinczar, barbarul. Iar acum, acești extraterestri. Din navă, văzuse mase de oameni fugind cuprinse de disperare de sub fumul gros care îneca orașele distruse înainte să fi fost complet evacuate. Își dădu seama cât de nepregătit îl prinsese această catastrofă colosală. Toate frământările îl determinară să vorbească:

— Refuz să cred în eșecul lui Clane. Dacă el s-a petrecut, suntem ca și pierduți cu toții. Ceea ce dovedește, încă o dată, importanța fratelui meu în soluționarea acestei crize. Este singura persoană care, cu ajutorul energiei atomice, ne poate ajuta să ieșim din impas. Dacă trăiește, uite cum am de gând să procedez.

Lilidel ascultă cu ochii holbați, în timp ce el îi explică unele amănunte referitoare la testamentul pe care intenționa să-l întocmească. La un moment dat, chipul ei se schimonosi într-o grimasă de furie.

— Ai înnebunit! șuieră femeia. Nu poți să vorbești serios! Doar nu vrei să-ți dezmoștenești propriul fiu!

Jerrin o privi întunecat.

— Draga mea, spuse el, vreau să clarific un lucru, pentru tine și pentru toți cei care te înconjoară, o dată pentru totdeauna. Atâta timp cât voi fi Lord Conducător, statul nu trebuie privit ca o proprietate pe care copiii mei o vor

moșteni de drept, într-o zi. Este prea devreme pentru a ne da seama dacă fiul nostru, Calaj, are calitățile necesare unui șef. Deocamdată am impresia că nu-i decât un adolescent care se lasă prea ușor pradă emoțiilor și care face prea multe după capul lui. Nu există nici dovadă care să indice acea stabilitate pe care o dețin eu, Clane, chiar și Tews, într-o anumită măsură.

Chipul femeii se înmuie deodată.

— Dragul meu, văd cât ești de obosit. Te-aș ruga să nu te pripești și să lași să treacă momentele acestea cu adevărat dificile pentru noi toți. Am să-ți prepar un ceai tare, așa cum îți place ție.

Îi aduse băutura cu mâinile tremurânde și ieși din cameră cu lacrimi în ochi. Ceaiul i se păru lui Jerrin din cale-afară de amar, chiar și pentru cum îl bea el de obicei; îl sorbi, totuși, în timp ce dictă testamentul, apoi o scrisoare pentru Clane. Abia după ce le sigilă și le puse în mapa cu lucrări curente, își dădu seama că tensiunea ultimelor zile îl afectase nebănuit de mult. Se simți deodată foarte obosit, chiar cuprins de o stare febrilă.

Dădu liber secretarului și se așeză pe o canapea, în dreptul ferestrei. După douăzeci de minute, ușa se deschise fără nici un zgomot, atât de ușor încât bărbatul adormit nu auzi nimic. Lilidel intră, luă ceașca în care fusese ceaiul și se strecură afară în vârful picioarelor.

O oră mai târziu, liniștea mormântală a încăperii fu întreruptă cu brutalitate. Ușa fu izbită de perete și un ofițer intră precipitat.

— Excelență, spuse el cu răsuflarea tăiată, nava invadatoare se află deasupra taberei.

Dar silueta subțire a bărbatului de pe canapea nu se mișcă.

• V. •

Când naveta se opri undeva, în pântecul uriaș al navei aliene, Clane văzu că se aflau prinși într-un soi de carcasă metalică. Botul aparatului și jumătate din fuzelaj erau încastrate în acea „învelitoare”. Peste tot în jurul lor puzderie de navete identice erau prinse și fixate în mod similar.

Naveta intrase probabil automat în lăcașul ei. Există însă o problemă. Va observa oare dispecerul din nava-mamă că vehiculul spațial era unul dintre cele pierdute pe Marte?

Deocamdată nu existau semne că lucrurile ar sta așa.

La ieșirea din lăcașul navetei se aflau câteva trepte înalte. Clane și oamenii lui le suiră și ajunseră în capătul unui coridor gol. Clane se opri, ezită, inspiră adânc... și trimise sfera în misiunea ei ucigașă.

Sfera dispăru, apoi se întoarse. Lucrul acesta se repetă de încă două ori.

Când reveni a treia oară, era sătulă.

Nu găsiră nici o ființă vie la bordul navei. O străbătură de la un capăt la altul câteva ore bune, până când se convinseră că deveniseră stăpâni pe ea și încă într-un mod foarte simplu. Sfera absorbise toți alienii. Clane se îndreptă către uriașa cabină de comandă.

Pătrunse în interiorul ei la timp pentru a asista la un straniu fenomen. Un uriaș panou sticlos, inert și neluminat când Clane trecuse pragul cabinei, era brăzdat acum de fulgere luminoase. Intermitent, emitea sunete aparent lipsite de sens.

Clane se adăposti în spatele unei balustrade masive. Cu sfera în poziție de atac, deasupra capului, aștepta răbdător să vadă ce urmează.

Deodată, luminile de pe panou se uniformizară, formând silueta unei ființe. Clane recunoscă îngrozit un monstru din aceeași specie cu cel pe care-l adusese Czinczar de pe Europa.

Cel din fața lui era însă viu, deși se manifesta într-un fel ciudat. Ceea ce vedea Clane părea un fel de tablou vibrant.

Creatura se uita și ea în cabina de comandă. Când, după aproape un minut, îl zări pe Clane, începu să emită sunete joase, fără semnificație pentru mutant. Din spatele creaturii, apărură alți doi monștri, care începură să se holbeze prin panou.

Unul dintre ei se porni să gesticuleze în maniera inconfundabilă a unui comandant, după care urlă ceva. Apoi, se auzi un păcănit și ecranul se întunecă. Sunetele mai continuă câteva secunde, după care se stinseră și ele.

Clane se aventură șovăind mai departe, încercând să înțeleagă ce văzuse. Avusese în față imaginea unor alieni vii, care-l priviseră de undeva de departe, printr-un panou strălucitor. Deși toate implicațiile acestui fapt erau dificil de imaginat, nu se îndoia că alți alieni știau deja ce se întâmplase cu prima lor navă trimisă pe Pământ.

Trebui să-și forțeze mintea să accepte că se putea comunica și prin alte mijloace în afară de fum, oglinzi sau nave curier. Ceea ce văzuse îl convinsese că, prin acest mod, se putea dialoga nu numai dintr-un punct într-altul al unei planete, ci și de pe o stea pe alta, prin necuprinsul spațiului cosmic.

Asta schimba totul. Starea de fapt era complet răsturnată. Reușita capturării navei nu mai avea nici o importanță. Ceilalți alieni știau că forța de

apărare a Sistemului Solar nu reușise să-i salveze orașele. Tocmai de aceea, vor fi cu atât mai mirați de capturarea navei lor, asta neînsemnând că vor fi serios alarmați.

Ceea ce o singură navă aproape că reușise, o flotă va realiza fără probleme, încercă Clane să anticipeze strategia inamicului. Iar el, bun cunoscător al posibilităților de apărare a Sistemului Solar, nu se îndoia de puterea pe care ar fi putut s-o aibă o asemenea flotă.

Posibilitatea viziunii la distanță căpătă semnificații majore, începu să studieze, cu gânduri nu prea optimiste, panoul de comandă al uriașei nave. După aproape patru ore, constată că era în stare să o conducă prin atmosferă.

Anumite funcții ale complicatului panou îi rămăseseră în continuare inabordabile. Își dădu seama că va avea nevoie de mult timp până când va fi în măsură să stăpânească nava complet.

Deocamdată îndreptă vehiculul către cartierul general al lui Jerrin.

Coborî într-o navetă la care arborase steagul linnan. În câteva minute, fu condus în odaia în care se afla trupul neînsuflețit al fratelui său. Asta se întâmpla cam la o oră după descoperirea cadavrului.

Când se uită la Jerrin, Lordul Clane descoperi imediat semnele otrăvirii. Șocat, se retrase un pas și privi în jur, încercând să-și dea seama cum stăteau lucrurile în ansamblu.

Lilidel stătea în genunchi, aparent sfâșiată de durere, cu o mână aruncată peste Jerrin. La o examinare atentă, părea mai degrabă agitată decât îndurerată. Ochii ei, după cum i se păru lui Clane, aveau o privire mijită mai mult din calcul, de unde și explicația că din ei nu curgea nici o lacrimă.

Tabloul îi trezi interesul lui Clane, care primise nenumărate rapoarte despre grupul care o folosea pe Lilidel pentru a-l influența pe Jerrin. Cândva, avusese de gând chiar să-l atenționeze pe fratele lui în legătură cu această femeie.

Se pomeni întrebându-se cum era oare fiul ei mai mare, incredibilul Calaj.

După câteva clipe de cugetare, Clane își imaginează cam care puteau fi urmările celor petrecute. Îl văzu cu ochii minții pe Calaj în drum spre Golomb, micul oraș de lângă Linn, în care-și mutaseră sediul Patronatul și cele mai importante departamente ale Guvernului. Preveniți din timp, cei din grupul lui Lilidel, printre care și câțiva cunoscuți Patroni, puteau profita de ocazie pentru a-l proclama pe băiat Lord Conducător.

Lucrurile clocoteau, derularea lor ducând către o virulentă încheștare

pentru putere. Dacă nu se luau imediat măsurile necesare, se putea împrăştia zvonul că Jerrin fusese asasinat. Unii vor spune că văduva înfăptuise crima, alţii vor arăta spre Clane. Susţinătorii lui, care îl acceptaseră bombănind pe Jerrin, se vor opune cu vehemenţă numirii unui băietan de şaptesprezece ani în funcţia de Lord Conducător, de către duşmanii lor cei mai aprigi. Izbucnirea unui război civil era chiar foarte probabilă, într-o asemenea situaţie.

Secretarul lui Jerrin, Marak, un susţinător secret al lui Clane, veni către acesta şi-i puse o mână pe umăr, şoptindu-i la ureche.

— Excelenţă, am aici copii după nişte documente foarte importante. Nu cred că originalele mai pot fi obţinute de undeva.

Un minut mai târziu, Clane citea testamentul fratelui său. Apoi, parcurse scrisoarea, a cărei idee principală era: „Îţi las în grijă pe draga mea soţie şi copiii”.

Clane se întoarse şi privi insistent spre văduvă. Ochii lui îi întâlneau o clipă privirea plină de ură, pe care Lilidel şi-o coborî imediat, după care nu mai dădu nici un semn cum că ar fi conştientă de prezenţa lui acolo.

Bărbatul înţelese că apariţia lui fusese neaşteptată.

Era timpul să ia o hotărâre. Totuşi, ceva îl făcea să ezite. Aruncă o privire înalţilor ofiţeri aflaţi în încăpere, cu toţii susţinători înfocaţi ai lui Jerrin.

Avea în minte o imagine mult mai vastă decât scena pe care o zărea în această odaie, o imagine ce depăşea în complexitate chiar şi cele se întâmplau pe întreaga planetă în clipa aceea. Era imaginea unei flote aliene de nestăvilit, o adevărată armadă care pornea către ei dintr-un îndepărtat sistem solar, cu misiunea de a-i pedepsi pe pământeni pentru că avuseseră îndrăzneala să le captureze nava exploratoare. Bineînţeles, acesta n-ar fi fost decât un obiectiv secundar. Adevăratul scop consta în distrugerea tuturor oamenilor din Sistemul Solar şi cucerirea planetelor aflate acum în stăpânirea lor. Asta, în timp ce oamenii se luptau între ei pentru a-şi satisface orgoliile şi a se bucura de măririle trecătoare ale puterii.

Cu mâini uşor tremurătoare, Clane împături cele două documente şi le băgă în buzunar. În faţa fratelui său mort, care-i devenise prieten în ultima clipă, îi fu silă de gândul izvorât din strategia politică adoptată, gând care-i dictă automat: *Trebuie să pun mânu pe originale dacă vreau să mă folosesc vreodată de hârtiile astea.*

Se simţi copleşit de o cumplită părere de rău. Cu ochii întredeschişi şi cu chipul întunecat, Clane văzu nu numai sinistrul tablou dinaintea lui, ci şi întreaga lume linnană. Memoria i se suprapuse peste obiectul privirii.

Imediat, prin fața ochilor i se perindară cele mai importante scene din viață. Își aminti de propriile lui uneltiri de-a lungul anilor, de bucuria și satisfacția pe care i le produceau mașinațiile politice. Acum, într-un moment de clarviziune, își dădu seama ce copilării fără sens fuseseră toate acestea.

Buzele îi fremătară. Rosti încet, doar pentru el:

— Iubite frate, mi-e rușine, pentru că acum ar fi trebuit să te afli într-o cu totul altă postură.

I se păru atunci că Jerrin fusese un om infinit mai mare decât el. Și că, toată viața lui, tratase politica și politicienii cu minimum de atenție, devotându-se, într-o epocă presărată cu războaie, existenței dure a militarului.

— Pot eu să fac mai puțin?

Întrebarea îi bântuia mintea ca un cuțit care vibrează înfipt în rană.

Își dădu seama, aproape instantaneu, că devenise ceea ce se poate numi sentimental. Pentru că problema se punea la un nivel pe care nici măcar Jerrin nu l-ar fi putut percepe. Dacă voia, Clane putea obține imediat puterea. Toate mașinațiunile lui Lilidel și ale grupului ei nu aveau cum să-l împiedice, chiar și dacă se ajungea la o confruntare directă. Fără rușine, fără modestie, Clane își dădu seama că era *singurul* om de știință din Linn.

Percepu la adevărata sa dimensiune profilul, cu totul aparte, al propriei lui personalități, ca și fantastica posibilitate de analiză și capacitatea complexă de înțelegere, a minții lui. Era ceva de care el dispunea, iar alții nu. Tocmai asta îl făcea acum să respingă cea mai înaltă poziție în stat. Avea în acest moment o datorie față de întreaga rasă umană. O datorie născută din faptul că era singurul care-și dădea seama de enormul pericol în care se găseau cu toții.

Nu se putea aștepta la nimeni altcineva care să înțeleagă enormitatea primejdiei. Cu atât mai puțin, femeia aceasta răzbunătoare, cu minte de copil, sau cei din spatele ei.

Brusc, cu o mișcare decisă, se întoarse și-i făcu semn generalului Marak. Acesta veni repede lângă el. Clane îi șopti:

— Te sfătuiesc să părăsești încăperea împreună cu mine. Nu pot garanta pentru viața cuiva care știe ce conțin aceste documente, încheie el, bătându-se peste buzunarul de la piept, unde pusese testamentul lui Jerrin.

Din nefericire realitatea nu însemna altceva decât intrigă și moarte.

Fără un cuvânt către cei aflați în încăpere, Clane se întoarse și ieși, urmat îndeaproape de Marak. Problema era acum să-i poată stăpâni pe susținătorii lui cei mai înfierbântați, care se puteau avânta să pună mâna pe

putere, în numele său.

El, Clane, avea de salvat o lume coruptă până la nesăbuiță.

*

Câteva ore mai târziu, Clane ateriză pe aeroportul reședinței lui. Comandantul gărzilor îi ieși înainte.

— Excelență, sfera și containerul ei au fost furate.

— A dispărut sfera?! exclamă Clane, simțind cum inima începe să-i bată gata să-i spargă pieptul.

În minutele următoare, află toată povestea. Se părea că cei care păzeau sfera fuseseră atacați de o forță superioară lor.

— M-am dus să văd ce s-a întâmplat, pentru că schimbul n-a venit la ora fixată. I-am găsit într-o trecătoare, morți cu toții, încheie căpitanul.

Clane nu se mai gândi la crimă. Acum mintea lui căuta cu înfrigurare vinovatul. Deodată, numele unui bărbat îi veni pe buze.

— Czinczar! urlă el sălbatic.

• VI. •

Pentru Czinczar și oamenii lui, înfrângerea suferită în urmă cu câteva luni din partea Lordului Clane nu însemnase un dezastru chiar atât de mare. Înainte de a ordona armatei sale să se predea, Czinczar, remarcabil strateg, cântărise situația cu sânge rece.

În cel mai rău caz, el oricum nu putea fi ucis imediat, ci trebuia păstrat în viață pentru a fi executat public. Oamenii săi ar fi putut fi vânduți bineînțeles ca sclavi, dar până atunci poate îl convingea pe Lordul Clane să-l lase armata întreagă. Pentru asta, trebuia să-l lămurească pe mutant că o asemenea forță i-ar putea fi de folos.

Cum raționamentele lui erau întotdeauna foarte exacte, lucrurile s-au întâmplat și acum exact așa cum sperase. Clane a transferat armata barbară, împreună cu câteva unități de sclavi, într-o zonă muntoasă, ușor de apărat. Câtă vreme se afla în posesia sferei, mutantul se considera stăpân pe situație. Clane chiar bănuia (și avea dreptate) că Czinczar își păstrase câteva nave în spațiu, nave cu care putea intra oricând în legătură.

Când bănuiala îi fusese confirmată, Clane îi dăduse de știre conducătorului barbar.

— Navele astea reprezintă pentru tine o garanție că te poți întoarce în patria ta. Te previn însă: nu face o asemenea mișcare fără permisiunea mea.

Ține minte că te pot găsi și distruge oricând.

Czinczar nu se îndoia de acest lucru. Oricum, nu dorea să se întoarcă pe Europa. Pe Pământ se preconizau evenimente importante, iar el intenționa să se afle în mijlocul lor.

Își începu pregătirile fățiș.

Mai întâi puse la punct navete monoloc, pentru misiuni de recunoaștere. Cei însărcinați cu pilotarea lor protestară vehement când aflară că trebuia să-și dea jos bărbile. Czinczar se dovedi însă neînduplecat. Nave singuratice începură să aterizeze în puterea nopții în puncte alese cu grijă, cât mai departe de Linn. Din ele coborau oameni cu fețe rase, îmbrăcați ca niște linnani obișnuiți. Ucideau numai bărbați – sclavi și linnani deopotrivă. Și încărcau cantități enorme de grâne, fructe, legume, carne, precum și tot metalul și lemnul necesare unei armate.

Clane le fixase prizonierilor o dietă minimă de subzistență. La o săptămână după ce se predase, armata lui golise țara de hrană. De la fiecare foc de pe munte se împrăștia mirosul cărnii fripte. În nici două luni de zile, în jurul fiecărui foc apărură și câteva femei. Czinczar dăduse ordin ca în tabără să nu fie aduse decât sclave. Orice linnană capturată din greșeală trebuia ucisă.

În mod surprinzător, însă, nu avu loc execuția nici unei femei. Czinczar pricepu că linnanele prinse de oamenii lui se dădeau drept sclave când aflau cum stăteau lucrurile. În felul acesta, conducătorul barbar își atinse scopul: luă naștere o uriașă tabără care, nu numai că nu era dezordonată, cum ar fi fost poate de așteptat, dar funcționa cu o eficiență uimitoare.

Datorită perturbațiilor importante ce apăruseră în viața linnană, mai întâi din cauza invaziei barbare, apoi din cauza invaziei aliene, acțiunile lor violente trecură aproape neobservate. Fuseseră uitați cu totul.

Apariția navei invadatoare făcu posibilă întreprinderea de acțiuni mai îndrăznețe. Navetele barbare începură să aterizeze la marginea orașelor în plină zi și să treacă pe lângă posturile de pază fără să fie băgate în seamă. Aceste mici detașamente culegeau informații pe care le furnizau ulterior uneia dintre cele mai ascuțite minți militare ale vremii. Așa se face că Czinczar află atât de atacul care avea să se producă asupra navei aliene, cât și de modul în care acesta urma să se petreacă.

În noaptea ostilităților, Czinczar era absolut conștient de imensitatea mizei aflate în joc. Îi însoți personal pe oamenii săi, ascunși la o aruncătură de săgeată de containerul sferei de energie. Așteptă până când sfera dispăru în spațiu, către uriașa navă dușmană, apoi dădu ordinul. Micul grup de

barbari se aruncă asupra celor cincizeci de oameni care păzeau comoara.

Întunericul nopții vibră de strigătele îngrozite ale bărbaților, atacați prin surprindere de o forță mult mai numeroasă. Nu trecu mult și liniștea atotstăpânitoare se reinstaură din nou. Barbarii azvârliră de pe stânci cadavrele paznicilor de sus, după care așteptară încordați întoarcerea sferei.

Aceasta apăru pe neașteptate. Cu o clipă în urmă, în jgheab nu exista nimic, pentru ca, în secunda următoare, mingea argintie să se miște înainte și înapoi, într-un ritm lent. Czinczar o privi uluit. Nu era prima oară când o vedea, dar abia acum își dădea seama că era într-adevăr miraculoasă.

— Aduceți telescopul, ordonă el. Cât așteptăm, vreau să arunc o privire înăuntrul sferei.

Telescopul era o idee nouă, iar folosirea lui încă foarte rudimentară. Doi bărbați înfipseră tubul lung și subțire al telescopului în „învelișul” sferei, după care încercară să-și potrivească pasul după ritmul mișcării ei. Era doar o problemă de sincronizare; Czinczar avea rolul cel mai dificil. Cu ochiul lipit de telescop, trebuia să aibă grijă să nu iasă din ritmul sferei, înainte și înapoi, înainte și înapoi.

Prima imagine fu atât de neașteptată, încât privirea i se încețoșă și pierdu ritmul. Se adună și-și lipi din nou ochiul de lentila telescopului. Surpriza fu la fel de mare, de parcă mintea lui ar fi respins absolut tot ce văzuse doar cu o clipă înainte.

Czinczar vedea un univers înstelat. Se retrase confuz, silindu-și mintea să cuprindă acea realitate incredibilă, de o imensitate copleșitoare. Își potrive pasul și privi din nou. Când își îndreptă spatele a treia oară, încercă să deslușească sensul celor văzute.

Decise că sfera era o „gaură” în spațiu. Se uita buimăcit la ea, în timp ce își continua mișcarea de du-te-vino. Cum putea un obiect argintiu de formă sferică să fie o deschizătură în ceva?

Le făcu semn oamenilor lui să ia telescopul și înfipse degetul în sferă. Nu simți nici o rezistență, nici o senzație, absolut nimic.

După câțva timp, degetul începu totuși să-l usture puțin; își aminti atunci că minerii de meteoriți demonstraseră că spațiul nu era rece; important însă era să porți un costum presurizat. Din cauză că nu fusese protejat, degetul începuse să-l usture.

Czinczar se întrebă unde anume nimerise degetul lui. Un deget de nicăieri, împungând vidul. Se îndepărtă gânditor și se așeză pe o stâncă. Cerul începu să se lumineze către răsărit, iar el stătea tot acolo, în timp ce oamenii lui așteptau în zadar ordinul de plecare. Avea de gând să-i lase lui

Clanc toate posibilitățile de a folosi sfera împotriva alienilor.

Când astrul ceresc se înalță, Czinczar se sculă sprinten și ordonă ca sfera să fie dusă pe navă. Aceasta avea instrucțiuni să iasă imediat din atmosferă și să intre pe o orbită în jurul Pământului.

Conducătorul barbar își aminti cum Clanc trebuise să vină în Linn pentru a putea folosi sfera, învingându-l apoi pe el, marele Czinczar. De fiecare dată când sfera trebuia folosită, era necesar să fie transportată în apropierea obiectivului către care urma să fie îndreptată.

Prin urmare, cea mai puternică armă care existase vreodată se afla în posesia lui.

Czinczar nu se simțea însă mulțumit. Măsura în lung și-n lat camera care-i slujea drept cartier general, cuprins de o agitație neobișnuită, întorcând lucrurile pe toate părțile, cântărindu-le și judecându-le. Trecuseră mulți ani de când descoperise secretul care stătea la temelia succesului și puterii. Iar acum, pentru că lucrurile nu urmaseră același făgaș, nu se simțea în largul lui.

Oamenii intrau și ieșeau întruna din odaia lui. Spioni, cărauși de informații. Nava invadatoare fusese capturată. Jerrin murise. Clanc refuză să profite de această moarte și-și instruisă susținătorii să nu încerce să împiedice numirea lui Calaj în funcția de Lord Conducător.

După ce spionul care-i aduse această ultimă informație plecă, Czinczar clătină din cap, neînțelegând nimic; pentru prima oară în ultimele luni, tensiunea în care trăise își făcea simțit efectul. Czinczar era conștient că el nu s-ar fi hazardat în nici un caz să nu preia puterea într-o conjunctură atât de prielnică. Îi era imposibil să dezlege misterioasa logică a gestului. Gândindu-se și mai profund, socoti că refuzul lui Clanc depășea puterea umană de înțelegere.

Situația îl dezorienta cu totul. Avusese de gând să încerce să pună mâna pe gigantica navă alienă într-un moment când Clane nu s-ar fi aliat pe ea. Oamenii lui făcuseră toate pregătirile necesare, cu o precizie de ceasornic. Cu toate acestea, când conjunctura s-a dovedit favorabilă, Czinczar nu s-a putut hotărî să dea ordinul final.

A șasea zi după moartea lui Jerrin, un mesager al lui Clane îi aduse ordinul să se prezinte la bordul navei capturate. Lui Czinczar i se treziră, bineînțeles, cele mai pesimiste bănuieli, dar nu avea de ales, nesupunerea putând însemna în acel moment începerea unui conflict care i-ar fi adus în scurt timp pe cap toată armata linnană. Luă deci hotărârea să se încreadă în Clane.

La ora fixată, Czinczar și oamenii lui de încredere aterizară într-o navă masiv escortată la reședința lui Clanc. Vehiculul alien plutea la o înălțime considerabilă.

În zonă se aflau doar câteva santinele. Niciunde nu se vedeau semnele vreunei forțe suficient de puternice pentru a apăra nava de un posibil atac aerian. Czinczar ridică privirea și văzu că mai multe trape ale vehiculului uriaș erau deschise. Prin acele căi de acces intrau și ieșeau navete, într-un ritm destul de susținut. Deși imaginea îi fusese descrisă în amănunt de spionii săi, Czinczar era totuși la fel de mirat acum, ca și atunci când i se adusese la cunoștință. Nava părea absolut vulnerabilă, neajutorată în fața oricărui atac. Lucrul acesta părea atât de evident, încât îl punea în situația de a nu ști ce să creadă. Îi venea greu să accepte o neglijență evidentă a lui Clane. Înjură încet, dându-și seama de prostia pe care o făcuse când hotărâse că nu-i momentul potrivit pentru o acțiune în forță.

Pentru prima oară în cariera lui militară, conducătorul barbar ratase o ocazie strălucită. Presimțea un dezastru.

Își concentrează privirea în direcția din care un ofițer al lui Clanc de îndrepta către ei. Acesta salută oficial și rigid pe conducătorii barbari, apoi vorbește cu o răceală nedisimulată, nu înainte de a se înclina ceremonios:

— Excelență, urmați-mă împreună cu oamenii dumneavoastră.

Czinczar se aștepta să fie dus către reședința mutantului care se zărea de după un deal, la câteva sute de metri. Ofițerul linnan îi conduse, însă, într-o clădire mică cu ziduri de piatră, pe care conducătorul barbarilor n-o observase până atunci din cauza vegetației abundente care o camufla. Ofițerul salută și se înclină încă o dată.

— Vă rog să intrați unul câte unul, spuse el, astfel ca aparatul să vă poată – ofițerul ezită pentru o clipă – fotografia pe fiecare. Lord Clane m-a atenționat să vă asigur că lucrul acesta este esențial. Altfel nu v-ați putea apropia de *Steaua Solară*, încheie el grăbit.

Czinczar nu comentă și nici nu se gândi deocamdată la sensul acelor cuvinte. Le făcu semn oamenilor lui să intre primii. Îi privi apoi curios. Intrau, dispăreau o clipă, apoi reapăreau și ieșeau afară. Pentru că nu-i întreba nimic, era de la sine înțeles că nici ei nu trebuiau să încerce să-i spună ceva.

În sfârșit, îi veni și lui rândul. Intră pe ușă fără grabă. Ajunse într-o încăpere în care nu se aflau decât o masă și un scaun. Pe masă se găsea un instrument. Pe scaun stătea un ofițer, care se ridică imediat și se înclină în fața lui Czinczar.

Barbarul răspunse la salut, după care privi îndelung instrumentul. Arăta

de parcă ar fi fost smuls dintr-o carcasă metalică. Metalul era zgrunțuros acolo unde fusese tăiat cu ajutorul focului. Czinczar văzu asta în treacăt. Observă de asemenea că piesa de bază a instrumentului părea să fie o protuberanță foarte asemănătoare cu un telescop, având chiar și lentile. Se întoarse spre ofițer și-l întrebă:

— La ce folosește?

— Conform spuselor Lordului Clane, fotografiază, domnule, răspunse ofițerul politicos.

— Dar „fotografie” nu este decât un sinonim pentru „portret”. Vrei să spui că mașina asta mi-a făcut portretul? Unde este atunci?

Obrajii ofițerului se îmbujorară ușor.

— Excelență, mărturisi el, nu știu nimic mai mult. Lordul Clane a dispus ca orice întrebări să-i fie adresate lui personal. Acum că ați trecut pe aici, cred că vă așteaptă, adăugă ceva mai apăsător.

— Dar nu te-am văzut să faci ceva, insistă Czinczar.

— Aparatul este automat, domnule. Oricine trece prin fața lui e fotografiat de la sine.

— Dacă o astfel de fotografie e necesară pentru a te putea apropia de navă, cum se face că Lordul Clane și oamenii lui au putut intra acum o săptămână și să captureze nava fără să fie fotografiați dinainte?

Era o întrebare retorică, bineînțeles. Nici nu mai ascultă scuzele ofițerului, care-i tot spunea că el nu știe nimic. Părăsi tăcut încăperea și-l urmă pe un ghid către o navetă ceva mai mare, care tocmai aterizase la vreo cincisprezece metri depărtare.

În câteva minute, intrară pe una din deschizăturile vehiculului cosmic. Naveta pătrunse și-și înfipse vârful într-un locaș. Czinczar ieși din ea împreună cu ceilalți. Rămase descumpănit, văzând cele două șiruri de soldați care-i așteptau și, înfiorat de sobrietatea primirii, înaintă în tăcere către o ușă uriașă. Când trecu pragul și văzu spânzurătoarea de dimensiuni impunătoare, ridicată în fundul încăperii, se opri pironit locului, incapabil să scoată o vorbă.

Descumpănirea nu dură însă decât o clipă. Imperturbabil, înaintă până la piciorul spânzurătorii. Se așeză pe o treaptă, scoase un carnetel și începu să scrie câteva cuvinte de adio. Încă mai făcea lucrul acesta când îl zări cu coada ochiului pe Clane intrând. Se ridică și se înclină.

Tânărlul subțirel veni către el și-l somă, fără altă introducere:

— Czinczar, ai de făcut o alegere foarte simplă: ori scoți sfera, ori ești spânzurat!

*

— Sfera? Întrebă barbarul într-un sfârșit.

Nădăjduia că vocea îi suna suficient de surprinsă, deși era absolut conștient de gravitatea situației în care se afla. Îl așteptau niște momente grele.

Clane avu un gest nervos al mâinii, apoi șovăi puțin, după care se calmă și rosti încet:

— Czinczar, faptul că în ultimele luni ai reușit să-ți reorganizezi forțele cu o rară pricepere, aproape că m-a determinat să mă gândesc la folosirea ta într-o acțiune de importanță majoră.

Barbarul se înclină din nou, dar ochii i se mijiră pentru a-i ascunde surprinderea. Așadar, mutantul știa de activitatea lui din ultima vreme. Czinczar nici nu subestimă, dar nici nu dădu o importanță ieșită din comun acestui aspect. Era conștient atât de puterea, cât și de slăbiciunea lui Clane. Punctul nevralgic al mutantului se datora faptului că depindea prea mult de el însuși. Oamenii lui știau prea puțin sau chiar nimic despre relativa importanță a calităților sau chiar a acțiunilor sale.

Așa se întâmplase că, în timpul asaltului asupra lui Linn, barbarii reușiseră să pună mâna pe casa lui Clane, împreună cu tot echipamentul științific dinăuntru, inclusiv sfera de energie. Necunoscând uriașa putere a acelei adevărate minuni, barbarii făcuseră greșeala de a o folosi ca momeală, pentru a-i întinde stăpânului ei o cursă. În felul acesta, Clane putuse ajunge în apropierea sferei, iar oamenii lui Czinczar căzuseră în propria lor capcană.

Misterul care înconjură astfel de lucruri nu era decât o fațetă ascunsă a puterii. Numai că, o dată misterul dezlegat, soluția apărea lesne. Nu trebuia decât să urmărești mișcările lui Clane. Acesta nu putea fi peste tot în același timp. Avea nevoie, ca orice om, de hrană și de somn. Era imposibil să stea treaz tot timpul.

Iar faptul că mutantul nu intervenise atunci când armata barbară începuse să se reorganizeze, nu însemna neapărat că avea capacitatea de a anticipa și a preveni toate urmările posibile pe care acea operațiune le-ar fi putut avea. Lucru dovedit și atunci când Czinczar reușise, în cele din urmă, să pună mâna pe sferă.

Tot Clane fu cel care rupse tăcerea.

— După cum știi, eu te-am scăpat de soarta pe care o au, în mod normal, toți cei care au îndrăzneala să atace Linnul. Execuția conducătorilor unor astfel de mișcări s-ar putea să impresioneze. Sau s-ar putea să-i lase indiferenți pe mulți aventurieri. Bănuiesc că, totuși, s-ar putea să le dea de

gândit. Eu însă te-am salvat. Drept răsplată, te-ai repezit să-mi furi o armă pe care nici măcar nu știi cum s-o folosești.

Czinczar socoti că era momentul să riposteze.

— Nu știu absolut nimic despre ce vorbești, spuse el pe tonul pe care-l folosea atunci când voia să pară foarte deschis. A fost furată sfera?

Clane păru să nu fi auzit. Continuă posomorât:

— N-aș putea afirma că te-am admirat vreodată cu adevărat. Ai descoperit o tehnică primitivă de obținere a puterii și mergi întotdeauna pe același model. Eu, unul, sunt împotriva crimei. Și sunt încredințat că se poate ajunge pe culmile puterii, în *orice* stat, indiferent de forma de guvernământ, fără să fie nevoie să înjunghii pe la spate nici măcar o singură persoană.

Se opri și se retrase un pas. Ochii lui îi fixară fără milă pe-ai lui Czinczar, când urmă pe un ton tăios:

— Destul cu vorba. Restitui sfera, sau vrei să fii spânzurat?

Czinczar ridică din umeri. Deși frica de moarte îi încorda fiecare fibră, continua să creadă în ideea către care-l condusesese logica lui de fier, atunci când analizase toate urmările posibile ale furtului sferei.

— Nu știu nimic, spuse încet. Nu am sfera. Abia acum am aflat că a fost furată. În ce acțiune spuneai că vrei să mă folosești? Sunt sigur că vom ajunge la o înțelegere.

— Nu poate exista nici o înțelegere, rosti Clane înghețat, până când nu voi recăpăta sfera. Văd că ești convins că nu-l voi spânzura pe cel care o are. Deocamdată, fie precum crezi. Trecând la fapte, te întreb: Urci singur sau ai nevoie de ajutor?

De vreme ce socotise că nu are de ales, Czinczar se întoarse, sui treptele spânzurătorii și fără să mai aștepte pe călău, își puse singur frânghia în jurul gâtului. Era foarte palid acum, deși continua să creadă în destinul lui. Îi trecu pentru prima oară prin minte că poate acesta era sfârșitul strălucitei cariere a lui Czinczar, scribul de odinioară, devenit conducătorul absolut al tuturor barbarilor de pe Europa.

Văzu cum Clane îi face semn călăului, un ofițer linnan în rezervă, care se apropie de levierul care acționa trapa din podea. Se întoarse apoi și așteaptă semnalul final al lui Clane. Fără să clipească, mutantul ridică brațul. Rămase câțva timp în acea poziție, după care rosti scurt:

— Îți mai dau o șansă, Czinczar. Sfera sau moartea.

— N-o am, răspunse Czinczar calm, dar apăsător.

Brațul lui Clane căzu ca o fulgerare. Czinczar simți cum trapa îi fuge de

sub picioare. Apoi...

Căzu.

• VII. •

Căzu cam un metru; ateriza atât de brusc, încât tot corpul îi vibra de durere, iar ochii i se umplură de lacrimi. Clipi. Privirea i se limpezi. Văzu că ajunsese pe o a doua trapă, construită pe același ax cu prima.

Aproape imediat, recepționează un zgomot ca de învălmășeală, undeva, în apropiere. Privi în jur și văzu că ofițerii lui se încăieraseră cu linnanii, încercând să ajungă la el. Czinczar ezită, neștiind cum ar fi fost mai bine: să aștepte pasiv sau să se bată pentru a încerca să se salveze? Aveau șanse?

Făcu un semn imperceptibil din cap. Faptul că se afla încă în viață însemna un argument în sprijinul credinței lui. Vorbi pe un ton ridicat, dovedind în primul rând siguranță, și ofițerii barbari încetară imediat lupta, aruncându-i priviri morocănoase.

Czinczar se adresează direct supușilor săi și indirect lui Clane.

— Dacă viața mea este într-adevăr în pericol, aceasta nu înseamnă altceva decât că Lordul Clane și-a pierdut mințile. Lucru valabil, chiar dacă aş avea sfera...

Își dădu seama că vorbele lui puteau fi luate drept o recunoaștere, așa că-l privi rece pe mutant, așteptându-i comentariile. Clane pufni. După câteva clipe, răspunse însă provocării:

— Să presupunem că ai avea sfera, zise el calm. De ce crezi că ai fi în siguranță atunci?

— Pentru că, răspunse Czinczar cu o voce care nu fusese niciodată mai calmă, dacă aş avea-o, atâta vreme cât aş fi în viață, ai mai avea o șansă s-o recapeți. Dacă aş muri, șansa aceasta s-ar pierde pentru totdeauna.

— Dacă ai fi în posesia sferei, observă Clane pe un ton sumbru, ce sens ar avea s-o păstrezi pentru tine, de vreme ce știi foarte bine că n-ai putea s-o folosești.

— Aș face investigații, replică barbarul. În definitiv, nici tu nu știai prea multe despre sferă, și totuși ai învățat s-o folosești.

— Eu am avut o carte, îl șfichiui Clane. Și în afară de asta, nu uita că eu mai știu câte ceva despre natura și structura materiei și energiei.

— Poate că aş putea pune mâna pe carte, observă Czinczar pe un ton glacial. Astfel de lucruri se pot întâmpla.

— Am distrus-o, după ce am învățat-o pe dinafară.

Czinczar se arată sceptic într-un mod politicos.

— Poate că oamenii mei vor fi capabili să descopere locul unde ai ars-o. Sau, *dacă* i-aș trimite în sălașul zeilor, vor găsi altă carte.

Tensiunea creștea, iar barbarul își dădu seama că nu duelul verbal îi va pune capăt. Cu ochii mijiți și toți nervii încordați, Clane i se adresează tăios:

— Czinczar, *dacă* ai avea sfera și dacă ai ști sigur că nu vei ști niciodată cum să o folosești, tot nu mi-ai înapoia-o? Te-ai împotrivi, chiar știind ce pericol uriaș amenință rasa umană dintr-un moment în altul?

Barbarul inspiră adânc. Se așteptase la o reacție violentă.

— Tot nu ți-aș da-o.

— De ce?

Clane încerca în mod evident să se stăpânească.

— Pentru că n-am nici un fel de încredere într-un om care refuză puterea în mod repetat, respingând în felul acesta singurul mijloc posibil pentru a-și apăra rasa împotriva unui posibil invadator. Și, oricum, e clar că sfera n-are nici o putere asupra rissilor.

Mutantul păru să nu fi auzit ultimele cuvinte.

— Dar dacă ți-aș spune că n-am vrut să iau puterea pentru că am de îndeplinit un plan mult mai important?

— Recunosc puterea atunci când o văd, spuse Czinczar sec. Nu cred în strategia, oricât de elaborată, a unui bărbat care n-are practic nici un fel de putere în momentul de față.

— Planul meu are un obiectiv atât de important, încât nu îndrăznesc să-l descriu unui om cu vederi rigide, pentru că l-ar declara imposibil. Ca să nu mai vorbim că, de data aceasta, imaginația ta n-ar fi în stare să evalueze toate implicațiile.

— Pune-mă la încercare.

— Când voi avea sfera, răspunse Clane. Nici o secundă mai devreme. Cât despre lipsa mea de putere, nu uita că am nava.

Czinczar pufni.

— Și ce-ai să faci cu ea? Ai să ataci guvernul legal și ai să faci poporul să te iubească? Nu în felul acesta trebuie să acționeze un mutant. A trecut momentul în care tu și cei apropiați ați fi putut prelua, fără mari probleme, puterea. Probabil că nu veți mai avea o astfel de ocazie decât dacă se produce un nou atac riss. Altfel... Altfel, orice acțiuni ați întreprinde până atunci s-ar dovedi complet inutile.

Continuă pe un ton mai violent:

— Lord Clane, mi-ai produs o mare dezamăgire. Eșecul tău ne-a pus, pe mine și pe armata mea, într-un mare pericol. Foarte curând guvernul linnan *legal* îți va cere să ne predai. După cum îți va cere în mod cert să predai și nava capturată. Dacă vei refuza, o să fii considerat rebel. Mai mult, din momentul acela zilele îți vor fi numărate.

Clane zâmbi sumbru.

— Văd, spuse el, că te pasionează în continuare vechiul joc al intrigilor politice. În ce mă privește, nu-mi îngădui să pierd timpul cu asemenea prostii. Refuz să mai stau de vorbă cu cineva care, într-o astfel de situație, insistă să se gândească la scheme și comploturi în scopuri personale. Bărbații trebuie fie să se maturizeze, fie să moară.

Mutantul se întoarce și-i spuse ceva unuia din ofițerii care se aflau lângă el. Acesta aprobă din cap, iar Clane reveni spre Czinczar. Barbarul se pregăti sufletește pentru o nouă repriză de tortură.

Clane i se adresă tăios, deși în termenii cei mai politicoși cu putință:

— Te rog să-ți scoți frânghia din jurul gâtului și să intri în cuva din colțul stâng.

În timp ce-și scotea frânghia, Czinczar studie cuva. Era destul de largă, din beton. O observase de cum intrase în încăpere. Pentru el constituia o enigmă. Deși se străduise, nu reușea deloc să-și dea seama la ce ar fi putut folosi. Mintea lui cernea întruna răspunsurile, în timp ce se îndrepta către locul indicat.

— Sunt un tip foarte ușor de convins, i se adresă lui Clane. De ce nu vrei să-mi spui despre planul tău? Nu pot să-ți dau sfera în semn de bună credință, pentru că n-o am.

Clane clătină iritat din cap. Czinczar îi acceptă negația și întrebă pe un ton aproape amical:

— Intru în cuvă?

— Aruncă-ți o privire înăuntru și ai să-ți dai seama imediat care-i este rostul, spuse Clane.

Curios, Czinczar urcă cele câteva trepte și privi în jos. Cuva era destul de adâncă și aproape goală: pe fundul ei nu se aflau decât o pompă manuală și două lanțuri cu cătușe, prinse de fundul de beton.

— Prinde-ți cătușele de glezne, ordonă Clane.

Czinczar se supuse. Cătușele se închiseră cu un clic metalic. Simți imediat cât de neplăcută putea fi senzația de metal rece și greu.

— Lanțurile, explică mutantul, te vor ține pe fundul cuvei. Când se va ridica apa, vei fi nevoit s-o pompezi. Asta numai dacă dorești să rămâi în viață. După cum observi, sistemul e simplu. Pompa se mănuieste extrem de ușor. Alegerea stă în întregime în puterea ta. Vei trăi sau vei muri prin propriile eforturi. Poți opri acest întreg circ oricând dorești, dacă ești de acord să predai sfera. Atenție, vine apa.

Într-adevăr, bulbuci mari, zgomotoși, se învolburară în jurul picioarelor lui Czinczar. Apa era caldă, chiar plăcută. Barbarul se așeză și-și ridică privirea spre Clane.

— Pot să-ți adresez o întrebare? se interesă el.

— Are vreo legătură cu predarea sferei?

— Nu.

— Atunci nu face obiectul prezenței noastre aici.

— E vorba de pompă, spuse Czinczar. Prezența ei mă întristează. Nu s-ar putea să fie luată de aici?

Clane clătină din cap.

— În câteva minute, o să fii foarte bucuros că o ai.

Privirea din ochii mutantului era însă neliniștită. În mod clar, nu se așteptase la o asemenea reacție din partea celui alt.

— Dacă te răzgândești, ai să vezi că pompa poate reduce nivelul destul de ușor, încheie el.

Czinczar nu răspunse. Apa urcase vertiginos până în jurul gâtului. Într-un minut, îi ajunse în dreptul gurii. Se relaxă involuntar, ca să poată pluti puțin. Tot corpul îi era încordat la maximum, anticipând probabil trăirea ultimei secunde, moment care era foarte, foarte aproape.

Se trezi deodată în picioare, cu greutatea lanțurilor trăgându-l în jos, de glezne. Era clar că nu se mai putea face nimic. Iar apa continua să urce.

Îi ajunse din nou până la gură. Apoi până la nas. Când îi trecu de ochi, își ținu respirația. Stătu așa, până când... Până când nu mai putu. Expiră exploziv. Și inspiră. De fapt, aspiră o gură mare de apă.

Simți o durere ascuțită în piept, nimic altceva. Apa era altfel decât atunci când o bea. Avea un gust fad și neplăcut. Apoi, deodată, orice senzație dispăru. Întunericul înghiți totul.

*

Când își reveni, zăcea întins pe un butoi. În viața lui nu se simțise mai oribil. Și încă nu terminaseră de scos apa din el.

Tușea. Fiecare acces îl sfârșea. Durerea pe care ți-o dă revenirea la

viață este infinit mai mare decât durerea morții. Cu toate acestea, își dădu seama că va trăi.

Îl duseră pe o canapea. După vreo oră, păru să-și revină. Atunci veni Clane, singur. Își trase un scaun și se așeză în liniște lângă el, nescăpându-l o clipă din ochi.

— Czinczar, îi vorbi aproape în șoaptă, deși nu vreau, sunt nevoit să-ți admir curajul. Disprețuiesc însă viclenia de animal din spatele acestui curaj.

Czinczar așteptă. Minteia lui refuza să creadă că tot chinul luase sfârșit.

— Ai arătat încă o dată, continuă mutantul pe un ton amar, că un om curajos, care e pregătit să-și asume un risc calculat în planul intrigii politice, poate domina chiar și moartea. Urăsc logica stupidă care-ți ordonă să păstrezi sfera. Dacă nu renunți la ideea asta nebunească, suntem morți cu toții.

— Dacă aș avea sfera, spuse Czinczar, lucrul cel mai logic ar fi, în situația că ne-am afla cu adevărat într-o criză, să uiți de orgoliul personal și să mă înveți cum s-o folosesc.

Rostise vorbele pe un ton plin de siguranță, deși perfect conștient de pericolul în care-l arunca afirmația. Era prima recunoaștere, prin implicație, a propriilor ambiții uriașe. Gândul îl purta la eventualitatea în care, învățat să folosească sfera, putea oricând accede la putere, fără dificultate, în orice stat.

Pretenția lui mai presupunea și faptul că, potrivit analizei pe care o făcuse caracterului lui Clane, mutantul ar fi fost constrâns să-i lase controlul sferei într-o situație critică, în care însăși existența rasei umane s-ar fi aflat în pericol. Or, acum...

Clane clătina din cap.

— Lucrul acesta nu se va întâmpla, prietene. Nu cred că *doar* sfera le va putea veni de hac rissilor. Și n-am chef să-ți spun de ce.

Czinczar nu comentă. Sperase, deși fără mare optimism, că va înțelege pe parcursul discuției câte ceva vizavi de funcționarea sferei. Numai că informațiile pe care le recepționa nu simplificau problema, ci o complicau.

— S-ar putea crede că am dat dovadă de neglijență în privința asigurării securității sferei, continuă Clane. Dar e mult de când am aflat că nu pot fi peste tot în același timp. Pe urmă, repet, sfera n-ar putea oricum să-i fie de folos altcuiva. Ea funcționează pe baza unei formule matematice aflată în interdependență cu producerea energiei atomice. Nu cred că în Sistemul Solar mai există o altă persoană, în afara mea, care să cunoască această formulă.

Czinczar primise în sfârșit o informație importantă cu privire la funcționarea sferei, dar gustul speranței împlinite era amar. Într-un final, barbarul spuse:

— Ce planuri ai cu mine, în acest moment?

Clane ezită. Când vorbi din nou, după câțva timp, în vocea lui se deslușea o furie stăpânită. Puternică, dar stăpânită.

— Ți-am tolerat mașinațiunile murdare din ultimele luni, numai pentru că, împreună, n-am fi reușit să punem mâna pe o cantitate atât de mare de hrană și de materiale, indiferent de numărul metodelor legale pe care le-am fi putut folosi. Se opri, ca să continue, apoi cu același ton voit linear: Mă îndoiesc, de asemenea, că aș fi fost în stare să adun atâtea femei la un loc, dacă nu apelam la metodele tale. Pentru scopurile mele, femeile sunt la fel de importante ca și hrana.

Se opri din nou. Czinczar simți cum îl copleșește mâhnirea, își închipuise până atunci că știe într-o oarecare măsură cum gândea omul din fața lui. Iar acum, pe nepregătite, era aruncat pe un teren complet necunoscut. Fusesse învins într-un joc al vicleniei pe care el însuși îl concepuse.

Era de neconceput ca toate mișcările lui secrete din ultima vreme să fie canalizate dintr-odată spre realizarea intereselor lui Clane. Mutantul continuă:

— Iată ce vreau să faci. Mâine, *Steaua Solară* va zbura deasupra taberei tale. Ți vei încărca toate echipamentele pe punțile inferioare, douăzeci la număr, fiecare cu o capacitate de zece mii de oameni, plus proviziile. Te asigur că este destul loc pentru toată armata și femeile tale.

— Ce mă va împiedica să preiau controlul navei, în momentul în care voi avea o astfel de forță la bord?

Clane zâmbi sumbru.

— Cele douăzeci de punți superioare sunt deja ocupate de o armată linnană foarte bine echipată, alcătuită din bărbați tineri, căsătoriți, aflați la bordul navei împreună cu soțiile lor. Între grupurile respective nu vor exista nici un fel de legături, în afară de cele care se vor crea la nivel de comandament. De fapt, în afară de o ușă de comunicare cu cartierul tău general, toate celelalte căi de acces vor fi sigilate.

Czinczar încuviință din cap, mai mult pentru sine. Aranjamentul lui Clane suna promițător. Desigur, orice apărare putea fi demolată printr-un plan îndrăzneț. Altceva, însă, îl frământa în momentul de față pe conducătorul barbar. Toate aceste lucruri însemnau pregătirea unei călătorii extraordinare. Gândul respectiv eclipsa orice altceva în mintea lui Czinczar.

— Unde mergem? întrebă el surescitat. Pe unul din sateliții exteriori?

— Așteaptă și vei vedea, zise Clane rece și se ridică încruntat. Destul. Astea sunt instrucțiunile de moment. Am de făcut o vizită foarte importantă în capitală. Vreau să-ți imbarci armata și să fiți gata de luptă într-o săptămână. Și dacă poți, măcar pentru o singură dată, să te ridici deasupra acestei idioțenii care se numește logică militară, adu și sfera.

Czinczar îl privi gânditor.

— Dragul meu prieten, spuse el, te lași pradă emoțiilor. *Nu* putem scăpa de intrigile politice. Ceea ce tu disprețuiești este însuși mediul uman. Pasiunea umană, ambiția umană. N-a existat și nici nu va exista vreodată un alt climat pentru acțiunile tale. Un bărbat reușește sau eșuează în măsura în care înțelege și controlează impulsurile altor ființe similare. Dacă încearcă să renunțe la intrigă, va fi măturat de val. Și nimeni nu-și va mai aminti de el sau de planurile lui. Ai grijă!

Și ca să pună punct, barbarul adăugă sec:

— Nu am sfera.

• VIII. •

Săgeata țâșni din întuneric pe lângă capul lui Clane și se opri în umărul unui soldat.

Acesta scoase un urlet de durere și încercă să-și smulgă din carne vergeaua subțire, care încă vibra. Un alt soldat se repezi în ajutorul rănitului. Alții se năpustiră în fundătură. Dintr-odată se auzi un strigăt speriat și furios. Păru un strigăt ascuțit, de femeie. Din noapte apărură câțiva soldați, trăgând după ei o siluetă subțire, băiețească, care se zbătea să se elibereze.

Soldatul rănit reușise între timp să-și smulgă săgeata din umăr. Mai mult speriat decât vătămat, începu să înjure încet, cu o voce profundă, de bas.

Tot mai mulți bărbați apăreau în grabă pe stradă. În întunericul nopții, flăcările torțelor începură să danseze animate de vânt. În atmosfera urât mirositoare și plină de fum, licăririle bruste și trecătoare ale focurilor nu luminau clar formele, ce rămâneau niște contururi vagi de chipuri și siluete. Clane aștepta retras, nemulțumit de valul de oameni atrași de agitație. Cum lucrurile nu se linișteau însă deloc, chemă un ofițer și, într-un minut, se formă un culoar până la el. Culoar pe care soldații aduseră prizonierul.

— E o femeie! strigă cineva.

Vestea se răspândi cu repeziciune. Înjurături pătimase începură să se

audă din toate părțile. Femeia sau băiatul – era greu totuși de exprimat o certitudine în lumina aceea – încetă să se mai zbată.

— Dați-mi drumul, șobolani împuțiți! O să fiți biciuiți pentru asta! Vreau să vorbesc cu Lordul Clane.

În ciuda asprimii amplificată de cuvintele folosite, vocea aparținea unei femei. Și, mai surprinzător, accentul era cel cultivat în școlile unde învățau domnișoarele din înalta societate.

Când se convinse de lucrul acesta, Clane își pierdu calmul înghețat în care se retrăsese din momentul tentativei de asasinat. În clipa când auzi vocea, nu se mai îndoii că, într-adevăr se comisese un atentat împotriva *lui*, și nu a soldatului care fusese rănit. Presupuse, conform unei judecăți logice, că individa aparținea grupului cumnatei sale.

Acum, că atentatul eșuase, vor trebui aflate de la ea numele șefilor imediați. Era un lucru de rutină, practicat în orice situație de acest gen. Ceea ce-l nemulțumea pe el avea în vedere faptul că atentatoarea părea că nu se gândise deloc la gravitatea consecințelor. În mod limpede, atunci când acceptase misiunea nu cunoscuse în ce consta pedeapsa tradițională pentru asasine. Toate erau date pe mâna soldaților!

O privi preocupat. Probabil că și lumina era înșelătoare, dar nu părea decât o copilă. Îi dădu cel mult optsprezece ani. Ochii îi străluceau de pasiunea înflăcărată a unei adolescente pline de personalitate. Gura ei avea buze cărnoase și senzuale.

Clane strânse din umeri, când înțelese că mintea lui acceptase deja pedeapsa tradițională. El, care încălcase în ultima vreme atâtea obiceiuri, nu-și putea permite acum să-și nemulțumească propria gardă. Neexistând cale de mijloc, deznodământul situației nu putea fi decât cel dinainte știut.

Furios pe ea, deoarece îl obliga să ia o hotărâre neconcordantă cu principiile lui, Clane vorbi tăios, fără să o menajeze.

— Cine ești?

— Nu voi vorbi aici.

— Cum te cheamă?

Tânăra ezită. După câteva secunde numai, recunoscând desigur ostilitatea din vocea lui, răspunse ursuză:

— Madelina Corgay.

La auzul numelui, Clane amuți din nou. Corgay se număra printre numele vechi și cunoscute în Linn. Generali și Patroni îl purtaseră pe câmpul de bătălie sau îl folosiseră pentru a elabora legile țării. Clane își aminti că tatăl fetei murise în războiul marțian, cu numai un an în urmă. Era deci erou

de război. Drept urmare, fapta fiicei sale avea să fie iertată.

Mutantul își dădu seama cu tristețe că, indirect, începuse să se gândească la repercursiunile politice. Și la faptul că ar fi fost o nebunie din partea lui să nu aibă în vedere toate implicațiile posibile ale incidentului. Scutură furios din cap. Cu Calaj deja votat în funcția de Lord Conducător și așteptat a doua zi să-și facă intrarea triumfală în Linn, întâmplarea putea fi ușor folosită împotriva mutantului de către susținătorii tânărului. Totuși, Clane trebuia să țină seama și de ceea ce așteptau soldații de la el. Experiența îl învățase că oamenii n-o să-i accepte nici o scuză. Din fericire, exista deocamdată o cale intermediară.

— Aduceți prizoniera la mine, spuse el. O voi interoga când vom ajunge la destinație.

Nimeni nu protestă. Era cât se poate de normal ca, în prealabil, să existe o investigare a cazului. Pedepsa urma să vină ceva mai târziu.

*

Trecuseră câteva săptămâni bune de la capturarea navei aliene și mai mult de șase luni de la înfrângerea lui Czinczar și a armatei lui venite de pe Europa, îndepărtatul și puțin cunoscutul satelit al lui Jupiter. Lumea linnană de-abia se liniștise după cele două grele încercări prin care trecuse și supraviețuitorii începuseră să uite cât de mari fuseseră primejdiile de care tocmai scăpaseră. Voci nemulțumite se ridicau din toate colțurile imperiului.

Comercianții protestau, afirmând că, de fapt, Czinczar nici nu fusese o amenințare reală. Și că, în orice caz, pericolul apăruse mai mult datorită neglijenței crase a guvernului. Cât trăise, Jerrin înăbușise cât putuse astfel de manifestări. După moartea lui, însă, apăruse o mișcare decisă să anuleze decretul promulgat de Clane în timpul invaziei barbare, în urma căruia fuseseră eliberați toți sclavii credincioși. Furia tot mai nestăpânită a numeroși linnani desproprietăriți în felul acesta creștea cu fiecare zi. Iar la urechile lui Clane ajunseseră niște zvonuri deloc liniștitoare, conform cărora dezastrele nu s-ar fi produs, probabil, dacă unui anumit mutant nu i s-ar fi permis atâtea de către familia conducătoare. Cu atât mai periculos era acest atac îndreptat direct asupra lui, cu cât el nu avea nici o posibilitate de a se apăra. Agravant se dovedea acum și faptul că își împiedicase susținătorii să boicoteze alegerea lui Calaj în cea mai înaltă funcție din stat.

Alarmați de întorsătura furiei mulțimii, mai mulți susținători ai lui Clane își manifestau pe față nemulțumirea că se lăsaseră convinși. Clane ar fi trebuit, afirmă ei, să acționeze înainte de intrarea lui Calaj în capitală.

Tocmai un astfel de plan îl adusesese în noaptea aceea pe străzile

întunecate ale Linnului. Se pusese la cale o lovitură de stat cu scopul de a-l proclama Lord Conducător. Clane aflase asta dintr-un raport pe care-l primise cu numai câteva ore înainte, tocmai când ajunsese în oraș.

Când sosi la palatul Patronului Saronatt, unde conspiratorii își instalaseră cartierul general, Clane îi convocă neîntârziat pe șefii complotiștilor într-unul din cele trei apartamente puse la dispoziție. Atitudinea lui fu combătută încă din startul discuțiilor. Stătea și asculta uimit cum vechi și fervenți susținători de-ai lui îi atacau punctul de vedere într-un limbaj mult mai violent decât folosise el vreodată. Mai toți mârâiau proteste, unii ținând chiar tirade furioase. Teama lui de o invazie extraterestră, atunci când nu era batjocorită pe față, era combătută pe motivul că numai ca Lord Conducător ar fi avut într-adevăr posibilitățile cele mai largi de a apăra statul. Argumentele semănau foarte mult cu ale lui Czințzar, fiind susținute cu același aplomb.

Puțin după ora trei noaptea, un faimos Patron chiar îl renegă ca lider.

— Am fost invitat, spuse acesta turbat de-a binelea, să mă alătur grupului Lilidel. Ei bine, aflați că o voi face. M-am săturat de atâta lașitate.

Acesta se dovedi începutul unei agitații înfrigurate, care-i determină pe mulți să părăsească corabia pe cale a se scufunda. O oră mai târziu, când Clane începu să vorbească, nu-l mai ascultau decât vreo douăzeci de bărbați, cei mai mulți dintre ei militari care luptaseră alături de el împotriva lui Czințzar. Și nici aceștia nu se arătară prea entuziaști. Clane le sesiză starea de spirit și le împărtăși cât mai scurt și sobru găsi de cuviință cum credea el că va avea loc atacul rissilor. Nu le spuse ce planuri elaborase, dar le oferă o satisfacție sentimentală.

— După părerea mea, zise el, adversarii noștri nu-și dau deocamdată seama ce înseamnă concret promovarea într-o astfel de funcție a unui copil care a fost întotdeauna băiatul mamei. Pe adolescenți nu-i interesează decât cei pe care-i văd în anturajul lor imediat, nu cei cu care nu se întâlnesc niciodată. Imaginați-vă că un astfel de copil poate acum să facă exact cum îl taie capul, de *fiecare* dată.

Clane se ridică și-și roti privirea întunecată peste micul grup.

— Vă las să vă gândiți la asta, încheie el.

Se întoarse la propria-i reședință mai afectat decât voia să recunoască, fie și numai în mintea lui. Tocmai se îndrepta către dormitor, când șeful gărzilor aduse aminte de Madelina Corgay.

Clane ezită. Era obosit și sătul de atâtea probleme. Nici măcar nu credea că dorea să afle cu tot dinadinsul cine plănuise să-l ucidă. Chiar și unii

din vechii lui susținători l-ar fi putut considera un pericol acum. Ceea ce-l hotărî până la urmă fu obișnuita lui curiozitate. Clane își atribuia succesele importante obiceiului de a investiga rapid și temeinic orice lucru care reușea să-i trezească interesul. Dădu ordin să-i fie adusă fata.

Intră demnă, repezindu-i pe soldații care încercau să o împingă din spate, ca pe o prizonieră. În lumina strălucitoare a opaițelor, părea mai matură, în orice caz nu atât de tânără cum i se păruse când o văzuse prima dată. Clane îi dădu acum în jur douăzeci și doi de ani, poate chiar mai mult. Era o femeie frumoasă, după criteriile lui. Trăsăturile îi puneau în evidență indiscutabila inteligență. Efectul asupra privitorului nu era afectat decât de extraordinara insolență pe care se părea că dorește s-o etaleze cu orice preț. Clane își dădu seama însă că lucrul acesta nu era neapărat un defect. Fata vorbi prima.

— Greșești, dacă mă crezi un asasin obișnuit.

— Personal consider că toți asasinii sunt niște persoane deosebite, se înclină Clane ironic.

— Am tras în tine ca să-ți atrag atenția, continuă ea.

Clane se întoarse o clipă cu gândul la momentul atentatului. După câte își amintea, săgeata trecuse la nici treizeci de centimetri de capul lui. Pentru un arcaș priceput, însemna o lovitură proastă. Având-o acum în față, întrebarea suna cam așa: cât de pricepută era ea? Și cât de mult influențase întunericul asupra preciziei? Parcă simțindu-i frământarea, fata vorbi din nou:

— Fac parte din clubul de arcași al generalilor marțieni. Cu două săptămâni înainte de atacul lui Czinczar, am participat la campionate. Asta m-a hotărât să-mi asum riscul. Eram sigură că-ți pot dovedi că aș putea să te nimeresc oricând.

— Și nu puteai să găsești altă modalitate să-mi atragi atenția? întrebă Clane caustic.

— Nu, dacă voiam s-o și păstrez, îi aruncă ea.

Clane se strâmbă. Acum totul devenise un simplu duel verbal, care nu-l interesa câtuși ce puțin.

— Mă tem că lucrurile mă depășesc, spuse el. Și mă mai tem, de asemenea, că va fi nevoie să trecem la o altă modalitate de interogare, pornind de la motivele obișnuite ale unei tentative de asasinat.

Tăcu, apoi se pomeni întrebând fără să vrea:

— De ce ai ținut să-mi atragi atenția?

— Deoarece vreau să mă mărit cu tine, spuse ea.

O privi pe față cu ochi strălucitori, în spatele cărora se ascundea un zbucium pe care n-ar fi vrut să-l trădeze nici în ruptul capului. Nu se așteptase ca vreodată cineva să pătrundă în viața lui. Își dădu seama tulburat că, dacă ar fi vorbit în clipa aceea, vocea i-ar fi tremurat. Și totuși, era foarte normal să aibă o reacție puternică.

Tânăra aparținea unei pătri din Linn pe care el o considerase întotdeauna inaccesibilă. Făcea parte dintr-un anturaj care, în afara câtorva bărbați, puțini la număr, ignorase cu desăvârșire mutantul din familia fostului Lord Conducător. Faptul că o față de rangul ei se hazardase în a-i propune să-l ia de bărbat, dovedea că-l considera o cale către putere pentru ea însăși. Noaptea care trecuse îi arătase probabil fetei că greșise în raționament. Totuși gestul ei spărsese deja zidul opoziției sociale. Din punct de vedere politic, îi putea fi extrem de utilă.

Suspină, când își dădu seama că, din nou, cântărea o situație prin prisma intereselor politice. Se hotărî cu un oftat. Îl chemă pe căpitanul gărzilor și-i spuse:

— Lady Madelina Corgay va fi instalată într-un apartament. Este oaspetele nostru, până la noi ordine. Ai grijă să fie bine păzită.

Apoi se duse în sfârșit la culcare. Dădu instrucțiuni să nu fie trezit și rămase un timp cu ochii deschiși, întorcând pe toate fețele planul pe care-l făcuse pentru a doua zi. Mai întâi de toate, trebuia să meargă la Palatul Central să se mai uite o dată la monstrul adus de Czinczar.

Era important să cunoască structura fiziologică a dușmanului de moarte al omului.

• IX. •

Lordul Clane se trezi la primele ore ale dimineții în sunetul unei muzici îndepărtate. Rămase o clipă mirat, apoi își aminti că astăzi Lordul Calaj sosea în Linn și că, din acest motiv, avea să fie mare sărbătoare.

Își luă în grabă micul dejun, apoi plecă cu o navetă de patrulare către Palatul Central. Când vehiculul se pregăti să coboare, pilotul îi transmise un mesaj. „Excelență, piața e plină de oameni”.

Clane îi ordonă: „Aterizează pe o stradă laterală. Vom merge pe jos restul drumului”.

Aterizară fără probleme și începură să-și croiască drum prin mulțimea înțesată de dansatori și de muzicanți. Trecură pe lângă grupuri de bărbați și femei care cântau legănându-se. Clane, care nu se plictisea niciodată de

distracțiile ființelor umane, îi studie cu o curiozitate neascunsă.

Oamenii aceștia sărbătoreau ajungerea la putere a unui adolescent pe care nu-l cunoșteau. Voci dulci, voci răgușite, strigăte prietenești, femei legănându-și cochet șoldurile, bărbați care ciupeau orice brațe dezgolite și sărutau orice buze de femeie care trecea pe lângă ei – un spectacol cu adevărat fascinant. Dincolo de aceste manifestări, însă, dacă te gândeai la fantasticul pericol care trecuse atât de aproape de ei, ca și la invazia iminentă, scena te făcea să simți fiori de gheață pe șira spinării.

Bărbați și femei în toată firea se purtau ca niște copii, acceptându-l drept conducător pe un băiețandru a cărui singură calitate probată până atunci, constase în faptul că se născuse în grădina marelui Lord Jerrin. În rest, se puna atâta preț pe niște nimicuri, încât toată existența umană se afla într-o mare primejdie.

Când ajunseră în punctul acela, gândurile lui Clane au fost întrerupte violent.

— E schilodul ăla de popă! se auzi o voce.

Vorbele începură să circule rapid prin mulțime. Strigăte furioase porniră să se facă auzite.

— Diavolul!

— Mutantul!

— Preotul diavolului!

Dansul încetă și o masă de oameni încruntați se adună în jurul lui.

— E Lordul Clane, cel care poartă răspunderea pentru toate necazurile noastre, strigă cineva.

Un murmur furios începu să-și scuture aripile. Căpitanul gărzii lui Clane le făcu semn în tăcere celor douăzeci și ceva de soldați din subordine.

Aceștia, bărbați bine clădiți, împinseră mulțimea înapoi, cu mâinile pe spade și pumnale. Clane, care asistase imperturbabil, făcu un pas înainte cu un zâmbet înghețat pe chip. Ridică o mână și avu pentru o clipă liniștea pe care o dorea. Apoi, strigă cu o voce puternică:

— Trăiască noul Lord Conducător, Calaj!

Spunând acestea, băgă mâna într-o punguță pe care o purta de ani de zile după el, tocmai pentru o astfel de ocazie. O scoase plină de monede de argint, pe care le aruncă pe deasupra capetelor. Banii străluciră orbitor în soare și se împrăștiară pe o suprafață întinsă, până la vreo șapte metri mai încolo. Nu căzuseră bine, când un alt pumn de arginți fu aruncat în direcția opusă.

— Trăiască Lordul Calaj! strigă Clane încă o dată, ceva mai cinic însă.

Mulțimea nu-l mai asculta. Oamenii se călcau în picioare disperați, încercând să pună mâna pe monede. Chiar și după ce grupul lui Clane trecu, scăpând astfel de orice pericol, în urmă se mai auzeau strigăte ascutite:

— Dă-mi-l, e al meu!

— M-ai călcat pe mână, vrăjitoareo!

Zgomotele de picioare și mâini lovite răsună limpede în aerul dimineții.

Incidentul îi lăsa lui Clane un gust amar. Din nou, fusese nevoit să folosească o tehnică de manipulare a maselor. Simplu, eficient și necinstit, procedeul acela josnic făcea parte din vastul fond de informații despre omul de rând pe care Clane îl adunase de-a lungul anilor.

În ciuda dorinței lui arzătoare de a se lepăda de asemenea șiretlicuri ieftine, nu fusese în stare s-o facă. Își aduse aminte de ce-i spusese Czinczar și clătină din cap. Trebuie să existe o modalitate prin care să le atragă atenția acestor oameni că se aflau în ceasul al unsprezecelea. Era nevoie, măcar o dată, să abandoneze ambițiile personale și să acționeze toți, la unison, împotriva unui inamic atât de feroce, încât nici nu accepta să comunice cu ființele umane.

Dar cum? Ce putea el să facă sau să spună, pentru a aprinde scânteia? *El*, care își consuma tot timpul și toată energia studiind aparatele de la bordul navei risse, cum să îndeplinească o sarcină atât de uriașă și de importantă, încât eclipsa orice altceva?

Iată-l totuși aici, în drum spre palat, pentru a îndeplini personal o treabă care ar fi trebuit să constituie o chestiune de rutină pentru unul sau mai mulți subalterni. Dar nu era așa, bineînțeles. Nimeni altul nu avea calificarea necesară pentru a rezolva cele două probleme ale acelei zile: una politică și una științifică. Cu câțiva ani în urmă, înființase o școală de științe avansate. Din păcate, fusese mult prea ocupat ca să-i acorde atenția cuvenită. Politică... Războaie... Intrigi... Oameni de văzut... Rapoarte de studiat... Proprietăți de administrat... Explorări... Experimente... Idei noi... Fiecare set de douăzeci și patru de ore trecea cu iuțeala fulgerului, lăsând mereu în urmă un număr sporit de sarcini nerezolvate. Un singur om nu putea face mai mult. Acum, în mijlocul acestei crize, simțea lucrul acesta mai pregnant ca oricând.

Încă se mai gândea la câte încercări îi scosese în față viața, când ajunsese la poarta palatului. Atenția lui față de detalii îl anunță că mai erau câteva minute până la amiază. Problema era dacă va fi lăsat să intre.

Constată imediat că-și făcuse degeaba probleme. Un căpitan distrat îi dădu drumul înăuntru, împreună cu oamenii lui. Clane se îndreptă ținând în

camera frigorifică. Nu-i fu greu să găsească cadavrul rissului adus de Czinczar de pe Europa.

Corpul prelung al creaturii nu se comporta plăcut la decongelare. Când apa se porni să prelingă de pe pielea rissului, o piele încrețită, cu multe pete maronii, o miasmă neplăcută umplu aerul, din ce în ce mai pătrunzător.

Măcelarii pe care-i adusesese începură să secționeze cadavrul cu ferăstraiele. Clane lua fiecare bucată, dictând pe rând celor doi secretari. Când termina cu un segment, îl trecea imediat unui desenator priceput, care, cu mișcări repezi și sigure, făcea pe loc o schiță în mărime naturală.

Soarele se grăbea spre asfințit. În încăpere, izul cadavrului părea să fi intrat și în crăpăturile pereților. Clane însă examina și dicta neobosit, examina și dicta. Intrară apoi în acțiune arzătoare și eprubete. Secreții glandulare, lichid din sistemul circulator, fluid din coloana sa spinală, toate fură testate cu diverse substanțe, separate în elemente componente, descrise, denumite și ilustrate pentru a constitui obiecte ale experimentelor viitoare.

Unul dintre secretari leșină la un moment dat, când Clane își băgă degetul într-un lichid cleios, pe care apoi îl gustă. Puțin mai târziu, Clane dădu o bucățică din carnea rissului unui șobolan aflat într-o cușcă și înfometat tocmai pentru acest experiment. Animalul se aruncă asupra cârnii, dar muri câteva minute mai târziu, în convulsii teribile.

Clane dictă:

— În urma examinării, carnea s-a dovedit a fi o structură proteinică atât de complexă încât ni s-a părut imposibil să fie comestibilă, pentru orice animal de origine terestră. Șobolanul care a fost hrănit cu această carne a murit după trei minute și patru secunde.

Puțin după ora cinci, puse oamenii să așeze bucățile înapoi în lada care fu transportată apoi în camera frigorifică. Deși treaba se terminase cu bine, Clane păru nemulțumit. Nu realizase decât unul din cele două obiective ale zilei. Știa că abia următorul îi va pune la încercare toate cunoștințele prin care putea învinge, chiar și brutal, voința unui om.

Trebuia să intre, încă o dată, în rolul pe care-l ura cel mai mult. Și, din păcate, nu exista alternativă.

Își trimise oamenii acasă și se interesă cum se putea ajunge la apartamentul lui Calaj. Recunoscându-l, oficialul pe care-l întrebase își duse mâinile la cap.

— Excelență, nebunia de azi ne-a dărâmat pe toți, spuse el.

După ce se liniști, îi dădu lui Clane indicațiile solicitate.

Soldații aflați în gardă la ușa lui Calaj tresăriră, când le spuse:

- Sunt Lordul Clane, unchiul Lordului Conducător.
- Să vă anunțăm, excelență? întrebă unul dintre ei, codindu-se.
- Nu, spuse Clane pe un ton rece și ferm. Nu-i nevoie.

Intră.

După un mic alcov, urma o încăpere mai mare. Clane privi curios în jur și-l văzu pe Calaj stând în cap lângă o fereastră deschisă. Își demonstra măiestria în fața unei fetișcane, o sclavă marțiană... Fata chicotea, apoi se întoarse și, când îl văzu pe Clane, îngheță.

Spuse ceva și Calaj se rostogoli, abandonând poziția avută până atunci. Probabil că o auzise pe mama lui vorbind cu teamă despre Lordul Clane, pentru că se făcu alb ca varul când văzu cine era.

— Unchiule! spuse el și Clane îi simți imediat nota de alarmă din voce. Calaj era hipnotizat de propria lui frică.

Teama băiatului era justificată într-un fel. Clane nu avea timp de pierdut. Venise la Palat cu un dublu scop, aducându-și cu el și bagheta de energie pe care o folosea numai în cazuri extreme. Primul obiectiv, examinarea rissului fusese îndeplinit. Atingerea celui de-al doilea depindea de Calaj.

Clane nu simțea nici un fel de remușcări. Potrivit rapoartelor primite de la spionii lui, băiatul era anormal. Dacă era adevărat, atunci nu mai putea fi salvat. De multe ori, în trecut, Clane dusese copii și adulți într-un azil, unde încercase să le descâlcească mințile, folosindu-se de toate cunoștințele pe care le poseda. Zadarnic.

Nu era momentul să spere în succes, când eșuase de atâtea ori până acum.

Calaj trebuia sacrificat. Și Lilidel. Și tot grupul din spatele ei.

Distruși cu toții de nebunul pe care-l aduseseră la putere.

— Dragul meu băiat, începu Clane, am primit de la zei instrucțiuni în legătură cu tine. Zeii te iubesc, dar trebuie să le îndeplinești voia.

— Zeii mă *iubesc*? întrebă Calaj, cu ochii lărgiți.

— Da, te iubesc, răspunse mutantul ferm. Altfel cum crezi că ți s-ar fi permis să ajungi în vârful piramidei? Doar nu socoti că ai fi putut deveni Lord Conducător fără voia lor?

— Nu, nu, bineînțeles că nu.

— Ascultă cu atenție. Îți voi transmite instrucțiunile *lor* pentru tot ceea ce vei întreprinde în viitor. Repetă-le după mine. Trebuie să conduci după mintea ta.

— Trebuie să conduc după mintea mea, repetă Calaj, cu o voce monotonă.

— Nu lăsa pe nimeni să-ți dea sfaturi în problemele statului. Orice hotărâre vei lua, va fi hotărârea zeilor.

Calaj repetă cuvintele pe un ton cu inflexiuni din ce în ce mai înalte. Pe urmă clipi.

— Nici măcar pe mama? întrebă el, uluit.

— Mai ales pe mama, întări Clane, după care continuă: Vei avea nevoie de oameni noi în jurul tău. Fii prudent un timp, dar adună-ți treptat în jur doar pe cei aleși de tine. Nu lua în seamă recomandările mamei tale sau ale altora. Am aici un document...

*

Când ajunse acasă, Clane nu pierdu nici un moment.

— Voi pleca de îndată, le spuse el șefilor săi departamentali. Probabil că nu o să primiți nici o veste de la mine vreme îndelungată. Veți administra proprietatea și vă veți îndeplini toate celelalte îndatoriri ca și până acum.

— Dar atentatoarea? se interesă căpitanul gărzii.

Clane ezită, apoi vorbe mai mult pentru el:

— Presupun că soldații așteaptă...

— Într-adevăr, domnule.

— Consider obiceiul de a da asasinele pe mâna soldaților drept un obicei barbar, declară Clane. Prin urmare, lucrurile nu se vor mai întâmpla așa. Mai întâi, pentru că familia ei se află în bune relații cu Lordul Conducător, ceea ce ne-ar putea crea mari neplăceri. Poți să subliniezi lucrul acesta. În schimb, uite la ce m-am gândit...

Îi împărtăși căpitanului compensația pe care o oferea. În orice caz, era atât de generoasă, încât putea garanta că nu va fi refuzată.

— Oferta este valabilă un an, încheie el. Și, căpitane...

Deschise gura cu intenția de a face un anunț, dar șovăi și o închise la loc. Era mai mult decât o simplă mișcare în complexul joc în care intrase, totuși, culoarea politică nu lipsea.

Trebuie să mă ridic deasupra acestor meschinării, se gândi el. În ciuda spuselor lui Czinczar, modul de acțiune al unui om de stat nu se baza doar pe o viclenie de animal. Totul era atât de evident, atât de esențial. Pentru că, dacă și el juca același joc ca toți ceilalți, nu mai exista într-adevăr nici o speranță.

Hotărât și încordat, Clane rosti dintr-o singură suflare:

- Poți să transmiți ofițerilor că Lady Madelina Corgay va fi cunoscută în viitor drept Lady Madelina Linn. Toate gradele îi vor arăta respectul cuvenit.
- *Da*, domnule. Felicitări, excelență.
- Căsătoria va avea loc astăzi, încheie Clane.

— Dar ce ai semnat? Întrebă Lilidel în culmea furiei. Ce scria în documentul acela?

Se plimba de colo-colo în culmea agitației. Calaj o privea morocănos, de-a dreptul furios pe suspiciunea ei deloc mobilizatoare. Mama lui era singura persoană din lume care-l mai putea face să se simtă ca un băiețel. Deși acum nu-i mai spunea nimic, îl enervau toate absurditățile ei, cum ar fi aceea că ar fi trebuit neapărat să citească înainte să semneze.

Lui Calaj îi dispăruse de tot teama care-l încercase după vizita făcută de unchiul lui cu cinci săptămâni în urmă. Tocmai din acest motiv îl călca și mai tare pe nervi faptul că în mintea maică-sii incidentul se păstra la fel de proaspăt ca în ziua când se întâmplase.

— De ce să-l fi citit? protestă Calaj. În fond, era tot o hârtie. Nu mi se aduc întruna hârtii la semnat? Ce contează una în plus? Și apoi, e unchiul meu, nu? Unchiul meu care nu a încercat să mă împiedice să devin Lord Conducător.

— Nu-l putem lăsa să scape așa, spuse Lilidel. Parcă-l și văd râzând de unul singur, satisfăcut că ne e frică să acționăm fățiș împotriva lui.

Repeta asta pentru a nu mai știu câta oară în ultima vreme. Nevropatul Calaj se întrebă chiar dacă nu cumva mama lui înnebunise.

Lilidel îi dădea înainte, furioasă:

— Am întrebat toți guvernatorii, le-am dat ordin să cerceteze toate documentele oficiale și le-am atras atenția în mod expres să ne transmită imediat orice informație legată de armată. Numai că, bineînțeles – continuă pe un ton amar –, decât să ceri unora dintre oamenii aceștia să colaboreze, mai bine ai vorbi singur, cu fața la perete. Unii ne tratează de parcă *ei* ar fi guvernul, iar noi niște simpli lucrători cu ziua.

Calaj se foi. Nervii lui sensibili fuseseră deranjați de cuvântul „noi”, căruia mama lui îi dădea un sens greșit. Lilidel nu avea nici o funcție oficială, dar se purta de parcă ea ar fi fost Lordul Conducător, iar el, doar fiul și moștenitorul. Calaj își aduse aminte, și nu pentru prima oară, că unchiul lui îi spusese ceva despre demnitate și despre afirmarea propriei personalități.

Necazul era că nu îndrăznea deocamdată să se împotrivească mamei și tuturor acelor oameni. Nu avea curaj!

E timpul să fac ceva, se gândi el.

— La ce bun toate astea? o întrebă. N-au raportat spionii noștri că nu se află la niciuna din reședințele lui? Apoi, adăugă cu o viclenie manifestată tot mai mult în ultima vreme în modul cum pune și cum rezolva problemele: Va trebui să cunoști exact locul unde se află, înainte să întreprinzi ceva împotriva lui, pe cale oficială și chiar așa l-aș ține tot timpul pe Traggen în față, dacă aș fi în locul tău. Ca șef al legiunilor, Traggen ar trebui să sară și în foc să ne apere cauza... Cred că am să mă duc la jocuri acum, încheie el, ridicându-se în picioare.

Calaj ieși agale din cameră.

Lilidel îl privi neliniștită cum se îndepărtează. Nu știa că, în evaluarea lui Clane, otrăvirea lui Jerrin stârnise înăuntrul ei conflicte fără rezolvare. Totuși, deși îl ucisese, în străfundurile sufletului, Lilidel îi recunoștea fostului soț toată demnitatea cerută de înalta funcție ocupată acum de fiul ei.

Avusese un adevărat șoc când Calaj insistase ca serbările prin care i se sărbătorea numirea să fie prelungite peste durata celor trei zile stabilite inițial. Cum totul era gratuit, se ajungea la o cheltuială uriașă din partea guvernului. Jocurile continuau așadar, iar interesul lui Calaj pentru ele nu dădea semne de estompere, deși le frecventa zi și noapte.

Între timp, însă, avuseseră loc mai multe incidente alarmante. Primul dintre ele se petrecuse când Calaj, întorcându-se către reședință însoțit de un grup de tineri, avusese o izbucnire neașteptată, uluitoare.

— Aș putea să vă ucid pe toți! *Gărzi, ucideți-i!*

Când Calaj urlă pentru a treia oară ordinul, un soldat, un bărbat mătăhălos, mereu cu ochii în patru, sesiză că unul dintre însoțitorii Lordului Conducător era cu mâna pe spadă, pe jumătate scoasă din teacă. Tânărul respectiv fu despicat aproape în două, dintr-o singură lovitură. În confuzia creată, nouă din cei unsprezece tineri nobili fuseseră masacrați. Ceilalți doi scăpaseră cu fuga.

Lilidel nu avusese de ales și trebuise să spună că fusese o tentativă de asasinat. La insistențele ei, cei doi tineri care reușiseră să scape, fuseseră târați în cângi de-a lungul străzilor, sfârșind în cele din urmă trași în țeapă pe malul râului.

Retrasă atunci în apartamentul fiului ei, unde, în ultima vreme, trebuia să vină dacă voia să-l vadă, Lilidel avusese presimțirea nefericită că ceea ce se întâmplase nu fusese decât începutul.

În săptămânile care urmară, Lilidel descoperi că Traggen alcătuisese mai multe companii de zdrahoni mătăhăloși ca niște bivoli, ce aveau să constituie garda personală a lui Calaj. Oamenii erau instruiți să execute necondiționat cel mai mic ordin al Lordului Conducător. Lilidel bănuia ceva în legătură cu aranjamentele lui Traggen, dar, la suprafață, totul părea în regulă și nu-i putea reproșa nimic. Dacă ceva *nu* era în regulă, acestea nu puteau fi decât ordinele pe care le dădea Calaj, ordine asupra cărora vicleanul Traggen nu părea să aibă deocamdată nici o influență.

În fiecare lună, la urechile lui Lilidel ajungeau alte și alte povești de groază. Sute de oameni dispăreau fără urmă, nimeni neștiind ce se întâmplase cu ei. Casele le erau imediat ocupate de nou-veniți, care nu știau nimic despre ce se întâmplase înainte de venirea lor. Sau, cel mult, exclamau „Prostii!”, atunci când alții încercau să le povestească, întotdeauna însă în termeni destul de voalați.

Pretutindeni în Linn, oameni de toate vârstele nu se gândeau decât la posibilitatea de a ajunge la Lordul Conducător. Mii și mii de oameni erau stăpâniți de dorința de a pătrunde în palat și de a urca pe scara socială. Acesta fusese, generații la rând, drumul către putere și un statut social privilegiat. Acum însă, în mințile tuturor, ajunsese o adevărată obsesie.

Toate plăcerile și frumusețile după care poate tânji inima unui om se aflau acolo. Calaj dădea banchete peste banchete, la care se serveau întotdeauna mâncăruri rare și scumpe, aduse din coloniile extraterrene, precum și tot felul de delicatese pământești ce apăreau, de obicei, în alte anotimpuri. În fiecare noapte, sala de recepții a palatului forfotea de dansatori în haine viu colorate. Superficial, lucrurile păreau deci normale.

De obicei, primele câteva incidente nu produc panică în rândurile oamenilor. Poate că o voce din mulțime striga îndurerată și înfricoșată dar, adesea, era dificil de aflat ce se întâmplase.

În afară de asta, lucrurile neplăcute se întâmplau întotdeauna altcuiva, în locuri destul de îndepărtate de curte și, deci fără implicații imediate în viața de zi cu zi. Incertitudinea și ambiguitatea erau valabile chiar și atunci când incidentele se petreceau în incinta Palatului. Soldații lui Calaj, aflase Lilidel, își perfecționaseră în cel mai înalt grad tehnica de a face să dispară un cadavru, scoțându-l în cea mai mare grabă pe o ușă secretă și făcându-l să dispară, ca și cum n-ar fi existat niciodată.

La început, oamenilor le fusese greu să creadă că astfel de lucruri se puteau întâmpla oricui. Numai că tensiunea creștea din ce în ce mai mult. Niciunul din cei care reușeau să ajungă în cercurile înalte ale societății nu îndrăznea să se mai retragă, chiar dacă situația nu-i mai convenea. Mai mult,

de la o vreme, Lilidel începu să observe că cei din anturajul ei nu-i mai acordau aceeași atenție când vorbea, vag îngrozită, despre pericolul unui asasinat. Prea multe familii linnane erau îndoliate pentru pierderea unui fiu sau a unei fiice, măcelăriți cu nonșalanță de casapii lui Calaj.

Astfel trecură un an și trei luni.

*

Într-o zi, eforturile lui Lilidel fură răsplătite. O anume împrejurare îi oferî prilejul să-și dea în sfârșit seama ce fel de document semnase Calaj la îndemnul lui Clane. I se supuse atenției următorul paragraf din scrisoarea unui guvernator provincial: „Vă rog să-i transmiteți excelenței sale, Lordul Conducător, toată aprecierea mea pentru măsurile luate de guvern în vederea asigurării protecției populației în eventualitatea unui nou bombardament al orașelor noastre din partea invadatorului. Noi, cei din Reean, care avem tot timpul sub ochi exemplul cataclismului abătut asupra orașului vecin Mura, ne dăm seama, poate mai bine decât alții, cât de binevenite și de practice sunt măsurile luate. După opinia mea, Lordul Conducător a dovedit prin această acțiune că nu este deloc prea tânăr pentru funcția pe care o deține. Reputația excelenței sale a fost astfel considerabil întărită. Înalta strategie politică, ambiția lui de a progresa, precum și succesele repurtate în lupta cu vechiul, întrucât se știe că fermierii sunt, în general, categoria cu cel mai scăzut simț al răspunderii față de societate și cu cea mai accentuată tendință spre comerț, toate acestea au dovedit cu prisosință că noul Lord Conducător este un bărbat de stat de o mare clarviziune și forță de caracter”.

Atâta scrisese guvernatorul, dar pentru Lilidel fusese de-ajuns. După o săptămână de investigații discrete, aflase tot ce se întâmplase. Și, din păcate, se mai întâmpla încă.

Peste tot, în afară de Linn, locuitorii fuseseră organizați și repartizați pe ferme aflate în apropierea orașelor de reședință. Până la noi ordine, și sub amenințarea unor pedepse deosebit de grave, oamenii aveau obligația să-și cheltuiască zece procente din venituri pentru a construi locuințe, precum și spații frigorifice necesare păstrării hranei, în incinta fermelor unde trebuiau să meargă, dacă iminența războiului era categorică.

Clădirile trebuiau construite astfel încât să poată fi ușor transformate în hambare; în primii trei ani urmau să rămână goale. Orașenii trebuiau doar să le construiască, după care să le viziteze în grup, o dată pe lună, pentru a se familiariza cu mediul.

După trei ani, fermierul putea cumpăra construcția cu jumătate din prețul materialelor. Prin urmare, nu se lua în calcul munca depusă. În schimb,

era obligat să întrețină clădirea pe durata a încă zece ani. Alimentele din încăperile frigorifice rămâneau în proprietatea orașenilor, aceștia având obligația să le reîmprospăteze la fiecare cinci ani.

După ce Lilidel se convinge că acestea nu puteau fi decât urmările documentului semnat de Calaj pentru Clane, îi consultase imediat pe experții în probleme agricole. Surprinși peste măsură, aceștia îi spusese:

— Dar fermierii nici nu vor să audă! Pur și simplu nu permit așa ceva. Nu acceptă să coopereze sub nici o formă! Tot ce mai putem face acum este să le promitem că le vom da, pur și simplu, clădirile după trei ani.

Lilidel tocmai intenționase să fie de acord cu întreruperea măsurilor, când își adusese aminte că, desigur, guvernul suportase cheltuielile, din dispoziția lui Calaj.

— Prostii! respinsese ea obiecțiile experților. Vom continua cu planul ca și până acum. Și, bineînțeles, îl vom extinde pentru a putea include și Linnul în circuit.

Mai târziu, îi spusese triumfătoare lui Calaj:

— Partea frumoasă e că Lordul Clane ți-a întărit practic poziția în felul acesta.

Șovăise totuși. Ceva nu era în regulă cu victoria aceea. După mai mult de un an, nu se știa nimic despre mutant. Acesta dispăruse dintr-odată, parcă înghițit de pământ. Atâta doar că izbânda nu avea parcă nici un gust, atâta vreme cât învinsul nu știa că fusese înfrânt.

— Dar despre ce-i vorba? o întrebase Calaj peltic. Pentru ce se iau toate precauțiile astea?

— Ah, mai demult, a trecut pe-aici o navă invadatoare de pe una dintre planetele exterioare mai puțin cunoscute. Tatăl tău își făcuse griji mari din cauza ei. Până la urmă, flota noastră a pus-o pe fugă fără mare dificultate. Probabil că ar fi trebuit să-i urmărim și să ne războim cu alienii aceia, până i-am fi distrus. Ar fi fost bine dar, în definitiv, nu te poți lupta chiar tot timpul cu barbarii. Ce contează acum, nu sunt măsurile luate, ci faptul că poporul le aprobă întru totul. Oamenii sunt convinși că tu ești autorul. Și *asta* contează.

— Dar eu n-am făcut decât să semnez o hârtie, una singură, spusese Calaj, preocupat de un amănunt care-l rodea de câțeva vreme.

Maică-sa îl privise consternată. În asemenea situații îi venea destul de greu să intuiască asociațiile ce se făceau în mintea fiului ei.

— Ce vrei să spui? întrebase nedumerită.

Calaj dăduse din umeri și răspunsese:

— Rapoartele confirmă că în fiecare district au fost afișate ordonanțe cu numele și sigiliul meu pe ele. Dar eu n-am semnat decât una.

Lilidel pălise.

— Falsuri, bâiguise ea. Dacă pot face asta... Dacă mă gândesc acum, și cea pe care am primit-o suna cam ciudat.

Trimisese după document cu o voce tremurătoare și se aplecaseră amândoi asupra hârtiei.

— E semnătura mea, nu încape nici o îndoială, încuviințase Calaj. Uite și sigiliul.

— Bine, dar sunt sute de hârtii din astea, șoptise Lilidel copleșită.

Nu văzuse în viața ei un copiator.

*

După o săptămână, când Lilidel încă nu știa dacă era sau nu mulțumită de atmosfera existentă în imperiu, îi fu adus un raport care o înspăimântă. Sute de nave spațiale gigantice se aflau deasupra munților Pământului. Din fiecare coborau mii de monștri.

Sosiseră rissii.

• XI. •

Lordul Clane se dovedea, într-adevăr, plin de vitalitate. Cu mai mult de un an în urmă, exact la ora fixată, trimisese ordin către toate compartimentele uriașei nave, după care se instalase în fața panoului de comandă.

Steaua Solară începu să se înalțe. Mișcarea inițială păru destul de normală. Diferența se văzu abia după câteva minute. În jurul vehiculului cosmic se întunecă fulgerător. Accelerația navei îi făcu pe bărbații din cabina de comandă să încremenească, fără a mai fi în stare să-și rostească întrebările.

Clane observă reacția oamenilor, dar nu se clinti de pe scaunul lui, deși simțea un gol imens în stomac. Era singurul care cunoștea destinația.

După trei ore, reduse accelerația la unu g și se duse în apartamentul lui, să mănânce. Înțelegând dificultatea cu care mii de oameni trebuiau să-și prepare hrana, așteptă o oră și jumătate înainte să mărească din nou accelerația.

Încă cinci ceasuri se scurseră, până ce reduse din nou accelerația la unu *g*, oferindu-le iarăși oamenilor răgazul necesar pentru masă. Următorul

interval de accelerare dură patru ore, după care Clane reduce presiunea uriașă pentru un scurt interval de timp pe care îl folosi pentru a transmite unele instrucțiuni strict necesare.

— Oamenii aflați la bordul acestei nave, ordonă el, vor dormi șapte ore. Accelerația va fi puțin mai mare decât cea normală, dar nu la fel ca până acum. Nu pierdeți timpul.

Le aduse apoi la cunoștință ofițerilor programul de zbor, care urma să fie transmis pe navă: Două ore – mic dejun. Trei ore – accelerație. O oră și jumătate – prânz. Cinci ore – accelerație. O oră și jumătate – cină. Patru ore – accelerație. Șapte ore – somn.

Timpul acordat suplimentar micului dejun trebuia folosit la îmbrăcat și pentru toaletă.

*

— E o prostie, zise Madelina la micul dejun.

Clane o studie cu atenție, așezat în fața ei, la celălalt capăt al mesei. Era a patra dimineață pe navă. Fusesse curios cum va reacționa femeia la programul zilnic, cu accelerația aceea îngrozitoare. De câteva mese, știa. Ca soție, își spunea părerile la fel de deschis ca atunci când fusesse prizonieră. Era așadar timpul să-i spună adevărul.

Madelina îl privi cu ochi duri și scânteietori.

— Nu văd nici un motiv să fugim, îi spuse. E nevoie de multă îndrăzneală în lumea noastră, Clane. Poate din cauza asta n-ai ajuns nicăieri până acum.

Mutantul fu uimit de nonșalanța cu care trecea peste toate realizările lui anterioare. Numai că, în spatele vorbelor, se ascundeau niște implicații mult mai dureroase. După treizeci de ani în care nu ținuse cont de nimeni și de nimic, era obligat acum să-și adapteze existența prezenței unei persoane care avea dreptul să-i vorbească pe un ton critic, fără să-l acuze totuși de nimic. Cel mai mult îl nemulțumea, însă, propria lui reacție față de prezența ei în sfera preocupărilor sale.

Recunoștință! O femeie din aristocrația linnană îl căutase ca să-l ia de bărbat. Aproape copil, se dovedea impulsivă, nerăbdătoare, nonconformistă, fără să posede experiența și instruirea ce echilibrează gândirea cuiva. Cu toate acestea, Clane se simțea recunoscător. Și îngrijorat. Dacă o nemulțumea ceva și-și dădea seama că făcuse o greșală? Clane nu se îndoia că, dacă s-ar fi întâmplat așa, l-ar fi părăsit fără să stea pe gânduri și și-ar fi căutat, poate, alt protector la bordul navei.

Czinczar? Nu considera că merită să se gândească la așa ceva.

Venise vremea ca Madelina să afle că această călătorie nu însemna doar o fugă de Lilidel.

— De ce nu vii cu mine în cabina de comandă, după micul dejun? o întrebă. În vecinătatea ei se află o cabină de sticlă, de unde poți admira priveliștea minunată a universului înstelat.

Madelina ridică din umeri.

— Am mai văzut soarele.

Clane luă vorbele ei drept un refuz. Nu știa dacă trebuia să fie trist sau să-i pară bine. O oră mai târziu, pe când se pregătea să accelereze, soția lui apărură în cabina de comandă.

— Unde e locșorul ăla de sticlă? întrebă ea veselă.

Clane sesiză că mai mulți ofițeri schimbă între ei priviri semnificative. Se duse spre femeie furios, dar nu spuse nimic. Gestul ei era incalificabil, mai ales că anunțase programul de zbor.

— Pe aici, îi spuse.

Mai mult ca sigur, Madelina îi observase furia stăpânită din voce. Totuși, nu făcu altceva decât să-i zâmbescă dulce și să se îndrepte în direcția arătată. Când ajunse în ușa cabinei de sticlă, se opri. Clane îi auzi respirația întretăiată, apoi Madelina dispărură înăuntru. Când ajunse în ușa cabinei, văzu că soția lui era deja cu nasul lipit de peretele transparent.

O despărțeau doar câțiva centimetri de marele abis. Clane se opri tăcut înapoia ei, la fel de furios ca și până atunci. Vizita Madelinei, întârziată în mod deliberat, pentru a-l enerva, semăna perfect cu toate lucrurile prostești pe care le făceau ființele umane pe Pământ, în pragul dezastrului. Cu fiecare zi ce trecea, lui Clane îi devenea tot mai clar că sistemul interrelațiilor umane era inexorabil legat de pericolul care se chema riss. Nu era vorba de mai multe probleme, ci de una singură, inimaginabil de complexă.

Întunecat din cauza acestei complexități apăsătoare, a iminenței unui război de care, din nefericire pentru el, era absolut conștient, Clane aștepta reacția Madelinei.

Cabina de sticlă era unică în structura navei. Pereții ei prezentau protuberanțe convexe spre exterior, datorită cărora puteau să vadă de jur-împrejur. O stea foarte strălucitoare se zărea în spatele lor, în imediata apropiere.

— Venirea ta acum m-a făcut de râs în fața propriilor mei ofițeri, spuse Clane cu o voce joasă.

Soția lui nu se întoarse. Umerii doar i se ridicară imperceptibil, sfidător parcă.

— Cred că toată călătoria asta e ridicolă. Vouă, bărbaților, ar trebui să vă fie rușine de voi înșivă. Eu, una, nu vreau să am nici un amestec.

Se întoarse cu o mișcare nervoasă. Chipul ei avea o expresie foarte concentrată.

— Uite ce-i, Clane. N-am să te mai fac să te simți jenat, stai liniștit. Vezi, eu știu c-o să fiu întotdeauna foarte bună cu tine. Dar tu ești exagerat de precaut. Nu-ți dai seama că viața trece iute și că trebuie s-o iei fără frică pe scurtături, dacă vrei să ajungi mai repede unde trebuie. În ce mă privește, nu mi-e teamă decât de un singur lucru: să nu ratez nici o experiență, nici un eveniment important din propria mea viață. Îți spun că această călătorie e o mare greșală. Ar trebui să ne întoarcem și să ne instalăm cu curaj la reședință. Sigur, trebuie să luăm măsuri de siguranță, dar chiar dacă vom cădea într-una din capcanele lui Lilidel, sunt gata. Iubesc viața, totuși nu vreau să trăiesc în genunchi.

Își întrerupse pe neașteptate perorația, ca să întrebe sec:

— Pe ce planetă mergem? Pe Venus sau pe Marte?

— Pe niciuna.

— Pe unul dintre sateliți, atunci? Dacă ar fi un loc interesant, poate că aș fi mai puțin neliniștită. În definitiv, orice fată își dorește o lună de miere plăcută. Ce planetă e aceea? Întrebă ea arătând cu mâna steaua orbitoare din spatele lor.

— Soarele, spuse Clane.

O ajută să se așeze pe o canapea, după care se întoarse în cabina de comandă.

Câteva minute mai târziu, *Steaua Solară* se avânta cu o accelerație teribilă într-un spațiu care se întuneca din ce în ce mai tare, cu fiecare oră.

*

În după-amiaza celei de a cincea zile, Clane fu informat că Czinczar solicita o audiență. Ezită, încercând să-și învingă iritarea. Alt obstacol de care se izbea mereu. Și încă unul important.

— Să între, ordonă după un timp.

Conducătorul barbar intră gânditor și acceptă scaunul oferit. Pe chipul lui se puteau citi sentimente contradictorii, dar când vorbi, vocea îi sună calmă.

— Ești nebun!

Clane zâmbi.

— Eram sigur că asta va fi reacția ta.

Czinczar avu un gest de nerăbdare.

— Care-i logica acestei mișcări?

— Speranța, răspunse Clane.

Barbarul își încreți buzele.

— Ai renunțat la conducerea unei planete cu atâtea locuri izolate, unde oricine se putea adăposti în cazuri extreme – pentru un vis?

— Problema controlului politic și a supremației în stat e o adevărată obsesie la tine, Czinczar. În fața unei invazii risse, lucrurile astea devin fără importanță. Problema pericolului riss nu poate fi rezolvată între granițele Sistemului Solar.

— Și în nici un caz de un bărbat a cărui reacție în fața pericolului este fuga în spațiu, mârâi Czinczar.

Clane zâmbi din nou, deși arăta mai întunecat.

— Ți-ai înghiți vorbele astea, dacă ai ști ce plan am.

— Unde mergem? Întrebă celălalt, ridicând din umeri.

— Către o stea pe care am găsit-o pe o hartă veche, de partea asta a galaxiei, îi spuse Clane.

Încercă să rămână calm după ce rosti aceste cuvinte magice. „Galaxie”, alte „stele”... Chiar și pentru el, care știa atât de multe rezultate ale descoperirilor de odinioară, cuvintele căpătaseră acum sensuri noi, cu implicații emoționale de o intensitate nebănuită vreodată.

— E cam la șaiszeci și cinci de ani-lumină de Soare, continuă cu o voce potolită, uitându-se cu atenție la chipul lui Czinczar pentru a vedea dacă uriașa distanță îi spunea ceva barbarului.

Dar Czinczar părea să fie victima unor puternice frământări interioare. Izbuti, în cele din urmă, să-și ridice privirea, cu o expresie chinuită pe chip.

— Sunt oameni... acolo?

Chiar și după aproape un minut de tăcere, vocea lui suna copleșită.

Clane răspunse cu toată sinceritatea:

— Închipuiește-ți epoca de aur a științei, Czinczar. Sunt sigur că o astfel de idee nu-ți este străină tocmai ție, care ai adus pe Pământ cadavrul unui riss. Cu foarte mult timp în urmă, civilizația umană avea un nivel incredibil de avansat. În acea perioadă de excepție, navele nu mergeau doar de la o planetă la alta, ci chiar de la o stea la alta. Apoi au venit invadatorii, alieni. A început un război crâncen. Civilizația Sistemului Solar a fost practic îngropată odată cu distrugerea *tuturor* orașelor. Totuși departe, în spațiu, s-au păstrat niște colonii care au continuat să evolueze. Și care acum au ajuns probabil la

o dezvoltare cu un nivel nebănuț.

Tânărul conducător barbar se ridică în picioare și vorbește pe un ton deosebit de oficial:

— Excelență, cred că abia acum ai distrus cu adevărat Sistemul Solar, prin modul cum ai procedat, lăsând imperiul linnan la discreția unui adolescent nebun și a mamei lui ucigașe. În felul acesta, soarta întregii omeniri a devenit dependentă de incapacitatea unui guvern care nu va ști niciodată ce să facă în cazul unui atac riss. Speculațiile pe care le faci n-au logică în primul rând pentru că, dacă alți oameni ar fi găsit o cale de neutralizare a rissilor, ar fi luat până acum legătura cu Pământul.

Clane ezită, apoi spune:

— Există mai multe explicații posibile. Mai întâi, coloniile nu construiesc nave. Sau, dacă le construiesc acum, până când au învățat s-o facă au uitat probabil de existența Pământului. Sau i-au uitat poziția în spațiu.

Czinczar face un efort vizibil pentru a se stăpâni.

— Excelență, insistă el, te conjur să ne întoarcem. Și eu cred în imaginație, altfel n-aș fi acum în această situație. Și nici n-aș fi îndrăznit vreodată să-mi asum riscul enorm de a ataca imperiul linnan. Dacă aș fi știut că ai de gând să faci această călătorie în întunericul de necuprins, nu mi-aș fi dat acordul niciodată. Cu sau fără sferă.

— Czinczar, îmi produci o mare dezamăgire. Acum mi se pare nu numai ciudat, ci și puțin illogic, că am crezut să te pot face să înțelegi cât de important este, în momentul acesta, să abandonezi orice ambiție personală. Am sperat că o să te fac să renunți la satisfacția pe care ți-o dă lupta. Cunoscut planul tău pur defensiv împotriva rissilor. Am fost încredințat că vei fi în stare să lași toate deoparte, fiind vorba de o criză majoră. Și, în loc de asta...?

Face un gest de lehamite din mână. Și de dispreț pentru meschinăria lui Czinczar.

— De la bun început, ai uneltit întotdeauna pentru propriile tale interese. I-ai obligat pe alții să se apere împotriva ta.

— Ideea fiind, bineînțeles, mârâi Czinczar, că acești alții ar fi trăit în perfectă armonie cu ceilalți, dacă n-aș fi apărut eu în peisaj. Iar ei n-ar fi complotat niciodată unul împotriva altuia.

— Fiecare om trebuie să uite acum de interesele personale. Fără nici o excepție.

Czinczar îl privește rece și trufaș.

— Îi dai înainte cu același subiect, nu-i așa? Ei bine, refuz să mai stau de vorbă cu un om care și-a pierdut rațiunea din cauza unui vis naiv,

copilăresc. Omul capabil care renunță la propriile-i idealuri se trădează atât pe sine cât și statul lui. Trebuie să fie în stare să lupte pentru, convingerile sale împotriva altor oameni de aceeași condiție. În ce mă privește, crede-mă, sunt sigur că toate planurile tale mi-au devenit suspecte, pentru că ai trecut la o atitudine și la rezolvări juvenile.

Barbarul se îndreptă spre ușă. Înainte să iasă, se întoarse și zise:

— Nu uita că motivul pentru care rissii au venit să invadeze Pământul este probabil acela că nu există suficiente planete locuibile în zona la care pot ajunge cu navele lor. Nădăjduiesc să fii sigur că noi o să găsim o planetă locuibilă, când vom ajunge la destinație... Tăcu, apoi întrebă încordat: Cât va dura călătoria?

— Ceva mai mult de un an.

— Nebunie curată, mormăi Czinczar. Nebunie curată!

Ieși, lăsându-l pe Clane tulburat și supărat. Barbarul se dovedise un bărbat îndrăzneț dar și precaut în același timp. Czinczar rămânea însă, în primul rând, unul dintre cei mai mari strategii ai timpului, calitate care-i permisesse, desigur, să facă o analiză amănunțită a situației. Tocmai de aceea era greu de presupus că teama de necunoscut i-ar fi putut influența concluziile.

Totuși, analiza lui nu era corectă. Czinczar nu poseda cunoștințele științifice indispensabile într-un proces de gândire care se dorea exact. Curajul, riscurile calculate și priceperea lui militară nu puteau decât să întârzie dușmanul, nicidecum să-l oprească.

Dacă soluția acestei probleme nu se afla undeva, în spațiu, însemna că nu exista nici un fel de soluție.

• XII. •

O săptămână de zbor se scurse după același riguros program. Inițial, Clane nu recursese la precauțiile pe care și le luase întotdeauna în trecut în privința lui Czinczar.

„Pentru ca intrigile să înceteze odată”, își spuse el, repetând un gând obsedant, „atunci cineva trebuie să facă primul pas. Un punct câștigat să le arăți oamenilor că ai încredere în ei”.

Obsesia lui deveni de-acum un fel de maladie vorace, care, în timpul acelei săptămâni, ajunsese să-l preocupe zi și noapte. Problema era clară: Czinczar afirmase fără echivoc că nu va coopera.

În cea de-a șasea zi, lucrul acesta îl determină pe Clane să renunțe la

expectativa de până atunci. Drept urmare, începu să-l spioneze pe Czinczar. Și fu foarte dezamăgit, deși nu surprins, când descoperi că în jumătatea inferioară a navei se desfășurau febrile pregătiri militare.

Constatarea îl deprimă serios pe Clane. Totul dovedea clar că Czinczar se credea absolut sigur de măsurile pe care le luase pentru a împiedica să „respire” ceva în afară. Ceea ce arăta cât de ignorant se dovedea în problemele de știință. Pregătirile pe care le făcea în momentul de față arătau că-și merita cu prisosință rangul de conducător. Explozivii rissi, găsiți într-o magazie, așteptau să fie folosiți. Echipa de barbari dotați cu berbece erau antrenați pentru a face praf orice ușă de legătură, în situația că nu reușeau să o detoneze. Toată armata barbară, alcătuită din luptători iscusiți, fusese împărțită pe grupe mici, potrivite pentru lupta într-un spațiu restrâns.

Czinczar stabilise data atacului pentru perioada de somn din cea de-a opta „noapte”.

Cu douăsprezece ore înainte de momentul fixat pentru ofensivă, Clane îi trimise conducătorului barbar invitația de a veni să inspecteze niște arme risse. Recunoscuse în sinea lui că recurgea la un nou vicleșug, ca de atâtea alte ori în trecut. Se consolă, însă, spunându-și că ceea ce dorea el nu putea fi obținut oricum și nici dintr-odată. Iată de ce era nevoit să se inspire, și de astă dată, din vechiul mediu al mașinațiilor omenești, pe care îl cunoștea atât de bine.

Czinczar întârzie câteva ore, timp în care discută cu ofițerii lui despre implicația vizitei. Când isprăvi, trimise lui Clane un mesaj înștiințându-l că acceptă invitația. Atacul nu-l revocă, însă.

Ajunse la ora anunțată, însoțit de doi ingineri militari. Ignoră mâna întinsă a lui Clane, spunând tăios:

— Doar nu te aștepți să arăt prietenie unui om care m-a torturat.

— Dar nu te-am ucis, îi aminti Clane, cu un zâmbet slab.

— Asta pentru că sperai să te poți folosi de forțele mele, ripostă Czinczar. Iar ca să pot să iau măsurile de rigoare, trebuie să-mi expui situația pe larg. Cunoscând ce am de făcut, o să pot începe să-mi instruiesc oamenii. Să începem!

Clane simți o ușoară compătimire pentru acest bărbat deosebit. În mod limpede, nu-și dădea deloc seama cu cine urma să lupte.

În plus, comportamentul respectiv scotea și mai mult în evidență, dacă mai era nevoie, cât de mare era incapacitatea lui de a judeca, așa cum trebuia, toate implicațiile unui război cu rissi.

Din următoarele cuvinte rostite de barbar era lesne de înțeles ce fel de

arme dorea el să vadă.

— Înainte să urc la bordul navei am fost „fotografiat” de un aparat. Și ceilalți, la fel. Ce rost a avut lucrul acesta?

În loc de răspuns, Clane îl conduse în cabina de dirijare a armamentului special, o încăpere cu niște scaune enorme și echipamente supradimensionate. Când ajunseră acolo, se retrase tăcut într-un colț, lăsându-i pe inginerii barbari să se minuneze îndelung de mașinile și instrumentele sclipitoare. În mod evident, Czinczar era la fel de uimit; după ce privi cu mare atenție și ascultă explicațiile, spuse:

— Văd că rissii sunt mult mai avansați decât noi în orice domeniu al științei.

Clane nu comentă. Aceeași reacție avusese și el, cu câteva săptămâni în urmă. Acum însă nu se mai arăta la fel de entuziasmat de cele constatate. Printre motive era unul care, la prima vedere, părea neesențial. Totuși... își coborâse involuntar privirea spre podeaua acoperită cu o mocheta dintr-o țesătură deosebit de fină. Când se uitase dedesubtul ei, pentru că se uitase, găsisse un soi de înveliș de plastic, din care nu mai rămăseseră decât fragmente.

Oamenilor le fusese cu neputință să le dezlipească, materialul rezistând chiar și forței cumulate a dălților din oțel.

Asta îi dovedea lui Clane că nava era destul de veche. Plasticul se deteriorase neuniform de-a lungul secolelor, *iar rissii nu știau să-l înlocuiască.*

Încă un amănunt: unele butoane se dovedeau inutilizabile. Mergând pe fir, Clane ajunsese la câteva cabine care arătau ca și cum din ele au fost demontate cândva niște mașini.

Dacă nava se dovedea într-adevăr foarte veche, implicațiile puteau fi nebănuite. Și rissii aveau o civilizație neechilibrată. Mai norocoși decât omul, ei putuseră construi în continuare nave interstelare. Sau, cine știe, foloseau, fără să le fi modificat, aceleași nave cu care luptaseră cu cincizeci de secole în urmă. Poate că pur și simplu nu știau *cum* să reconstruiască aparatele defecte.

În mintea lui Clane se formase următoarea imagine: două rase se luptau pentru a ieși din noaptea abisală. Rissii conduceau însă detașat în întrecerea pentru supremația științifică. Deocamdată, avantajul lor era copleșitor. Consecința? Omul va fi inevitabil zdrobit în prima confruntare majoră.

Czinczar vorbea din nou.

— Te rog să mă oprești dacă fac ceva ce nu trebuie.

Părea să fi uitat de mașina de „fotografiat” protectoare. Se așază pe rând în scaunele uriașe din încăpere și umblă la toate butoanele și dispozitivele. La fiecare mișcare întreba ceva, iar inginerii lui își notau răspunsurile.

— Ce face asta? Dar asta? Și asta?

Asculta atent răspunsurile lui Clane, niciodată suficient de amănunțite pentru el. De câteva ori, în ciuda explicațiilor meticuloase, clătină din cap exclamând:

— Nu înțeleg cum funcționează și pace!

De regulă, Clane se abținea să ofere explicații minuțioase. Desfăcuse cele mai multe din aceste mașini în bucățele, după care le montase la loc. Totuși funcționarea lor necesita un nivel diferit de înțelegere. Având originalele, încercase să confecționeze piese și circuite în aparență foarte simple. De fiecare dată, însă, rezultatele fuseseră nefavorabile.

Din fericire, magaziile navei erau ticsite cu piese de schimb, așa că-și permitea să facă tot felul de experimente.

Czinczar dădea semne că începuse să înțeleagă. Privirea lui trecu cu repeziciune peste impresionantul bord de control. Nici el, nici altcineva nu se mai miră când văzură mașina „protectoare”, în care aruncară o privire. Capătul ei de pe navă nu semăna deloc cu telescopul „fotografic” care îi făcuse „portretul”. Când Czinczar privi cu o curiozitate de-acum explicabilă cadranele blocate cu mecanisme de protecție, Clane i se alătură.

— Asta este, spuse el.

Începu apoi să-i vorbească în linii mari despre complexitatea uriașă a științelor aplicate în construcția aparatului, ca și despre sistemul mecanic extrem de perfecționat.

— După cum s-ar putea să știi, continuă el, elementele sistemului periodic au în structura lor atomi. La rândul lor, atomii sunt structuri complexe, formate din nucleu și particule orbitale. „Inelul” exterior de particule al fiecărui atom este de maximă importanță în orice reacție chimică. Când „inelele” exterioare a doi atomi sunt foarte asemănătoare, separarea lor chimică devine extrem de dificilă. Bineînțeles că ciorchinii de atomi se află într-o permanentă mișcare și transformare. Ei emit un baraj constant de radiații pe diferite niveluri de energie. La primă vedere, s-ar putea crede că radiația unui obiect este perfect identică cu cea a altui corp. Dar, potrivit unor diagrame risse pe care le-am studiat – și la bordul navei am găsit câteva filme foarte interesante care ilustrează această idee –, diferențierea acestor radiații se face spațial și temporal. Mărturisesc că mi-a fost foarte greu să

ajung la această formulare.

Clane se opri. I se întâmpla prima oară să vorbească despre aceste lucruri și se simțea cuprins de o agitație lăuntrică. Uneori, se simțea copleșit când se gândea la adevărata comoară științifică pe care o capturase odată cu nava; cu un astfel de sentiment copleșitor simțea că trebuie să se lupte și în momentul acesta. Reluă cu glas răgușit, făcând un adevărat efort:

— Mașina aceasta, arată spre complexul dispozitiv „protector”, transmite un fascicul de radiații care penetrează dimensiunea spațiu-timp din interiorul și din jurul navei. Radiația urcă și coboară pe scara de energie de câteva sute de mii de ori pe secundă. La fiecare rezonanță, când întâlnește dimensiunea spațiu-timp a altei radiații, temperatura obiectului afectat urcă. Lucrul acesta se întâmplă oricărui atomi, cu excepția celor „protejați”.

Protecția are la bază un principiu simplu: Când ai fost fotografiat, în dispozitivele pe care le vedeți a fost stabilit un șablon de recunoaștere a ta în spațiu. Această recunoaștere poate fi folosită fie pentru a te proteja, fie pentru a te distruge, prin selectarea din milioane de alte exemplare. În acest moment, fasciculul acționează asupra mea și a ta, cât și asupra tuturor ființelor aflate la bordul navei. Cum s-ar spune, acționează asupra fiecărui corp din interiorul navei, recunoscându-l și „cercetându-l” de câteva sute de mii de ori pe secundă.

Este una dintre cele mai puternice arme inventate vreodată pentru a fi folosite împotriva organismelor vii. Dacă aș fi știut că au la bord un asemenea dispozitiv, nu m-aș fi încumetat niciodată să-i atac. Toți cei din navele care au luat parte la bătălie au murit. Nu doar o parte din oamenii noștri, ci toți linnanii participanți la atac. Eu și cei din imediata mea subordine am scăpat datorită faptului că naveta în care ne găseam era prevăzută cu un aparat „protector”, care ne-a fotografiat automat. Probabil că dacă nu l-ar fi avut, nu putea aduce prizonieri la bordul navei-mamă.

După ce termină de vorbit, Clane așteaptă reacția lui Czinczar. Tăcerea prelungită a acestuia nu-l miră. Când păru că s-a lămurit cât de cât, barbarul întreabă:

— Acționează numai asupra materiei vii?

— Așa e programată.

— Dar ar putea fi folosită și împotriva obiectelor? Deliberat sau inconștient, ai evitat să spui „obiect”.

Clane ezită. Nu i se întâmpla pentru prima oară să fie surprins de neobișnuita putere de discernământ a barbarului. Neavând încotro, înălță din umeri și recunosc:

— Sincer să fiu, nu prea văd cum ar putea fi folosit împotriva materiei anorganice. Temperatura zonei afectate urcă vreo șaizeci de grade. Pentru organisme vii, lucrul acesta e fatal, dar chiar și un copac i-ar putea supraviețui.

— Deci spui că un astfel de instrument n-ar putea distruge planeta?

— Nu văd cum.

— Asta am vrut să știu.

Tonul lui arăta că înțelesese sensul explicațiilor îndelungate ale lui Clane. Ochii săi îi întâlneau pe ai mutantului și-l sfidau sardonice.

— Va trebui să continui, zise el. Nu mă sperii chiar atât de ușor.

Deși părea mulțumit de noianul de date tehnico-tactice care i se pusese la dispoziție, privi șovăitor înspre inginerii lui. Deschise gura să spună ceva, dar se răzgândi în aceeași secundă. Se așază în tăcere în următorul scaun și începu să manevreze butoanele din fața lui.

Clane nu-și arăta dezamăgirea. Avea de gând să revină asupra subiectului. De altfel, ceva îi spunea că și Czinczar dorea același lucru. Până atunci porni să-i dea barbarului explicații în legătură cu arma ale cărei comenzi le manevra în momentul acela.

Aceasta acționa la nivel molecular și, categoric, nu era radioactivă. Se părea că producea o agitație puternică a moleculelor obiectului vizat. Ca rezultat, respectiva „țintă” ardea cu o flacără ușor albastruie, dizolvându-se rapid în gazele componente. Acționa atât asupra materiei organice, cât și asupra celei anorganice. Avea însă anumite limite: ținta vizată trebuia ochită cu precizie, iar timpul de acționare trebuia să fie scurt. Clane nu știa încă dacă dispozitivul putea fi folosit automat.

— De-abia am testat-o. N-am avut timp s-o examinez ca lumea. Făcu o pauză, apoi continuă: Mi-am dedicat aproape tot timpul sistemului „protector”. Existența lui anulează tot ce deținem noi în materie de arme.

— Iar el este, la rândul lui, anulat de existența sferei, spuse Czinczar repede, întorcându-se și întâlnind privirea intensă a mutantului. Gândește-te, dacă vor încerca să aterizeze, sfera va distruge fiecare riss, până la ultimul.

— Tot ce trebuie să facă, observă Clane îngândurat, este să zboare la mică altitudine deasupra orașelor noastre cu acest sistem „protector”, și toți oamenii din așezările respective vor muri până la ultimul. O sută de nave ar putea extermina populația Pământului într-un timp extrem de scurt.

Czinczar se întoarse cu totul spre el.

— Atunci de ce au mai folosit bombe atomice împotriva orașelor pe care le-au distrus? Întrebă el pe un ton care solicita un răspuns logic.

— Cred că vorbim despre o armă pe care au inventat-o abia după războiul care a distrus civilizația umană. Părerea mea este că n-au vrut să aflăm despre ea în timpul unei călătorii de explorare. Puterea armei poate fi parțial anulată prin evacuarea orașelor și împrăștierea populației.

Barbarul clătină din cap.

— Răspunsul este incomplet. O armă irezistibilă nu trebuie ascunsă. Spui că ai testat-o. Cunosându-te cât ești de meticulos, presupun că știi ce rază de acțiune are.

— Cinci kilometri, spuse Clane fără să ezite.

— De vreme ce are o rază de acțiune, e normal să fie mai eficientă pe doi decât pe cinci kilometri.

Celălalt aprobă.

— Cu cât obiectivul este mai aproape de navă, cu atât temperatura crește mai mult. La o distanță de cinci kilometri este încă fatală, dar individul poate să sufere o agonie de câteva ore înainte să moară.

— Ce se întâmplă dacă întâlnește o barieră?

— Oamenii din flota linnană erau protejați de pereți de metal groși de câțiva centimetri și tot au murit.

— Judecând după cele afirmate de tine, oamenii aceia ar fi trebuit să moară când se aflau la cinci kilometri de invadator, îl contrazise Czinczar. Ei s-au apropiat însă mai mult de navă, mai exact spus, suficient de aproape pentru a se putea izbi de ea. Dacă explicația ta ar fi plauzibilă, atunci numai o mică parte din ei ar fi atins obiectivul, nu?

— Bine, răspunse iritat Clane, să zicem că o mică parte a populației ar putea să se strecoare în afara razei de acțiune a armei. Ar supraviețui o mie sau, poftim, zece mii de oameni. Ceea ce nu înseamnă mare lucru. Rissii își permit să ignore o astfel de cifră.

Czinczar se sculă furios.

— Excelență, e vizibil că nu ne putem înțelege.

Pentru Clane altceva era clar: discuția lor ajunsese, evident, într-un punct critic.

— Lordul meu, începu Czinczar, în primul rând eu sunt militar, iar tu savant. Pentru mine, teama pe care o manifesti, anume că ar putea fi ucise ființe umane, aproape n-are nici un fel de relevanță. În fiecare clipă mor oameni, dacă nu în războaie, atunci în fel și chip. Cum însă războaie se desfășoară tot timpul, nu cred că e nevoie să ne gândim la altceva. Continuă cu același ton sobru: în concepția unui militar, procentajul de pierderi umane

sau materiale este un element esențial. În ce mă privește, socot că numai conducătorii pricepuți trebuie protejați. Moartea unui strateg de prim rang, în timpul unui război, poate să constituie un dezastru național. Înfrângerea în astfel de condiții ar însemna, într-un fel sau altul, sclavie pentru un întreg popor. În cazul unui război cu alieni, lucrul acesta nu-i exclus să fie sinonim cu exterminarea rasei.

Clane vru să-l întrerupă aici. Se răzgândi, apoi reveni și spuse sec:

— Și cine trebuie să stabilească importanța aceluia om? El însuși?

— În anumite cercuri guvernamentale rigide, un om poate să piardă o bătălie și să rămână totuși la putere. Un general curajos și hotărât, care să aibă pe deasupra și suficienți adepți, poate trece peste astfel de conveniențe egocentrice și să preia controlul forțelor de apărare. În Linn, un singur om s-a aflat la un moment dat într-o asemenea situație: tu. Dar ți-ai pierdut firea, încheie el disprețuitor.

— Continuă, spuse Clane rece.

— Importanța conducătorului este un principiu de bază al războiului. Un alt principiu, chiar mai important, este acela conform căruia nu-ți este permis să predai pământul invadatorului decât forțat de împrejurările pur militare. Și numai atunci când ești sigur că asta te va ajuta să-ți întărești poziția. De obicei, îl faci să plătească și un preț.

— Dacă am schimba un om pentru doi rissi, observă Clane, ne-am extermina singuri, iar sporul natural de pe una sau două planete risce ar compensa orice număr de pierderi ar putea suferi aceștia. Practic, am pierde zece oameni pentru fiecare riss ucis. Așa că...

— Nu poți dovedi asta, îl opri Czinczar cu un gest nervos al mâinii. N-are importanță, continuă el. Să știi că greșești dacă ai impresia că sunt împotriva unei astfel de călătorii. Cred doar că-i prea devreme, atât. Mai întâi, trebuie apărât Sistemul Solar. Să le arătăm acestor alieni că nu pot asoliza nestingheriți pe niciuna dintre planetele noastre... Mai târziu, când ne vom stabili o linie de apărare solidă, când vom ști exact în ce condiții ne batem, când populația va fi instruită pentru a cunoaște regulile de supraviețuire în timp de război, vom putea avea încredere unii în alții pentru a ne continua misiunea pe Pământ.

Ochii lui Czinczar străluceau. Liniile feței lui exprimau o hotărâre dură. La fel și buzele strânse.

— Astea au fost argumentele mele, încheie el.

Se așază, privindu-l expectativ pe Clane. Mutantul ezită. Din câte își dădea scama, nimic nou sau important nu fusese adus în discuție. Cântărise

cu răbdare toate argumentele enumerate de Czinczar, le analizase și le respinse ca fiind neadecvate situației. Într-un târziu, vorbi abia auzit:

— În primul rând, resping ideea că unul sau doi indivizi pot fi indispensabili rasei umane, chiar dacă un grup mai mare de oameni a fost convins prin viclenie că poate obține puterea prin acești indivizi extrem de prețioși. Personal, le-am spus multora cum cred că ar trebui să se desfășoare un război cu rissii. Dacă se va ajunge la o criză, domnii aceștia îmi vor folosi sfaturile.

— Prea târziu, exclamă Czinczar.

Ca și cum nu l-ar fi auzit, Clane continuă:

— Războiul dintre oameni și rissi nu poate fi câștigat întărindu-ne poziția pe o singură planetă sau chiar într-un singur sistem solar. Nici măcar nu sunt sigur dacă ar trebui să încercăm să-l câștigăm. În fine, ăsta-i al doilea argument.

— Sunt un mare partizan al obiectivului limitat, cu condiția ca inamicul să răspundă intențiilor mele, confirmă Czinczar.

— În al treilea rând, nu vom acționa niciodată pornind de la premisa că ne putem dispensa de jumătate din populație sau, și mai rău, de trei sferturi din ea. Liderii cu asemenea idei pot fi acuzați de o iresponsabilitate criminală.

— Un bun militar, râse aspru Czinczar, acceptă toate implicațiile poziției lui. De vreme ce, într-o astfel de situație, unica alternativă este dezastrul total, sacrificarea a trei sferturi sau a *mai mult* din populație nu este un lucru care să fie sub controlul conducătorului.

— Sunt sigur că până și Lilidel se poate menține între aceste limite extrem de elastice. Iar acum, zise mutantul pe un alt ton, înainte să trec la a patra problemă, am să te rog să examinezi dispozitivele din partea aceasta.

Arată spre o porțiune a panoului de comandă pe care n-o examinaseră deocamdată.

Czinczar îl privi tăios. Se așează totuși pe un scaun și atinse un buton. Imediat, pe un ecran mural apăru o imagine din spațiu.

— O fereastră? Întrebă el nesigur.

— Continuă, îi spuse Clane.

Barbarul trecu cu repeziciune de la un dispozitiv de comandă la altul. Când ajunse la aparatele care arătau ce se petrecea în interiorul navei, Czinczar se crispă vizibil. Acționează în tăcere câteva comenzi. Privi scenele ce se perindau pe ecrane și ascultă dialogurile intermediare de microfoane ascunse.

Oamenii – vorbind în cabinele lor, pe coridoare, în marile bucătării comune. Vorbind fără să-și dea seama că sunt ascultați. Indiferent dacă erau îndrăgostiți, sau membri ai statului-major al lui Czinczar. Toate pregătirile barbarilor pentru asalt fuseseră deci descoperite. Imaginile vorbeau de la sine.

Deși mai erau poate multe de văzut, păru să-i ajungă. Închise comutatorul și rămase aproape un minut cu spatele la Clane, încremenit în scaun. După care se ridică, se întoarse și se uită la mutant fără să șovăie, drept în ochi.

— Care-i cea de-a patra problemă? întrebă el.

Clane îl privi cu atenție și simți cum îl învăluie proasta dispoziție. Intrase din nou într-un plan al copilăriilor, deși făcuse tot ce-i stătuse în putere pentru a ridica disputa deasupra politicii sau nevoii de forță. Iar acum, pentru că nivelul scăzuse iarăși, era silit să acționeze în consecință.

— Foarte simplu, zise el. Ne aflăm în drum spre altă stea. În felul meu egocentric, m-am instalat cumva într-o poziție de comandă. Câtă vreme voi rămâne în această postură, călătoria va continua. Dacă voi considera vreodată că mă aflu sub o amenințare serioasă, n-o să ezit să folosesc mașina „protectoare” pentru a-i elimina pe conspiratori, oricâți ar fi ei. M-am exprimat clar?

Barbarul îl privi cu ochi de gheață.

— Foarte clar, spuse el, după care ridică din umeri și se întoarse. Să ne continuăm inspecția...

Cu asta, discuția lor luă sfârșit. Clane o consideră o înfrângere pentru amândoi.

• XIII. •

Un an și optsprezece zile se scurseseră de la începutul călătoriei. Nava gigantică se apropia de destinație.

Două planete gemene, ca două luni uriașe, având cam același diametru, străluceau în întuneric. După mărime și după depărtarea dintre ele, era evident că se roteau una în jurul celeilalte. În același timp, evoluau pe o orbită excentrică în jurul stelei albastre și fierbinți care le era soare.

Steaua Solară se apropie pe o traiectorie echidistantă de cele două planete. Ofițerii linnani și barbari se strânseseră în cabina de sticlă pentru a le studia. Din locul său, nu departe de Czinczar, Clane le auzea comentariile.

— Nu încape îndoială că amândouă au atmosferă.

— Văd continente și oceane pe amândouă.

— Uite, acolo trebuie să fie un munte. Uite-i umbra.

Clane asculta în tăcere. Cele mai multe observații nu făceau decât să-i confirme propriile impresii. În mintea lui se mai aflau alte câteva lucruri pe care nimeni nu le pomenise încă, dar era sigur că vor ajunge și la ele.

Așa cum se așteptase, începu o nouă serie de comentarii. Cineva spuse:

— Am urmărit zonele întunecate din dreapta fiecărei planete, acolo unde e noapte acum. Deocamdată n-am văzut luminile vreunui oraș.

— Ar fi trebuit să zărim o navă până acum. Nu se poate să nu existe un trafic susținut între planete, zise altcineva.

Murmurul conversațiilor se stinse brusc. Cei aproape douăzeci de bărbați se răsuciră către Clane. Mutantul zâmbi vag și se întoarse, la rândul-i, spre Czinczar.

— Probabil aștepți să le confirm că vom găsi ființe omenești pe aceste planete, murmură el încet, cu o urmă de amuzament în glas.

Conducătorul barbar ridică din umeri cu indiferență.

Clane se întoarse către grupul de ofițeri, dintre care unii arătau destul de ostili.

— Domnilor, rosti el, vă rog să aveți în vedere următoarele posibilități: orașele sunt vulnerabile în fața alienilor, prin urmare nu există orașe, cât despre traficul dintre planete este prematur să vorbim deocamdată.

Se deplasă apoi la panoul de comandă și efectuează câteva corecții la sistemul de frânare. Nava începu să-și modifice ușor cursul. În scurt timp, deveni clar pentru toată lumea, că se îndreptau spre planeta care se aflase în dreapta lor cu câteva clipe mai înainte.

Nimeni nu comentă opțiunea. Nu conta prea mult care avea să-i găzduiască – prima, mai ales că la cealaltă se putea ajunge în numai câteva zile cu acest extraordinar de rapid vehicul cosmic.

Nava intră în atmosfera Gemenei 1, cum o numise cineva, cu o viteză moderată. Pe harta stelară a lui Clane erau trecute numele Exterior și Interior, dar mutantul nu pomeni nimic despre asta. Vehiculul interstelar începu să coboare și intră treptat pe un curs cam la cinci kilometri deasupra solului. Era o zonă înțesată cu dealuri înalte și sălbătice, traversată de numeroase râuri și pâraie. Cât cuprindeai cu ochii, nu se vedeau decât păduri și pajiști înverzite.

Oamenii începură să schimbe priviri. Clane se duse lângă Czinczar,

privind împreună pământurile virgine de dedesubtul lor. Czinczar vorbi primul:

— Păcat că alienii n-au găsit planeta asta. Ar fi putut s-o captureze fără nici o luptă.

Clane râse scurt. Un râs curios și răgușit, care-l miră și pe el.

— Czinczar, zise el după o clipă, nici pe Pământ nu vor fi războaie dacă locuitorii Gemenei 1 sau Gemenei 2 nu ne vor putea oferi arme mai bune.

Barbarul nu comentă; probabil că intuia cât de dezamăgit trebuia să se simtă Clane.

— Un sat! strigă cineva.

Clane numără nouăsprezece case, așezate la distanțe mari una de alta. Apoi alte câteva și mai depărtate între ele. Pe o suprafață de vreo patruzeci de hectare părea să fie o livadă, întrucât copacii erau așezați simetric. În jur se întindeau câmpuri cultivate, înverzite.

Nu se vedeau puncte mișcătoare de nici un fel, ceea ce nu era însă o surpriză. Ființele umane nu se distingeau de la o asemenea înălțime.

Trecură mai departe. Imaginea caselor tremura în pâcla dinapoia navei; simpla lor existență le conferise bărbaților din cabina de observație o stare de agitație entuziastă. Conversația reîncepu precipitat.

Clane îi spuse lui Czinczar:

— Să presupunem că planeta aceasta este locuită de o societate agricolă. Am putea prelua controlul cu o armată nu mai mare decât cea aflată la bordul navei. Am putea apoi, chiar dacă n-am găsi aici armele cu care să-i oprim pe invadatori, să organizăm pe aceste planete nuclee de civilizație. Ale civilizației *noastre*.

Czinczar păstra aceeași tăcere ostilă. Cei doi bărbați nu schimbă o vorbă un răstimp destul de îndelungat, apoi Clane spuse:

— Hai să vedem ce găsim jos. Lucrurile pot sta cu totul altfel decât par. Apoi schimbă subiectul.

— Cum crezi că ar trebui să-i abordăm?

Hotărâră să intre în forță în câteva sate. Fuseseră *sigur* câteva, dar acum nu mai era decât o singură așezare mai mare, de vreo douăzeci și opt de locuințe, plus alte câteva împrăștiate prin jur. Căzură de acord că spionii individuali nu se puteau infiltra în comunități atât de mici. Astfel de lucruri mergeau foarte bine în orașe ca Linn, unde în fiecare zi soseau străini din toate colțurile Sistemului Solar. Aici însă, orice nou-venit era ușor recunoscut drept străin. Iar comunicarea imediată părea și ea improbabilă, din pricina

inevitabilelor dificultăți de limbă.

Numai o forță suficient de puternică pentru a înăbuși orice opoziție ar fi putut obține informații semnificative.

Decizia fu luată. Clane ordonă:

— Vor pleca imediat șase nave de cercetare – trei linnane și trei barbare. Succes!

Grupele operative fuseseră antrenate pentru asemenea misiuni de luni de zile. Privindu-i cum pleacă, Clane sugerează:

— Propun să revenim cu toții aici după patru ore; s-ar putea să avem un raport până atunci.

*

Clane intră în cabina de sticlă cu câteva minute înainte de ora fixată. Nimeri în mijlocul unei agitații febrile și-i trebui destul timp să priceapă ce se întâmplase. Toate patrurile se întorseseră, în afară de una. Ceva nu era deci în regulă. Reinstaură rapid disciplina prin câteva ordine precise.

— Raportați pe rând, comandă el tăios. Mai întâi unul dintre oamenii tăi, se întoarse către Czinczar.

Conducătorul barbar îi făcu semn unuia dintre comandanții de patrulă. Ofițerul începu abătut:

— Am găsit exact ceea ce ne așteptam de la un sătuc. Erau oameni în toată regula. Păreau destul de simpli și semănau chiar foarte mult cu poporul nostru. Așa cum ne-a instruit Lordul Clane, n-am întreprins nici o acțiune violentă. Am coborât din nave și am început să privim. Toți erau foarte prietenoși. N-am avut nici un fel de dificultăți de limbă, deși la început am vorbit mai mult noi. Când au înțeles ce vrem, un bărbat și o femeie s-au oferit imediat să ne arate zona. Casele erau simple, ceva mai bine mobilate decât ne-am fi așteptat, dar n-am văzut nici un fel de aparatură. Planeta se cheamă Exterior, iar perechea ei, Interior. Una dintre femei ne-a spus că are o soră pe Interior. A mai precizat că o vizitează din când în când, dar n-am putut afla de unde decolează navele spațiale. Cele două planete gemene seamănă foarte mult, iar oamenii trăiesc exclusiv în sate sau în ferme izolate. Numele Pământ, Linn sau denumirea de Sistem Solar le sunt, se pare, total necunoscute. Firesc, am încercat să ne relaxăm puțin, ca bărbații. Știți cum sunt oamenii noștri – au o fire aprinsă și le plac femeile frumoase.

Ofițerul se opri; Clane îl privi repede pe Czinczar ca să-i observe reacția. Întotdeauna fusese impresionat de prezența de spirit a conducătorului barbar, care în clipa aceea clipi într-un anumit fel și-și încreți fruntea. Stupefiat, Clane constată că gestul semnifica o acceptare

neășteptată din partea unui om care detesta grosolănia. Dar care, de data aceasta, nu-l sancționează pe ofițer pentru paranteza aceea mai puțin elegantă. Efectul fu cel scontat. Chipul celui care raporta se luminează, iar tonul lui devine brusc mai entuziast.

— Roodge, continuă el, e un bărbat pe cinste, în felul lui. La un moment dat, a luat o tânără și a dus-o în tufișuri. Femeia chicotea și nu părea deloc neliniștită, așa că am hotărât să nu mă amestec.

— Ce s-a întâmplat pe urmă?

— M-am uitat la ceilalți, să le văd reacția. Nu părea să le pese. Ar fi trebuit însă să-mi dau seama că ceva nu-i în regulă, pentru că Roodge s-a întors în mai puțin de un minut, cu o expresie cam ciudată pe chip. Mi-am zis în sinea mea că fata îl lăsase cu buza umflată, dar n-am comentat pentru că nu voiam să râdă ceilalți de el. Iar Roodge nu mă ajută să-mi dau seama ce se întâmplă, pentru că tăcea ca un pește.

Czinczar era răbdător.

— Continuă.

— I-am întrebat mai multe. Voiam să aflu dacă știau de alieni. Când le-am descris creaturile, unul dintre bărbați a exclamat „A, vorbești despre rissi!” Așa... nepăsător. Mi-au spus că fac din când în când negoț cu rissii.

— Fac negoț cu ei? îl întrerupse Clane, brusc și tăios.

Ofițerul se întoarce spre el, apoi privi din nou la Czinczar, ca și cum ar fi vrut să vadă dacă să răspundă sau nu la întrebare. Czinczar înclină din cap.

— Asta mi-a spus, excelență. Și sunt sigur că știau despre cine e vorba. Le-am făcut o descriere exactă.

Clane fu șocat. Întrerupse raportul și începu să se plimbe agitat prin cabină. După un timp, se opri și-i privi pe toți.

— Asta înseamnă, spuse el cu vocea celui care nu mai înțelege nimic, că este posibil ca aceia cu care s-a discutat să fi găsit o metodă de neutralizare a rissilor. Pentru că ați auzit – pe ei îi lasă în pace, iar când vin în Sistemul Solar nici nu acceptă să comunice cu ființele umane. Clătină din cap. Nu, refuz să cred că ei au rezolvat problema agresiunii risse. Soluția problemei *nu poate* fi găsită de locuitorii unei singure planete.

Nimeni nu spuse nimic. Clane reveni în fața comandantului de patrulă și-l îndemnă:

— Continuă.

— M-am gândit că o să vrei să-i interogați personal pe câțiva dintre ei, zise ofițerul, așa că le-am făcut propunerea ca un bărbat și o femeie să vină

cu noi la navă, să-și arunce o privire. Evident, am socotit că ar fi bine să vină de bună voie, decât cu forța. Deși, se înțelege că dacă prima cale nu dădea rezultate, trebuia să apelez la cea de-a doua.

— Bineînțeles.

— Ei bine, s-au declarat de acord. N-au făcut nici o obiecție. Aș zice că păreau chiar curioși, într-un fel mai degrabă copilăresc, exact precum cei din neamul nostru.

— Continuă, continuă!

— Am pornit spre navă. Pe drum, Roodge s-a apropiat de femeie și, înainte să-mi dau seama ce se întâmplă, a încercat să se dea la ea. Cel puțin așa mi s-a spus, deoarece n-am văzut incidentul, ci am auzit doar urlatul. Când m-am uitat, femeia și bărbatul dispăruseră.

Clane rămase cu privirea în gol pentru o clipă, apoi întrebă:

— La ce altitudine vă aflați?

— Cam la trei kilometri.

— V-ați uitat peste margine? Adică, peste marginea navetei?

— Evident. După câteva secunde. M-am gândit că poate au sărit.

— Sau au fost împinși? adăugă Czinczar.

— Cunoscând pornirile impulsive ale oamenilor noștri simpli, m-am gândit și la asta, recunosc.

Clane se gândi că formularea era deosebit de meșteșugită. „Impulsivitatea” oamenilor simpli ai lui Czinczar ucisese, în timpul călătoriei, o mie două sute nouăzeci de bărbați și trei sute, șaptezeci și două de femei. În toate cazurile, judecătorii lui Clane îi pedepsiseră pe vinovați cu câte o sută de lovituri de bici, câte zece pe parcursul a tot atâtea zile. La început, Clane se gândise că un număr redus de execuții prin spânzurătoare ar fi constituit o pildă impresionantă, dar statisticile arătau că numai trei dintre cei biciuiți comiseseră un al doilea delict. Se părea că flagelările săpau adânc, dar numai în carnea celor care le primeau.

— Cam asta-i tot ce s-a întâmplat, domnule. Atâta doar că Roodge mi-a mărturisit că și a doua fată s-a evaporat la fel ca și prima, își încheie ofițerul raportul.

Toți ceilalți șefi de patrulă trecuseră prin experiențe similare, cu excepția unor mici amănunte nesemnificative. Toți încercaseră să ia cu ei câțiva băștinași. În două cazuri, invitațiile fuseseră refuzate, iar militarii încercaseră să captureze prin forță un bărbat și o femeie. Un cuplu urcase cu ei aproape doi kilometri, dar apoi părăuseră că se plictisesc și dispăruseră. Al

treilea ofițer relată un incident asemănător cu al lui Roodge. Al patrulea arăta de-a dreptul supărat, întrucât era singurul care izbutise să-și aducă prizonierii la bordul navei gigant.

— Am crezut că s-au rătăcit în mulțimea de aici. Oamenii mei îi caută și acum. Cred însă că doar au aruncat o privire la viermuiala de pe coridoare și din săli, după care au plecat acasă, își încheie el raportul.

Asta părea să fie totul. Mai era de sosit o patrulă, dar imaginea se conturase destul de mulțumitor.

Clane se gândea încruntat la acele amănunte ce nu puteau fi explicate, când la ușă se produse agitație. În încăpere năvăli al șaselea comandant de patrulă. Chiar și de la distanță, se vedea că este palid și agitat.

— La o parte, strigă el. Mai repede, am vești importante!

Se formă un culoar de trecere pe care ajunse în fața lui Clane.

— Excelență, începu el surescitat. Chestionam sătenii din sectorul în care am fost trimis, când unul dintre ei a pomenit în treacăt că în atmosfera celeilalte planete, Interior a numit-o el, se află o navă rissă exact ca a noastră. După descrierea făcută, sunt absolut sigur că e identică celei cu care ne deplasăm noi.

Clane încuviință liniștit din cap. În astfel de momente se simțea cel mai în formă. Se apropie de Czinczar și-i spuse:

— Sunt de părere să-i debarcăm pe toți cei aflați la bord, cu excepția detașamentelor de luptă. Vom lăsa oamenii în emisfera întunecată a planetei, în zonele nelocuite și la distanțe mari unii de alții. După un an petrecut în spațiu restrâns, sunt sigur că vor fi bucuroși să simtă din nou solul sub picioare.

— Dar cum vom proceda vizavi de nava rissă? Întrebă Czinczar.

— În nici un mod. Rămânem în alertă, dar vom evita orice confruntare.

Privirea lui Clane exprima o teribilă agitație lăuntrică, iar când vorbi din nou, lucrul acesta i se simți în voce.

— Czinczar, zise el, vom avea de furcă. Prevăd că ne vom confrunta cu mari dificultăți. Va trebui să depunem cel mai serios și mai intens efort din viața noastră. Voi trece la o investigație personală a vieții băștinașe.

Czinczar se încruntă, totuși aprobă imediat din cap.

— În legătură cu starea de alertă, propuse el, ce-ar fi ca unii dintre ofițerii mei să rămână pe navă împreună cu ai tăi? S-ar crea o anumită rivalitate care i-ar face mult mai prompti pe toți.

Entuziasmul lui Clane se stinse. Îl studie gânditor pe barbar, apoi

clătină muștrător din cap și preciză:

— Pare destul de rezonabil, dacă se iau anumite precauții de împiedicare a preluării navei de către oamenii tăi.

Își zâmbiră fără urmă de amuzament, lăsând impresia a doi bărbați care se înțelegeau perfect.

• XIV. •

Asolizarea se petrecu fără incidente. Clane păși pe iarbă și se opri să tragă aer în piept. Avea un iz acru, ceea ce-l făcu să presupună că în atmosfera planetei exista un exces de clor. Lucru destul de neobișnuit, având în vedere tendința accentuată a aceluia gaz de a se combina imediat cu alte substanțe.

Probabil că exista un proces chimic natural de producere a clorului.

Mai curios era faptul că excesul de clor părea să stea la originea altui fenomen interesant: peste tot, în jur, aerul arăta încețoșat. Lui Clane i se păru la un moment dat că se putea vorbi de un abur ușor verzui.

Pe urmă râse și-și alungă gândul din minte.

Cea dintâi casă, o clădire din lemn, construită pe un singur nivel și destul de mare ca întindere, se afla cam la o sută de metri mai departe.

Clane ardea de nerăbdarea s-o vadă. Se stăpâni însă și-și petrecu ziua într-un scaun pliant, lângă navă. Nu le acordă direct nici un fel de atenție locuitorilor de pe Exterior. Își notă într-un carnețel ori de câte ori vedea un individ sau un grup făcând ceva. Stabili orientarea nord-sud-est-vest pentru întregul sat și înregistră toate venirile și plecările locuitorilor.

Aerul se răci odată cu venirea nopții. Clane își puse o haină și continuă veghea. Ferestrele caselor începură să se lumineze prea puternic pentru a vorbi de lumânări sau opaițe. Din locul unde se afla, nu putu să-și dea seama ce fel de sursă puteau folosi.

La vreo două ore după lăsarea nopții, luminile începură să se stingă pe rând. Întunericul deveni absolut. Nu se mai auzea nici un zgomot, în afară de pașii soldaților și de câte un mormăit înfundat. Pe săteni nu păreau să-i intereseze însă aceste mișcări și zgomote, pentru că nu veni nimeni să vadă îndeaproape ce se petrecea.

Într-un târziu, Clane se retrase pe navă și intră în cabina lui. Se urcă în pat și parcursese notițele de peste zi, trăgând cu urechea la râsetele și la vorbele înfundate ale soldaților de-afară, pregătiți să se bage în sacii de dormit. După un timp, când păru să se fi lăsat liniștea, mutantul stinse

luminile electrice ale navei și se culcă.

Dormi agitat, conștient până și în somn de scopul urmărit prin această expediție și de nevoia disperată de a trece cât mai repede la fapte. Se trezi în zori, mănca în grabă și-și relua locul de veghe, lângă navă, de unde privi cu interes spectacolul oferit de localnici. La un moment dat, trecu o femeie. Aceasta se uită insistent la bărbații din jurul navei, chicoti când unul dintre ei o fluieră, apoi se pierdu printre copaci.

Râzând și vorbind, niște bărbați intrară în livadă dinspre nord și începură să culeagă fructe. Clane îi vedea bine. Urcaseră pe scări și puneau fructele în câteva coșuri nu prea mari. Pe la prânz, contrariat de un lucru incredibil, își părăsi scaunul și se apropie de ei.

Din păcate, nu ajunse când trebuia. Sub privirile lui curioase, bărbații puseseră coșurile jos, exact în același moment, de parcă s-ar fi înțeleș dinainte.

La întrebarea lui Clane, unul dintre ei răspunse:

— Prânzul!

Toți încuviințară prietenos din cap înspre el și plecară, lăsându-l singur în mijlocul livezii. Clane se duse la primul coș și, convingându-se că nu se înșelase, constată că era gol.

Toate coșurile erau la fel.

Soarele strălucea deasupra livezii. Era cald și plăcut, fără să fie deloc zăpușeală. Adia un vânt ușor, iar pacea din jur crea o senzație de vară eternă.

Dar coșurile erau goale.

Clane petrecu patruzeci de minute în livadă. Nu găsi nici un container nicăieri, nici un loc unde să fie depozitate fructele. Nemaîînțelegând nimic, sui pe o scară și umplu atent un coș.

Era foarte încordat, deși nici el nu știa ce aștepta să se întâmple. Nu se petrecu însă nimic. Avea în coș douăzeci și unul de fructe aurii. Tocmai asta era problema: că se aflau acolo. Clane luă coșul cu fructe și reveni la locul de lângă navă. Așeză coșul pe pământ și începu să-l examineze cu atenție.

Nu găsi nimic neobișnuit. Nici un buton, nici o manetă, nici un dispozitiv care să-i atragă atenția. Coșul părea să fie un recipient metalic absolut obișnuit, plin cu fructe adevărate, ce nu dispăreau nicăieri. Clane luă unul și-l mușcă. Era delicios. Dulce și zemos, cu o aromă absolut inedită.

Îl mănca dus pe gânduri. Pe când îl termina, unul dintre culegători veni după coș.

— Vrei fructele? întrebă el, așteptând, în mod evident un răspuns afirmativ.

Clane începu să scoată fructele încet, unul câte unul, studiindu-l între timp pe sătean. Purta pantaloni de lucru și o cămașă descheiată la gât. Era proaspăt bărbierit și curat. Părea să aibă cam treizeci și cinci de ani.

Clane se opri.

— Cum te cheamă?

— Marden, răspunse celălalt cu un zâmbet larg.

— Frumos nume.

Lui Marden păru să-i facă plăcere observația. Pe urmă redeveni serios.

— Trebuie să iau coșul, spuse el. Mai am de cules.

Clane mai scoase un fruct, apoi întrebă relaxat:

— De ce trebuie să culegi fructe?

— Toți trebuie s-o facă, ridică Marden din umeri.

— De ce?

Marden se încruntă. N-auzise bine?

— Nu-i o întrebare prea inteligentă, zise el într-un sfârșit.

Clane se gândi că printre băștinași se va răspândi probabil zvonul că un om cam sărac cu duhul de pe navă puneă întrebări prostești. N-avea ce face.

— De ce, insistă el, te simți obligat să muncești? De ce nu-i lași pe ceilalți s-o facă. Tu ai putea să stai degeaba pe lângă ei.

— Să nu-mi fac partea? se miră Marden, pe un ton în care se simțea surprinderea. Sistemul lui de apărare fusese deci penetrat. Dar atunci n-aș mai avea nici un drept să mănânc.

— Te-ar opri cineva?

— Nu.

— Te-ar pedepsi cineva?

— Să mă pedepsească?

Marden părea să nu înțeleagă. Pe urmă chipul i se lumină.

— Adică să fie supărați pe mine?

Clane trecu peste asta. Important era faptul că treaba demarase. I se descria o filosofie de viață atât de înrădăcinată în mintea oamenilor, încât nici nu le trecea prin gând că ar mai putea exista și alta.

— Privește, arătă el spre navă, care se vedea pe cer ca o pată încețoșată. O parte din ea îmi aparține.

— E casa ta? întrebă Marden.

Clane trecu peste confuzia celui alt.

— Acum uită-te la mine, îl atenționa el. Stau toată ziua în scaunul ăsta și nu fac nimic.

— Lucrezi cu obiectul ăla? întrebă săteanul și arată spre carnețelul lui Clane, care zăcea pe jos.

— Asta nu-i muncă. E... cum să-ți spun, e ceva pentru propriul meu amuzament. Își dădu seama că este destul de confuz. Când mi se face foame, rezolv eu într-un fel, nu? Le spun oamenilor mei să-mi aducă de mâncare. Nu-i mult mai bine așa, decât să-mi fac singur?

— Dar te-ai dus în grădină și ți-ai cules singur fructele, observă Marden.

— Am cules fructele *voastre*.

— Da, dar le-ai cules cu mâinile tale, răspunse Marden pe un ton triumfător.

Clane își mușcă buza.

— Să știi că n-am făcut-o de nevoie, explică el răbdător. Eram curios să aflu ce faceți cu fructele culese. Apropo, ce faceți cu ele? întrebă el cu o voce voit indiferentă.

Marden păru nedumerit o clipă, apoi dădu din cap în semn că a înțeles.

— A, cu fructele pe care le-am cules? Păi le-am trimis pe Interior de data asta. Au avut o recoltă slabă în...

Clane nu înțelese prea bine care era numele localității de pe Interior care avusese o recoltă slabă. Marden ridică din umeri având aerul cuiva care ar vrea să întrebe „Asta-i tot?” și-și luă coșul.

— Vrei și celelalte fructe? întrebă el.

Clane negă din cap.

— Trebuie să mă întorc la lucru, spuse băștinașul peste umăr, îndreptându-se spre livadă, cu coșul în mână.

Mutantul îl lăsa să se depărteze vreo șapte-opt metri, după care îl strigă:

— Așteaptă o clipă!

Se ridică și se porni spre el. Marden se întorsese și-l aștepta cu o expresie întrebătoare pe chip. Pe Clane îl frapase felul în care legăna coșul...

Când ajunse, văzu că nu se înșelase. Lăsase pe fundul lui cam opt fructe. Acestea nu mai erau.

Reveni fără un cuvânt la scaunul lui.

După-amiaza părea să nu se mai sfârșească. Clane își plimbă privirea peste dealurile verde-strălucitor din vest, așternute cu covoare de flori roz. Tabloul era într-adevăr superb, dar el n-avea liniște. Sosise aici cu un scop precis, însă începuse să-și dea seama că trebuia să rezolve mai întâi de toate altă problemă.

Știa că pe aceste meleaguri se afla ceea ce căuta, totuși, avea convingerea că oamenii de pe Interior și Exterior constituiau bariere la fel de dificile, poate chiar mai greu de depășit decât cele pe care le întâmpinase în Linn.

Se aplecă abătut și culese o floare roz, una dintre nenumăratele din jur. Fără să-i dea mare atenție, o rupse în bucățele pe care, absent, le aruncă pe jos.

Un miros vag de clor îi irită nările. Se uită la rămășițele florii și-și mirosi degetele.

Era clor, nu încăpea nici o îndoială.

Își notă imediat în carnețel. Surprizele, ca și posibilitățile, erau fantastice, totuși... clătină din cap. Nu acesta era răspunsul.

Se lăsă noaptea. Când luminile se aprinseseră în toate casele, cină și el. Pe urmă, însoțit de doi barbari, își începu turul prin sat. Prin prima fereastră în care trase cu ochiul, văzu nouă oameni care discutau animat, așezați pe scaune și canapele.

Erau destul de mulți pentru a locui cu toții într-o singură gospodărie. „Vizitatori de pe Interior?” gândi Clane. Își răspunse imediat, foarte serios, că nu era imposibil.

Din locul unde se afla, nu putea vedea sursa de lumină a încăperii. Pentru o clipă se gândi că lumina era prinsă de tavan.

Își schimbă poziția de observare și acceptă realitatea fantastică. De tavan nu era prins nici un cablu și nici un container transparent, iar lumina propriu-zisă nu semăna deloc cu cea de la bordul navei risse.

Atârna undeva în văzduh și strălucea orbitor.

Clane se gândi că poate era o lumină atomică. Însă luminile atomice cu care lucrase el aveau nevoie de un container.

Pe când aici, nici urmă de așa ceva. Lumina stătea suspendată în aer, ca un mic glob incandescent, cu un diametru de vreo opt centimetri.

Merse apoi la alte case. Într-una, un bărbat citea cu lumina strălucindu-i undeva lângă umăr. În altă casă, sursa se afla deasupra unei femei care spăla. În timp ce o observa, femeia scoase rufele din lighean, apoi mișcă ligheanul de parcă l-ar fi clătit, pentru ca, o clipă mai târziu să bage rufele

înapoi în apa din care ieșeau aburi.

Clane nu putea fi sigur; tocmai de aceea, presupuse că femeia aruncase apa murdară undeva, apoi umpluse ligheanul cu apă fierbinte provenită poate chiar dintr-un izvor aflat la îndemână și-și continuase treaba după numai un minut.

Evident, se întrebă ce va face femeia cu rufele spălate? O să le „ducă” în emisfera unde acum strălucea soarele, ca să le ia uscate a doua zi, când se va scula din somn?

Era aproape convins că exact așa se va întâmpla.

Femeia nu părea grăbită, așa că merseă mai departe. Ajunseră la un moment dat la casa lui Marden. Clane se îndreptă încet către ușă, gândind: „Oamenii aceștia sunt prietenoși. Nu au guvern. Nu au intrigi. Este singurul loc unde sinceritatea poate duce către scopul dorit”.

Chiar în clipa când bătu la ușă, i se păru însă că acel raționament șchiopăta pe undeva.

Gândul îi făcu să se simtă din nou încordat.

• XV. •

Marden deschise ușa calm și degajat. Nici o ezitare sau urmă de ostilitate nu se citeau în felul lui de a se purta. Zâmbi și spuse prietenos, ușor ironic:

— Ah, omul care nu muncește! Intră.

Deși sesiza în cuvintele lui o vagă superioritate, Clane nu păru deloc ofensat. Intră și se opri în mijlocul camerei, uitându-se întrebător în jur. Când privise pe fereastră, văzuse o femeie, dar acum însă nu se vedea nici o urmă de așa ceva.

Din spatele lui, Marden spuse:

— Când soția mea te-a auzit ciocănind, a plecat în vizită.

— Știa că sunt eu? întrebă Clane, întorcându-se.

— Bineînțeles, aprobă celălalt din cap. Oricum, te văzuse la fereastră.

Marden rosti vorbele acestea simplu, cu o sinceritate dezarmantă. Clane își dădu dintr-odată seama că era exact așa cum îl vedeau probabil locuitorii satului: un slăbănog cu alură de popă, care trage cu ochiul noaptea în casele lor și mai și pune întrebări stupide.

Imaginea nu era foarte măgulitoare, dar atitudinea lui cea mai bună în momentul acela, i se păru să răspundă cu aceeași sinceritate.

— Suntem oarecum nedumeriți în legătură cu voi, începu el. Pot să stau jos și să discutăm?

Marden îi indică în tăcere un scaun. Clane se așeză și rămase un timp încruntat, încercând să-și adune gândurile. Când se mai liniști, ridică ochii și rosti:

— Noi suntem de pe Pământ, planeta de pe care se trag toate ființele umane, inclusiv neamul vostru.

Celălalt îi aruncă politicoasă o privire care părea să spună: „Așa o fi, dacă spui tu. Pe mine însă nu mă obligă nimeni să fiu de acord”.

— Mă crezi? întrebă Clane încet.

— Nimeni de pe aici nu-și aduce aminte de o asemenea legătură, zâmbi Marden. Dar s-ar putea să fie așa cum spui.

— Aveți vreo istorie scrisă?

Săteanul ezită.

— Doar de vreo trei sute de ani încoace.

— Suntem amândoi ființe umane. Vorbim amândoi aceeași limbă. Pare logic, nu?

— Ah, limba... râse Marden.

Clane îl privi mirat. Apoi înțelese că celălalt nu putea accepta o idee abstractă care nu se potrivea cu părerile lui anterior stabilite.

— Mă interesează dacă metoda voastră de a vă deplasa de pe Exterior pe Interior... și invers... Ați putut s-o faceți dintotdeauna?

— Bineînțeles. Așa-i cel mai bine.

— Și cum de reușiți?

— Păi, o facem...

— Ezită puțin, privindu-l cu ochi inexpressivi, temători, după care continuă confuz, nu cu claritatea de până atunci – așa, pur și simplu.

Clane se așteptase la asta.

— Marden, eu nu știu s-o fac și aș vrea să învăț. Poți să-mi explici în linii mari?

Bărbatul clătină din cap.

— Nu poate fi explicat. Pur și simplu o faci... și gata.

— Dar tu când ai învățat? Câți ani aveai când ai reușit asta pentru prima oară?

— Vreo nouă ani.

— Până atunci de ce nu puteai s-o faci?

— Eram prea mic. N-aveam cum să învăț.

— Cine te-a învățat?

— Părinții mei.

— Cum?

— Nu se poate spune chiar că m-au *învățat*. Marden păru deodată foarte abătut. N-am făcut decât să repet ce făceau ei. E foarte simplu, de fapt.

Clane nu se îndoia că era foarte simplu, de vreme ce toți puteau face asta, fără să gândească măcar. Îl privi pe sătean și-și dădu seama că insistența lui îl stresa mai mult decât lăsa să se vadă. Precis nu se gândise niciodată la astfel de lucruri. Și nici nu-i plăcea să o facă acum.

Schimbă grăbit subiectul. Avea de pus o altă întrebare. Una vitală, de al cărei răspuns depindea înțelegerea tuturor acestor lucruri.

— Marden, spuse el, de ce nu iau rissii în stăpânire planetele voastre?

Îi povesti despre atacul asupra Pământului, despre bombe atomice și refuzul rissilor de a comunica, despre catastrofa care-i amenința pe pământeni. În timp ce vorbea, observa cu atenție chipul lui Marden, pentru a-i putea surprinde orice reacție. Trăi însă o mare dezamăgire când își dădu seama că acesta era incapabil să cuprindă toate implicațiile scenelor descrise.

În mintea lui Clane începu să prindă contur un tablou zguduitor. „Să zicem”, puse el problema în ecuație, „că oamenii aceștia au răspunsul la cheștiunea rissă. Să admitem apoi că aici, pe planeta asta, se afla tot ceea ce le trebuia pământenilor pentru a ieși biruitori dintr-un război al întregii specii”.

Și nu-și puteau realiza dezideratul propus, pentru că...

— Rissii nu ne deranjează, zise Marden. De ce-ar face-o?

— Nu se poate să nu existe vreun motiv pentru care n-o fac, răspunse evaziv Clane, după care continuă surescitat: Marden, trebuie să aflăm care este acest motiv. Chiar și pentru voi este foarte important să-l aflăm. Ceva îi reține. Până când nu vom ști ce anume, nu veți fi nici voi cu adevărat în siguranță...

Marden ridică din umeri. Avea expresia plictisită a unui om care a ajuns la o concluzie superficială în legătură cu un lucru și constată că aceasta nu se potrivește deloc cu propriile lui idei. Spuse tolerant:

— Voi, cei de pe Pământ, nu sunteți prea deștepți dacă puneți întrebări atât de prostești.

Din momentul acela, dialogul lor a luat practic sfârșit. Clane a rămas pe scaunul oferit de gazdă, dar Marden nu-l mai lua în serios. Răspunsurile lui erau politicoase, însă nu comunicau nimic important.

Da, făceau negoț cu rissii. Era ceva firesc. Planetele gemene le dădeau rissilor surplusul de hrană, putând lua în schimb tot ce doreau de la bordul navei lor. Numai că era greu de presupus să găsească lucruri pe care să și le dorească. Întotdeauna se găsea totuși câte ceva. Mărunțișuri... ca acesta.

Se ridică și-i aduse lui Clane un ornament din plastic, matrișat, având forma unui animal. Era un lucru ieftin, nu putea să coste mai mult de câțiva sesterți. Clane îl examinează încruntat. Încercă să înțeleagă cum se putea ca două planete să-și dea surplusul de mâncare alienilor în schimbul unor fleacuri. Nu se putea ca acesta să fie adevăratul, marele motiv pentru care rissii nu preluaseră sistemul, dar înțelegea, în sfârșit, de ce alienii disprețuiau atât de mult oamenii.

Când socoti că, în sfârșit, era timpul să plece, își luă rămas bun. Conștient că relația lui cu Marden se năruise complet, își făcu socoteala că următoarea lui mișcare trebuia făcută prin intermediul altcuiva.

Îi trimise lui Czinczar un mesaj radio, cerându-i să coboare la el. Deși era nerăbdător să-l întâlnească, prudența îl îndemna să-i sugereze barbarului să nu vină mai devreme de seara următoare. Dormi ceva mai liniștit în noaptea aceea, dar se trezi din nou în zori. Își petrecu ziua tot în scaunul pliant, analizând soluțiile probabile oferite de situația în care se afla. Fu una dintre cele mai lungi zile ale vieții lui.

Czinczar veni la scurt timp după lăsarea serii. Adusese cu el doi secretari și ascultă în liniște relatarea lui Clane. Mutantul era foarte pătruns de ce spunea așa că nu observă decât după câteva minute privirea ironică a barbarului.

— Excelență, sugerezi să-l păcălim pe sătean?

Clane se dovedi foarte adâncit în gândurile lui.

— Trebuie să cântărim anumite lucruri care s-au petrecut deja. Or, caracterul simplu al lui Marden...

Se opri, întrerupt de Czinczar.

— Exact, sunt de acord. Cred că-i o idee excelentă.

Clane încuviință imperceptibil din cap, încercând să facă abstracție de răutatea cu care barbarul rostise laudele. Dar nu putea să nu fie, totuși, uimit.

De aproape douăzeci și patru de ore, nu făcuse altceva decât să pună la punct fiecare detaliu al întâlnirii care urma să aibă loc în noaptea aceea. Și

nu-i trecuse nici o clipă prin minte că juca din nou vechiul lui rol nesuferit! Adevărat, era un plan viclean, dar nu recursese la șiretlicuri decât forțat de dificultățile pe care le întâmpina în comunicarea cu sătenii, ca și din pricină că-l presa, fantastic de tare, timpul.

— Pornim? întrebă Czinczar.

Clane conduse grupul în tăcere. Nu simțea că încălca preceptele a căror respectare o considera vitală în realizarea dezideratului propus inițial. Acționa, în definitiv, într-un mediu cu totul nou.

Totuși n-ar fi trebuit ca lucrurile acestea să se întâmple.

Marden îi primi politicos. Făcu ochii mari, când auzi prima oară vocea minunată a lui Czinczar și, după aceea, ori de câte ori vorbi barbarul, îl ascultă cu un respect profund. Clane prevăzuse această reacție. Una din problemele cu care se confruntase permanent pe Pământ fusese construcția lui firavă; din cauza malformațiilor dizgrațioase ale trupului, se văzuse nevoit să poarte tot timpul o sutană care să le mascheze. Puterea lui era exclusiv intelectuală, iar pe oameni nu-i impresiona acest gen de forță decât după ce vedeau urmările. Iar asta cerea întotdeauna timp.

Marden nu insinuă măcar o singură dată în seara respectivă că i se puneau întrebări prostești.

Czinczar porni prin a lăuda cele două planete și pe locuitorii lor. Vorbi despre Exterior și Interior ca despre un paradis. Aduse elogii sistemului economic. Oamenii erau minunați, cei mai civilizați pe care îi întâlnise vreodată. Lucrurile fuseseră realizate aici exact așa cum trebuia. Viața se constituia într-un vis adevărat. Inteligența oamenilor era un adevărat izvor de înțelepciune.

Clane asculta morocănos. Trebuia să accepte că Czinczar își juca strălucit rolul. Îi vorbea săteanului de parcă ar fi fost un primitiv, iar acela îi sorbea cuvintele cu o plăcere evidentă.

— Marden, spuse Czinczar, suntem ca niște copii la picioarele tale, plini de respect, însetați de învățătură și nerăbdători să ajungem pe culmile atinse de voi, care trăiți într-o armonie inimaginabilă pentru pământeni. Ne dăm seama că poate țelul acesta nu va fi atins în timpul vieții noastre. Sperăm totuși ca urmașii noștri să se împărtășească din aceeași perfecțiune cu ai voștri. Poate că o să ne poți acorda în seara asta puțin timp, pentru a ne spune, atât cât vei dori, despre credința ta, despre gândurile și speranțele tale. Spune-ne, aveți un simbol național, un steag, o plantă sau vreo stemă?

Tăcu și, cu o mișcare calculată, se așeză pe podea, făcându-le semn celor trei pământeni să-i urmeze exemplul. Mișcarea nu era prevăzută în plan,

dar Clane se supuse fără să comenteze. Czinczar continuă:

— În timp ce tu vei sta relaxat în scaunul acela, Marden, noi vom sta aici, la picioarele tale, pentru a-ți sorbi, plini de respect, cuvintele.

Marden se așază pe scaun și se foi stânjenit câteva clipe. Apoi păru să se hotărască și se lăsă pe spate, făcându-se comod între perne. Se vedea limpede că nu se simțea în largul lui în postura de zeu în care fusese pus pe neașteptate, dar, după toate aparențele, găsea justificată această poziție.

— Nu m-am gândit la asta până acum, începu el. Nici nu-mi prea dau seama ce înțelegeți voi prin „steag” sau plantă ca simbol național. Adică, intuiesc ceva dar...

— Aveți anotimpuri? schimbă vorba Czinczar.

— Da.

— Există perioade când plantele și copacii înfloresc și perioade când frunzele se usucă și cad?

— Da, cu unele dintre ele așa se întâmplă.

— Aveți un anotimp ploios?

— Da.

— Cum se numește?

— Iarna.

— Sărbătoriți începutul ei?

Chipul lui Marden se luminează. Înțelesese.

— A, nu. Sfârșitul, nu începutul ei. Când ploile se termină, clorodelul înflorește și acoperă planetele. Atunci dansăm și sărbătorim.

— E un obicei vechi, sau a apărut mai de curând? S-ar putea să ți se pară un lucru lipsit de importanță, dar dorim foarte mult să înțelegem spiritul care călăuzește existența voastră idilică.

— E un obicei foarte vechi, ridică din umeri Marden. Dar mă tem că nu avem ce m-ai întrebat – un simbol național.

Timpul trecea, se făcuse noapte deja, iar săteanul nu părea să-și dea seama că suporta, de fapt, întrebările unui interogatoriu. Pe el, ca și pe ceilalți, nu-l interesau originea și vechimea obiceiurilor de pe cele două planete. În ce-l privește, nu existau simboluri. Așa se făceau *lucrurile*. Și era cât se poate de firesc să faci ceea ce făceau toți. Nici măcar nu-i trecea prin cap că alte popoare nu ar avea obiceiuri asemănătoare.

Stabiliră astfel, fără putință de tăgadă, că atât pe Interior cât și pe Exterior simbolul vieții era clorodelul, floarea roz care emana clor. S-a mai stabilit cu certitudine că în fiecare an oamenii vizitau cavernele subterane.

Puneau o cutiuță pătrată pe masă, atunci când mâncau și ciocăneau în ea ori de câte ori nu doreau să mănânce prea mult. De asemenea, dăduseră întotdeauna surplusul de hrană rissilor.

Aflară și un alt lucru deosebit de interesant: existau orașe vechi, îngropate, așezări ce arătau mai degrabă ca niște ruine. De ani buni nu se mai găsisese nimic interesant acolo.

Czinczar se învârti prudent în jurul acestui subiect, pentru ca, după un timp, să-l privească întrebător pe Clane, așa cum se înțeleseseră. Linnul dădu afirmativ din cap.

Conducătorul barbar se ridică și se înclină în fața săteanului.

— Nobile bărbat, îngăduie-ne să îndrăznim a-ți cere o favoare. Ai putea să ne duci, prin miraculoasa voastră metodă, într-un astfel de oraș unde soarele strălucește în clipa asta?

— Chiar acum?

Marten nu părea deloc neliniștit; după toate aparențele, nu avea nimic împotriva ideii.

— Nu vom sta mult. Nu vrem decât să aruncăm o privire.

Săteanul se ridică și se gândi o clipă încruntat.

— Să văd... Unde să vă duc?... Ah, da, știu. Unde este și nava.

Clane se încordă dintr-un instinct inexplicabil de apărare, înțelese, puțin nemulțumit, dacă nu chiar alarmat, că-l încearcă și o senzație de teamă. Apoi...

După aceea, se strădui din răspuțuri să înțeleagă ce se întâmplase. Mai întâi fusese o lumină orbitoare, un fel de sferă incandescentă, care dispăruse însă atât de repede, încât nu putea să pună mâna în foc că asta văzuse. Lumina strălucitoare a zilei îl înconjura din toate părțile. Aproape exact deasupra lor se vedea soarele albastrui al celor două planete.

Se aflau în mijlocul unui vălmășag de sfărâmaturi din piatră și metal contorsionat. Terenul era acoperit cu tufișuri și copaci. Clane privea și tăcea. Așa se înțeleseseră, să nu pară altceva decât un simplu subordonat al lui Czinczar. Barbarul se duse către o grămadă de bucăți de beton sparte și izbi cu piciorul un lemn aflat pe sol.

Lovitura puternică produse un zgomot sec în pustietate, dar lemnul nu se clinti. Era încastrat în pământ.

Barbarul se întoarse la Marden.

— S-au făcut săpături în orașul acesta sau în altul în ultima perioadă?

— Ai vrea să sapi într-un astfel de loc? păru Marden mirat.

— Bineînțeles, spuse Czinczar repede. Și...

Șovăi. Păru gata să continue. Ceva îl încremeni parcă și ridică brusc ochii. Clane îi urmări privirea. Avu, la rândul lui, un șoc când văzu că deasupra lor se afla *Steaua Solară*.

Adică așa crezu în primul moment.

Pe urmă, dându-și seama de adevăr, exclamă stupefiat:

— Rissii!

De lângă ei, Marden vorbi relaxat:

— Ah, da, m-am gândit că poate vreți s-o vedeți, de asta v-am adus aici. Rissii au fost foarte interesați când le-am spus de sosirea voastră, cu o navă exact ca a lor. Ne-au asigurat că vor veni către Exterior ca să arunce o privire. Ceva din comportamentul vostru m-a făcut să cred că ați fi interesați să-i vedeți voi, mai întâi.

Pentru câteva momente chiar și Clane rămase dezorientat. Czinczar se întoarse către Marden și-i spuse pe un ton calm:

— Părerea ta că nu merită să ne pierdem timpul cu aceste ruine este justă. Să ne întoarcem la tine acasă.

Clane aruncă o ultimă privire navei de război care tocmai fusese înghițită de pâclele de deasupra orizontului estic.

Presupuse că rissii se îndreptau direct spre *Steaua Solară*.

• XVI. •

Deși n-o dorea, Clane rămase încordat și pe timpul călătoriei de întoarcere. Văzu iarăși sfera aceea de lumină, dar parcă de data asta dispăru mai repede.

Se trezi apoi în livingul lui Marden. Ieșind cel din urmă, se opri și-i puse o ultimă întrebare săteanului:

— Sunt curios – de ce le-ai spus rissilor că suntem aici. Marden păru surprins. Apoi, chipul lui își relua vechea expresie, părând că spune: „Altă întrebare prostească”.

— Pentru că, mai devreme sau mai târziu, ne vor întreba dacă s-a întâmplat ceva. Iar noi le vom spune.

— Ei vorbesc limba voastră, sau voi pe-a lor?

— Vorbești întruna despre limbă, râse celălalt. Ne înțelegem pur și simplu, asta-i tot.

Oamenii conducătorului barbar se pierduseră deja în noapte. Czinczar

se opri și-l privea pe mutant. Clane rămase locului și-i mai puse o întrebare lui Marden:

— Vă duceți voi la bordul navei, sau coboară ei pe planetă? Așteptă încordat răspunsul. Știa că-și folosea la maximum viclenia în momentul acela, dar se simțea prea furios ca să-i mai fie rușine. Îl șocase teribil faptul că sătenii le spusese rissilor despre prezența *Stelei Solare*. Un plan cumplit începea să încolțească în minte.

— Ne ducem noi la bordul navei. Au un obiect rotund pe care-l îndreaptă înspre noi și după aceea putem să urcăm pe navă.

Clane simți ca nu era momentul să renunțe la dialog, așa că întrebă pe un ton voit relaxat:

— Cam câți dintre oamenii voștri s-au aflat vreodată în fața unui astfel de aparat?

— Ah, câteva sute. E ora de culcare, adăugă el și se porni să închidă ușa.

Mutantul se strădui să se calmeze, gândindu-se că va trebui să mai cântărească problema. N-avea nici un rost să se pripească cu concluziile în legătură cu oamenii aceia.

Cu ce l-ar fi ajutat să atace nava inamică?

Îl lăsa pe Marden. Peste numai câteva minute, o navetă îl ducea înapoi la *Steaua Solară*. De cum ajunsese în cabina de comandă, nava fu îndreptată pe o traiectorie de menținere în conul de umbră al planetei.

*

De la cartierul general al lui Czinczar, apărură un mesager.

— Marele Czinczar solicită o întrevedere.

— Spune excelenței sale, rosti Clane, că-l rog să pregătească un raport scris al celor întâmplare.

Tocmai se pregătea de culcare, când sosi al doilea mesager, cu o solicitare scrisă:

Stimate Lord Clane, Este timpul să discutăm următoarea noastră mișcare.

Czinczar.

Problema consta în faptul că nu avea nici un plan, gândi Clane înnegurat. Aici era vorba despre un secret uriaș, iar mintea lui nu găsea nici o soluție. Ființele care trăiau pe cele două planete gemene ar fi putut salva specia umană, însă Clane ajunsese la concluzia că nu voiau s-o facă.

Așa cum nu acceptau nici măcar să recunoască existența acestor

probleme. Se înfuriau dacă deveniai prea insistent. Furia nevropată a tuturor celor atacați în convingerile lor congenitale, primare. Nu putea nici să-i forțeze, pentru că metoda lor de transport făcea inutilă orice tehnică de constrângere prin amenințări și violență. Ceea ce însemna că numai prin viclenie se putea obține ceva.

Ideea aceasta îl aduse înapoi la primul lui gând. Nu avea de fapt nici un plan. Îi scrisese lui Czinczar următorul răspuns:

Excelență, Să lăsăm să treacă noaptea asta.

Clane.

Sigilă mesajul, îl expedie și se culcă. La început nu putu să adoarmă. Se întorcea întruna, când pe-o parte, când pe alta. Când îi fu dat să ațipească, se trezi cu un tresărit puternic. Nu-și afla liniștea. Dacă nu intuia o rezolvare, însemna că făcuse tot acest drum degeaba. Se găsea în fața unui zid pe care nu știa cum să-l escaladeze. Nici Marden și nici toți cei asemenea lui n-ar fi putut să înțeleagă vreodată ce li se cerea.

Iar adevărata lovitură de grație consta în faptul că, după toate aparențele, oamenii aceia puteau citi gândurile interlocutorilor lor.

Până la urmă, adormi. Dimineața, când se trezi, îi trimise un bilet lui Czinczar.

Excelență, Sunt de părere ca, înainte de a ne întâlni, să procedăm la un schimb de păreri și de informații.

Clane.

Primi următorul răspuns:

Stimate Lord Clane, Am senzația că eviți întâlnirea, pentru că nu ai nici un plan. Trebuie să luăm însă în calcul absolut toate posibilitățile, de vreme ce am făcut acest drum. Te rog să-mi spui ce informații crezi că am obținut.

Czinczar.

Stimate Czinczar, Clorodelul este floarea „națională”, pentru că această plantă face aerul irespirabil pentru rissi.

Obiceiul de a pune o cutiuță în mijlocul mesei atunci când nu le este foame își are probabil originea în perioada de radioactivitate de după marele război. Cutiuța era pe vremea aceea un detector și probabil că de multe ori au rămas flămânzi, când instrumentul indica mâncare radioactivă.

Vizita anuală la caverne datează din aceeași perioadă.

Cât despre surplusul de hrană pe care îl dau rissilor, sunt convins, deși se pare că ei au uitat, că obiceiul acesta rezultă din tributul plătit cândva cuceritorului. Încă un amănunt nu lipsit de importanță: cred că doar anumite

produse pot fi mâncate de rissi, datorită structurii lor chimice, oarecum diferită de a noastră.

Clane.

Excelență, Ești sigur că floarea clorodel face aerul irespirabil pentru rissi? Dacă este adevărat, avem soluția. Nu trebuie s-o căutăm în altă parte. N-avem decât să ne întoarcem fără întârziere în Sistemul Solar și să plantăm această floare până ce parfumul ei va intra în fiecare moleculă de aer de pe planetele și lunile locuibile.

Czinczar.

Clane citi mesajul și oftă. Conducătorul barbar era o persoană extraordinar de pragmatică. În felul ei, ființa aceasta rămânea o problemă la fel de insolubilă ca și celelalte.

În decursul micului dejun, se gândi la răspunsul pe care trebuia să-l trimită. Coborî nava spre atmosfera planetei și petrecu aproape o oră, căutând zadarnic vehiculul rissilor. Când se convinse că acesta nu se află în apropierea satului lui Marden, primi alt bilet de la Czinczar.

Stimate Lord Clane, Faptul că nu mi-ai răspuns la ultima misivă dovedește că nu ești absolut sigur de valabilitatea descoperirilor în legătură cu clorodelul. Trebuie să ne întâlnim și să discutăm fără întârziere această problemă.

Czinczar.

Dragă Czinczar, Mă întristează să văd cum te grăbești să îmbrățișezi o soluție care s-ar putea să n-aibă nici o eficacitate pe un plan mai larg. Lupta dintre oameni și rissi nu poate fi influențată de un gaz defensiv. Dacă ar vedea că se întreprinde o campanie de otrăvire a atmosferelor planetelor, rissii ar lua imediat contramăsuri. Ar folosi substanțe toxice radioactive la scară planetară, sau vreun alt gaz, la fel de nociv pentru om cum pare a fi pentru ei parfumul clorodelului.

Faptul că cele două planete gemene s-au apărat cândva în felul acesta, nu înseamnă nimic în cazul noastră. S-ar putea, foarte bine, ca rissii să se fi împăcat cu ideea de activitate restrânsă. Ceea ce mi se pare plauzibil, având în vedere mai ales perioada de confuzie care a existat spre sfârșitul marelui război, când și-au dat seama de victoria parțială a locuitorilor Gemenelor. Cred că de atunci încoace, au explorat continuu zona. Chiar și așa, probabil că i-au amenințat atât de cumplit pe băștinași, încât aceștia au acceptat, de frică, să le plătească tribut.

Repet însă: nu acesta e răspunsul căutărilor noastre! După părerea mea sinceră, ar fi semnalul pentru o încercare de distrugere a Sistemului

Solar.

Clane.

Stimate Lord Clane, Sunt uluit de atitudinea pur intelectuală față de aceste probleme. Trebuie să ne apărăm planetele cu orice mijloace! Tocmai din acest motiv este necesar să ne întâlnim de îndată pentru a discuta singura cale care ne-a mai rămas de urmat: să ne întoarcem pe Pământ cu o încărcătură de clorodel, pe care să-l replantăm.

Czinczar.

Stimate Lord Clane, Nu mi-ai trimis nici un răspuns la mesajul pe care l-am adresat acum trei ore. Te rog s-o faci.

Czinczar.

Stimate Lord Clane, Sunt absolut uimit că nu mi-ai răspuns până acum. Îmi dau seama că nu ai găsit nici o soluție, pentru că ce altceva am mai putea face decât să ne întoarcem pe Pământ? Singura alternativă ar fi să ne continuăm orbește căutarea în spațiu, în speranța că vom descoperi o altă planetă locuită de ființe umane. Am însă impresia că pe harta stelară care ne-a arătat drumul către Exterior nu mai este indicat alt astru care ar putea avea planete locuibile. Mă înșel?

Czinczar.

Stimate Lord Clane, Situația aceasta devine ridicolă. Relația noastră este inevitabil afectată de faptul că nu vrei să-mi răspunzi la scrisori. Dacă nu o vei lua în considerație nici pe aceasta, voi refuza orice comunicare viitoare.

Czinczar.

Lord Clane nu văzu niciunul din aceste ultime mesaje, pentru că era plecat. Se afla într-o nouă vizită la Marden.

Întâlnirea nu debută prea satisfăcător. Locul nu era propice conversațiilor. Marden culegea de zor fructe, când Clane se opri sub copacul în care se afla săteanul. Marden păru vizibil iritat când își coborî privirea și-l văzu pe mutant. Iar venise prostănacul acela, care și așa îl bătea de prea mult timp la cap.

— Nava rissă a așteptat cam o oră. Apoi a plecat. Văd că te mulțumește lucrul acesta.

Lui Clane îi părea într-adevăr bine.

— După toate necazurile pe care le-am avut cu rissii, nu simțim nici o satisfacție să-i întâlnim din nou, răspunse el. Sunt convins că ne-ar ataca fără să șovăie, dacă ne-ar vedea.

Marden culegea în continuare fructe.

— Noi n-am avut niciodată probleme cu rissii, spuse el.

— Cum să fi avut? Întrebă mirat Clane. Doar le dați de toate.

Se părea că Marden se gândise la asta în răstimpul care trecuse de la ultima lor întâlnire, căci replică acru:

— Nu oprim pe nimeni să ia ceea ce nouă nu ne trebuie.

— Atâta vreme cât nu vă înmulțiți prea mult, nu învățați nimic despre știință și vă plătiți tributul, veți fi lăsați în pace, observă nepăsător Clane. Cu condiția, bineînțeles, să nu dispară clorodelul. Dacă s-ar întâmpla asta, rissii ar putea ateriza pe planetă și v-ar arăta ce înseamnă, într-adevăr, „prietenia” lor.

Era o observație destul de riscantă. Clane o făcuse totuși, pentru că sosise vremea ca astfel de idei să circule printre băștinași. Din prudență, schimbă imediat subiectul.

— De ce nu ne-ai spus că poți să ne citești gândurile? Întrebă el.

— Pentru că n-ați întrebat, răspunse Marden. Și oricum...

— Oricum ce?

— Nu merge prea ușor cu voi. Nu gândiți clar.

— Vrei să spui că gândim altfel decât voi?

— Nu există decât un singur fel de a gândi, comentă iritat Marden. Cu voi e mai ușor de folosit limba vorbită - nu trebuie decât să căutăm în mințile voastre cuvântul potrivit, atunci când nu-l știm. Așa cred că au procedat toți cei care au avut de-a face cu voi.

— Deci, de fapt, nu vorbiți limba noastră? Ați învățat citindu-ne gândurile în timp ce vorbeam?

— Da.

Clane încuviință din cap. Multe se lămureau acum. Această colonie umană atinsese niște culmi neștiute ale științei, mult timp după ruperea contactului cu Pământul. Motivele pentru care oamenii decăzuseră din alte puncte de vedere erau probabil foarte complexe: întreruperea legăturilor comerciale cu alte colonii, distrugerea a zeci de mii dintre uzinele lor, pierderile de neînlocuit printre tehnicieni, presiunea distructivă a amenințărilor rissilor. Toate acele elemente îi aduseseră și-i mențineau, inexorabil, la același nivel de evoluție.

— Cititul gândurilor are vreo legătură cu metoda voastră de a vă transporta? Întrebă Clane.

Marden păru surprins.

— Bineînțeles. Le înveți pe amândouă cam în același timp, deși durează

ceva mai mult până poți citi gândurile celorlalți.

Spunând acestea, coborî din copac cu coșul în mână.

— Tot timpul cât am vorbit, într-un colț al minții tale s-a aflat o întrebare. Este motivul pentru care te afli aici. Nu pot să-mi dau seama ce vrei să mă întrebi, dar dacă ai să-mi spui, am să încerc să-ți răspund. Abia după aceea am să plec la masă.

Clane scoase harta stelară.

— Ai mai văzut vreodată asemenea lucruri?

— Noaptea, când mă uit pe cer, zâmbi săteanul. E totul acolo.

— În afară de asta?

— Am întâlnit uneori gânduri despre hărți în mințile rissilor.

Mutantul întinse harta.

— Aici este soarele vostru, arată el, iar aici este al nostru. Poți să te orientezi pe harta aceasta, folosind cunoștințele din mintea mea, și să-mi arăți care este cel mai apropiat soare al rissilor?

Marden nu spuse nimic mult timp. Apoi se aplecă asupra hărții și, după ce o studie atent, oftă:

— E greu, dar cred că e acesta.

Clane însemnă locul cu degete tremurânde, apoi se porni să vorbească cu o voce imperativă, deși și-ar fi dorit să fie prietenoasă:

— Marden, încearcă să fii cât se poate de exact. Dacă greșești și plecăm într-acolo, vom pierde degeaba o jumătate de an, poate și mai mult. Milioane și milioane de oameni ar fi în pericol să moară.

— Ori asta... ori asta, spuse Marden și indică două stele aflate cam la un deget depărtare una de alta.

Clane clătină din cap derutat.

— Acela e la o sută de ani-lumină de aici. Celălalt – la vreo douăzeci.

— Atunci, e cel mai apropiat. Am senzația că nu poate fi prea departe.

— Mulțumesc, spuse Clane. Și-mi cer scuze că te-am bătut atâta la cap.

Marden strânse evaziv din umeri.

— La revedere, încheie Clane.

Se întoarse și porni spre naveta cu care venise.

• XVII. •

Când ajunse pe *Steaua Solară*, Clane citi mesajele lui Czinczar cu

tristețea celui care știe că necazurile nu s-au terminat încă. După ce prânzi, își adună puterile și-l invită pe barbar la o consfătuire. Se scuză, explicându-i, în mesajul trimis, unde fusese. Nu-i preciză însă și motivul pentru care îl vizitase pe Marden.

Îi povesti când se văzură. După ce Clane isprăvi, Czinczar rămase mult timp fără să scoată o vorbă. Părea pur și simplu prost. Când își mai reveni, întrebă cu o voce care-i trăda disperarea:

— Deci, n-ai încredere în eficacitatea clorodelului?

— Nu vom apela la această armă decât în ultimă instanță, preciză Clane. Nu trebuie folosită decât atunci când vom cunoaște toate repercusiunile posibile.

Czinczar oftă.

— Descoperirea ta privitoare la folosirea clorodelului drept armă mă făcuse să cred că a meritat să străbatem acest drum. Acum însă aflu că secretul n-are nici o valoare practică și că trebuie să ne continuăm călătoria spre alt sistem solar.

Barbarul ridică o mână, ca și cum ar fi vrut să-și sublinieze protestul printr-un gest grăitor. Probabil însă că-și dădu seama de inutilitatea unei astfel de manifestări și se mulțumi să observe posac:

— Mărturisesc că nu sunt în stare să-nțeleg. Ce-ți închipui că vei realiza ducându-ne pe o planetă rissă?

Clane răspunse cu toată sinceritatea:

— Dacă Marden nu s-a înșelat, călătoria va dura trei luni. Practic, steaua rissă se află cam la jumătatea distanței dintre Pământ și Gemene.

Se opri. Dorea nespuse de mult să aibă sprijinul moral al cuiva în legătură cu această călătorie.

— Cred cu toată convingerea, mărturisi el, că avem datoria să investigăm orice posibilitate de contraatac asupra dușmanului de moarte al omenirii. Nu putem câștiga acest război, adoptând neconținut poziții defensive.

Czinczar îl țintui cu privirea.

— Dacă Marden nu s-a înșelat... Ce expresie nenorocită! Clătină din cap disperat. Eu, unul, sunt pornit să renunț. Dacă cineva dă ordin ca o navă atât de mare să pornească într-o călătorie riscantă, bazându-se exclusiv pe ceea ce Marden a văzut cândva în mintea unui riss... Se întrerupse, fulgerat de o idee. Dar la bordul *Stelei Solare* ar trebui să existe hărți!

Clane ezită. Nu-i plăcea să-și aducă aminte de asta. Explică prudent:

— Când am preluat nava, am avut un accident nefericit. Toți porniseră s-o exploreze, iar unul dintre oamenii mei a nimerit în cabina hărților. Cred că ai ghicit ce s-a petrecut...

— Puseseră capcane de energie pentru musafiri nepoftiți.

— A murit pe loc, bineînțeles. Încuviință Clane mohorât. A fost o lecție pentru toți. Am descoperit că în toate sectoarele importante ale navei existau capcane similare. Am folosit sclavi condamnați pentru treburile mai primejdioase, promițându-le libertatea în caz de reușită. Rezultatul? Nu s-a mai petrecut decât un singur accident.

— În ce a constat? se interesă curiosul Czinczar.

— Telecomunicatorul interstelar, răspunse Clane apoi reveni la subiect. Regret la fel de mult ca și tine că trebuie să facem această călătorie bazându-ne doar pe memoria lui Marden.

Ezită, după care hotărî să facă apel direct la barbar.

— Czinczar, începu el, deși în timpul acestei călătorii ți-am ignorat în aparență opiniile, află că le-am prețuit întotdeauna. Părerea mea sinceră este că vederile tale nu sunt îngustate decât de un pragmatism prea accentuat. Ești prea legat de Sistemul Solar. Te gândești permanent la el, ca la o casă pe care trebuie s-o aperi. Dar să lăsăm astea. Ceea ce vei auzi în continuare nu are nici o legătură cu logica sau cu faptul că noi doi nu ne prea înghițim. Așadar, îți cer sprijinul în primul rând pentru că sunt comandantul acestei nave, la bine și la rău. În al doilea rând, dacă vom ajunge pe o planetă rissă, va fi nevoie să ne asumăm riscuri enorme, pentru învingerea cărora va trebui să mă sprijin pe tot ajutorul tău. În al treilea rând, în ciuda îndoielilor tale, normale aș spune, simți și tu că fie și numai descoperirea clorodelului e un argument în favoarea utilității acestui voiaj. Eu personal nu sunt de aceeași părere, dar această descoperire dovedește cel puțin că avem ce găsi aici. Cam asta-i tot ce-am avut de zis. Care e răspunsul tău?

— În corespondența noastră și nici în timpul acestei discuții, nu te-ai referit nici o dată la metoda de transportare a băștinașilor. De ce? Crezi că n-are nici o valoare?

Tocmai pentru că-l preocupase foarte mult subiectul, Clane se abținu să răspundă imediat. De-abia într-un târziu o făcu.

— Ar fi un avantaj fantastic să ne-o însușim! Atâta doar că, în momentul de față, elementul acesta nu poate fi decisiv, mai ales că ne este inaccesibil.

Îi explică pe-ndelete lui Czinczar despre eforturile pe care le făcuse și de imposibilitatea de a afla secretul de la locuitorii planetei.

— Am totuși un plan. M-am gândit să lăsăm pe planetă cupluri tinere cu nou-născuți în timpul călătoriei. Părinții vor izbuti cred să-i convingă până la urmă pe băștinași să le educe copiii. Asta va dura nouă ani.

— Înțeleg, spuse Czinczar privind îndelung podeaua. Cheamă-mă dacă o să ai nevoie de soldați când ajungem pe planeta rissă. La asta te refereai când vorbeai despre sprijin, nu?

Clane schiță o iluzie de zâmbet și se ridică.

— Cred că da, zise el. Cred că da.

*

După ce se despărți de Czinczar, Lordul Clane Linn se îndreptă agale către sala armelor. Intră, se așază și rămase mult timp într-unul din scaunele uriașe ale cabinei, umblând într-o doară la un dispozitiv de observație. La un moment dat, păru că se trezește dintr-un vis urât și scutură din cap cu putere. Din nefericire, toate îndoielile lui Czinczar în legătură cu valabilitatea indicațiilor lui Marden i se transmisese și lui, afectându-i convingerea în reușită. Călătoria trebuia făcută, dar nu pe baza unor argumente atât de șubrede.

Iar celălalt plan, pe care îl avea în minte, era mult prea nebunesc și periculos, motiv pentru care nu pomenise încă nimănui despre el. Nici măcar Czinczar nu încercase să facă aluzie la un atac împotriva navei risse, aflată în atmosfera lui Exterior.

După șase ore de la ultima lor întâlnire, Clane primi un mesaj de la conducătorul barbar.

Stimate Lord Clane, Nava nu accelerează. Ce se întâmplă? Ar fi trebuit să pornim până acum, dacă vrem să facem călătoria aceea.

Czinczar.

Citind, Clane își mușcă buzele. Nu răspunse imediat, deși modul cum pusese expeditorul problema, îl urgenta să ia o hotărâre. *Ar mai trebui să cobor încă o dată la Marden*, își spuse el.

Era deja întuneric când ajunsese în sat. Săteanul deschise ușa cu lipsa de entuziasm a celui care știe dinainte cine a ciocănit în ea. Și care, în plus, nu mai are nici un fel de curiozitate.

— Credeam că plecați.

— Trebuie să-ți cer o favoare, începui Clane.

Marden îl privi prin deschizătura ușii, politicos doar din obișnuință.

— Trebuie să încercăm o înțelegere cu rissii, spuse Clane. Oare s-o găsi printre ai voștri, mă refer la cei care au fost la bordul navei lor, cineva care

să-mi ajute trimișii să-i întâlnească pe rissi?

Marden râse ca de o glumă știută numai de el.

— Oh, da, Guylan.

— Guylan?

— Când a aflat de dușmănia dintre voi și rissi, s-a gândit că ar trebui să se facă ceva pentru a vă împăca.

Tonul lui sugera că necunoscutul Guylan avea o gândire destul de simplistă.

— Voi vorbi cu el mâine dimineață.

— De ce nu acum? insistă Clane, de-abia stăpânindu-și agitația. E o problemă foarte serioasă, Marden. Dacă navele s-ar întâlni, ar izbucni o mare bătălie. Încă nu-i foarte târziu, să știi. De aceea insist: chiar n-ai putea lua legătura cu el imediat?

Încercă să-și ascundă neliniștea. Marden ar fi putut să-i citească sau măcar să-i intuiască adevăratele planuri. Clane se bizuia însă pe uriașa complexitate a acestor planuri, care-l puteau pur și simplu năuci pe băștinaș. Constată însă că săteanul era suspicios.

— E ceva cu scopul tău... începu Marden. După aceea, clătină din cap: Dar voi oricum nu gândiți cum trebuie, nu-i așa?

Părea să vorbească mai degrabă singur.

— Teama asta a ta... făcu el îngândurat, lăsând din nou propoziția neterminată. Așteaptă puțin, spuse în cele din urmă și dispăru în interiorul casei.

După câteva minute, apăru din nou la ușă, însoțit de un bărbat înalt, cu chip blând.

— Acesta e Guylan, preciză Marden. Noapte bună.

*

Bătălia începu în ultimele ore ale nopții, înainte de ivirea zorilor. Clane stătea într-un scaun din fundul sălii armelor. Din locul unde se afla, cuprindea cu privirea toate ecranele.

Pe cel frontal, nava rissă se profila perfect. Silueta ei, ca de torpilă monstruoasă se distingea clar pe fundalul întunecat al cerului.

Toate ecranele erau pe infraroșu, procedeu care oferea o vizibilitate neobișnuită.

Cineva puse o mână pe brațul lui Clane. Era Guylan.

— A sosit momentul? întrebă el nervos.

Clane ezită; aruncă o privire celor treizeci de voluntari care așteptau pe coridor. Se antrenaseră ore la rând. Dacă mai întârzia mult, era posibil ca tensiunea lor nervoasă să se accentueze. Aveau instrucțiuni clare. Clane nu trebuia decât să dea semnalul.

— Bine, Guylan, spuse el.

Fără să aștepte răspunsul băștinașului, se aplecă și apăsă un buton, ce aprinse o luminiță în fața servantului de la arma moleculară. Ofițerul respectiv fixă ținta și trase, rămânând cu mâna pe buton.

O dără de foc traversă de la un capăt la celălalt nava dușmană. Efectul depăși cu mult anticipațiile lui Clane. Flăcările se înălțară orbitoare. Noaptea se animă dintr-odată. Imensul foc se întindea cu furie, împrăștiind jerbe uriașe de scântei.

Nu se înregistră însă nici o ripostă. Clane aruncă o privire spre coridor, acolo unde așteptaseră voluntarii. Nu mai era nimeni.

Un strigăt îl făcu să-și îndrepte din nou atenția către nava inamică.

— Se prăbușește!

Se prăbușea, într-adevăr, într-o permanentă derivă. Se răsuci o singură dată în primii opt kilometri ai căderii, după care începu să se rostogolească tot mai repede. Cel care opera displayul o pierdu pentru câteva secunde. Când nava reveni pe ecran, se afla la cincisprezece kilometri de sol.

Contactul cu acesta se făcu într-un mod foarte ciudat. Îți dădea impresia că solul era lichid, nu solid. Nava intră în el aproape până la jumătate.

Acesta fu singurul indiciu în legătură cu forța impactului.

Ofițerii chiuiră sălbatic. Clane, în schimb, nu spuse nimic. Ar fi vrut să o facă și el, dar îi era imposibil. Niciodată nu izbutise să se alăture entuziasmului general. Sesiză cu coada ochiului o mișcare lângă el și se întoarse. Era Guylan.

Băștinașul avea o expresie deplorabilă pe chip.

— N-ai jucat cinstit, spuse el când se putut face auzit. Am crezut că vrei să faci o încercare să vă împrieteniți.

Urmă un moment în care Clane ar fi trebuit să se simtă copleșit de vinovăție, gândindu-se iarăși la vechile lui idealuri, abandonate în această împrejurare. Scutură însă din cap cu hotărâre. Îi părea rău pentru Guylan. Iar când vorbi, tonul său nu fu apologetic.

— Trebuia să fim pregătiți pentru un atac, preciză el. Nu te joci cu niște ființe care au bombardat orașele Pământului.

— Dar acum *voi* ați atacat, protestă Guylan. Când ți-am dus oamenii la bordul celeilalte nave, toți s-au repezit la câte o mașinărie și au detonat-o.

— Rissii au și alte nave, observă Clane diplomatic. Noi n-o avem decât pe asta. Ca să-i facem să vorbească, trebuie să-i aducem acolo unde vrem noi.

— Dar au murit, se tângui Guylan. Prăbușirea i-a ucis pe toți cei aflați la bord.

— A lovit solul cam tare, ce-i drept, recunosc Clane, încercând să-și ascundă sentimentul de satisfacție. Uite ce-i, Guylan, continuă el, dându-și seama că acea conversație nu ducea nicăieri. Problema este extraordinar de complexă, iar tu o privești dintr-un singur unghi. Vrem să stabilim o legătură cu rissii. Până acum, ei n-au fost de acord. Dacă te uiți în mintea mea, ai să vezi că lucrul acesta e adevărat.

— Da, cred că ai dreptate, recunosc Guylan după câteva clipe, însă nu mi-am putut da seama dinainte ce ai de gând să faci. Descoperisem ceva într-un colț al minții tale, dar...

Clane îi înțelegea într-o oarecare măsură dilema. Toată viața, Guylan fusese încredințat că știa ce se petrece în mintea celorlalți. De data asta, însă, nu putuse să creadă pentru că mintea lui nu admitea posibilitatea ca treizeci de oameni să conceapă atacarea unei nave cu zeci de mii de ființe la bord. Și că acel număr mic de oameni va fi capabil să pună în funcțiune capcanele concepute de rissi pentru a-și proteja secretele, în caz că nava ar fi fost Cucerită, înțelegerea acestor lucruri presupunea o gândire de natură tehnică, ceea ce nu-și puteau permite Guylan și ai lui întrucât nu dispuneau de cunoștințe în domeniu. Puterea lor de a citi gândurile nu le folosea la nimic în astfel de cazuri, pentru că le lipseau cunoștințele necesare.

Clane văzu că băștinașul nu se afla în cea mai bună dispoziție. Intervenii imediat:

— Uite, aș vrea să-ți arăt ceva.

— Mai bine mă duc acasă, spuse Guylan posomorât.

— E ceva important, insistă Clane, trăgându-l ușor de mânecă.

Guylan se lăsa condus către instrumentul „protector”. Clane puse mâna pe butonul din mijloc.

— Ai văzut pe vreunul din oamenii mei apăsând butonul ăsta, așa? întrebă el arătându-i cum.

— Nu, nu-mi aduc aminte, scutură Guylan din cap.

— Trebuie să aflăm neapărat, îi explică Clane cu o îngrijorare sinceră.

Îi descrise apoi cum funcționa „protectorul” și cum orice băștinaș care se afla lângă navă putea fi ucis.

— Trebuie să te duci pe nava cealaltă, Guylan, și să-l decuplezi.

— Deci la el nu trebuia să ajung când mergeam acolo. Asta apărau de toată lumea? se miră Guylan.

— Da. Poate distruge orice formă de viață, pe o rază de patru kilometri.

— Dar de ce nu i-a ucis și pe oamenii tăi, pe care i-am dus la bordul celeilalte nave?

Clane înghiți în sec.

— Guylan, ai văzut vreodată un om ars de viu?

— Mi s-a povestit.

— A murit imediat?

— Nu. O vreme a fugit înnebunit în cerc.

— Exact, îi întări Clane informația, trupurile voluntarilor începuseră să ardă încă din clipa când ai ajuns cu ei la bord. N-au murit imediat. Au riscat, dar au reușit să oprească mașina la timp.

Lucrurile nu se întâmplaseră tocmai așa, dar era greu să explici unui astfel de om ce transformări se petreceau în metabolismul uman atunci când temperatura fiecărei celule urca brusc cu cincisprezece grade.

— Atunci să mă grăbesc, spuse Guylan îngrijorat. Ar putea fi rănit cineva.

Cum termină de vorbit, dispăru. Clane simți un fior rece de-a lungul spinării. Asista pentru prima dată la o astfel de dispariție. Pentru câteva momente avu o senzație foarte ciudată, de ireal. Pe neașteptate, Guylan reapăru lângă el.

— L-am închis, zise el, oarecum ușurat.

Clane îi întinse mâna.

— Guylan, rosti el cu căldură, vreau să-ți mulțumesc.

Săteanul scutură din cap. Se vedea că între timp cântărise îndelung lucrurile.

— Nu e nevoie să o faci. N-a fost drept. Ați procedat incorect cu rissii. Să nu-mi mai cereți niciodată un serviciu, adăugă el cu o expresie de încăpățănare pe chipul altfel blând.

— Îți mulțumesc, oricum.

După ce Guylan plecă, Clane se gândi: *Am să merg mai întâi la bordul navei risse, ca să iau hărțile, apoi...*

Încercă să-și stăpânească agitația teribilă care-l cuprinsese. Se gândi la mesajul pe care trebuia să i-l expedieze lui Czinczar înainte de micul dejun. Într-o vreme, considerând că nu mai avea rost să lungească lucrurile, luă o foaie de hârtie și așternu în grabă câteva rânduri, cu mâini ce tremurau de încordare.

Dragă Czinczar, Vei fi cu siguranță fericit să afli că am atacat nava rissă și că am obținut un succes deplin. Victoria noastră include capturarea navei și distrugerea tuturor rissilor de la bord. E interesant de observat că pe hărțile capturate, cel mai apropiat soare riss este cel indicat de Marden.

Clane.

După ce reveni de pe nava rissă fu nevoit să rescrie ultima frază înainte de a trimite mesajul. Hărțile capturate dovediseră că Marden habar n-avea de direcția stelelor. Soarele riss se afla într-adevăr cam la trei luni-lumină, dar exact în direcția opusă celei indicate de Marden.

Steaua Solară porni într-acolo în seara următoare.

• XVIII. •

Primul scâncet al copilului ajunse la urechile lui Clane prin ușile capitate ale dormitorului. Încremeni fulgerat, când pricepu. Dăduse deja ordin ca accelerația să fie coborâtă la unu *g*. Merse în laboratorul de lângă cabina de comandă, cu intenția de a lucra. Se simți, însă, dintr-odată, foarte obosit și-și dădu seama pentru prima oară în ce tensiune stătuse și cât de surmenat trebuia să fie, dincolo de încăpățânarea lui de a rezista. Se așază pe o canapea și adormi instantaneu.

Când se trezi, se făcuse dimineață. Se duse în apartamentul lui și al Madelinei și ceru să-i fie arătat copilul. Îl examinează atent, încercând să descopere caracteristicile mutante pe care i le-ar fi putut transmite, dar nu sesiză nicăieri vreun semn de anormalitate. Lucrul acesta îl deconcertă. Se simți aproape frustrat. Știa atât de puține despre lumea aceasta în care erau atâtea lucruri de aflat!

Se întrebă dacă puteau exista similitudini neurale între el și băiat. Spera într-un răspuns pozitiv, pentru că nu se îndoise niciodată de inteligența lui de excepție. Existența de până atunci îi dovedise cu prisosință că avea un spirit de observație mult peste medie. Iar cu anumite prilejuri oferite de situațiile trăite în ultimul timp, înțelesese că natura îl înzestrase cu un echilibru ieșit din comun.

Trebuia să urmărească comportamentul copilului, pentru a identifica

semne care să ofere certitudinea că ei doi erau... diferiți.

Deși copilul părea absolut normal, aspectul lui exterior nu-i dădu nici un motiv de satisfacție. Era la fel de urât ca toți pruncii pe care-i văzuse până atunci; tresări, când sora-șefă se alintă necuviincios:

— Ce bebeluș frumos!

Se gândi că putea să aibă dreptate, de vreme ce Madelina era o femeie extrem de atrăgătoare. Presupuse că normalitatea copilului se transformase într-o dovadă că trăsăturile fizice ale familiei ei vor predomina.

Privind copilul în timp ce era îmbrăcat și îmbrăcat, se simți inexplicabil de trist. Fusese îngrijorat ca nu cumva să moștenească defectele lui mutaționale. Acum, se simțea fericit că nu le moștenise, dar anticipa deja ziua când fiului său îi va fi rușine cu un astfel de tată.

Gândul îi fu întrerupt de apariția surorii, care-i spuse că Madelina se trezise și-l aștepta. O găsi veselă și cu o mulțime de planuri.

— Știi, îi mărturisi ea, nu mi-am dat seama niciodată până acum cât de minunați sunt oamenii pe care-i avem cu noi. Femeile s-au purtat absolut extraordinar cu mine.

Clane o privea gânditor în timp ce vorbea. Pe durata îndelungatei lor călătorii, Madelina suferise profunde transformări psihologice. La un moment dat avusese loc un incident: un asasin plătit de Lilidel se strecurase la bordul navei deghizat în soldat. Ucigașul nu avea de unde ști cât era de lipsit de orice șansă, dovadă că în drum spre apartamentul lui Clane declanșase mai multe alarme. Clane o invitase pe Madelina să asiste la execuția atentatorului. Fusese zguduită de dorința de viață ce se citea în ochii acelui om, înainte de a muri. De atunci, Madelina nu mai vorbise niciodată despre moarte ca despre ceva lipsit de importanță.

O asculta și se bucura de schimbarea pe care o sesiza acum când soția lui îi lăuda pe rând pe toți servitorii.

— A, era să uit. Știi cât ne-am gândit să găsim un nume? Ei bine, l-am visat: Braden. Gândește-te puțin: Braden Linn.

Clane acceptă alegerea după o scurtă ezitare. Primul nume al unui copil trebuia să fie unic, pentru a putea fi deosebit de ceilalți din familia lui. Urmau, bineînțeles, întotdeauna o serie de nume prin care erau onorați bărbații celebri din ambele familii. Un obicei vechi cerea să dai copiilor multe nume, iar el admitea acest lucru. Era o sursă de continuitate în viață și de mândrie pentru purtătorul lor. Un îndemn de a fi cel puțin la fel de bun precum cei ale căror nume le primise. Chiar și el, care avea atâtea motive să se simtă străin oriunde, devenise conștient că numele pe care le purta își pusese într-un fel

amprenta asupra destinului său încă din clipa când le primise.

Până la urmă, numele complet al noului născut fu Braden Jerrin Garlan Joquin Dold Corgay Linn.

La două săptămâni de la nașterea copilului, *Steaua Solară* ajunsese la cea de-a doua destinație în spațiu.

*

Clane intră cu pas grăbit în sala de conferințe. Nu mai exista, în sfârșit, nici un motiv de neînțelegeri și de conflicte. Planeta dușmană strălucea în întunericul din fața lor.

Sosise momentul să acționeze.

Își ținu mai întâi discursul pregătit cu multă atenție, subliniind importanța curajului și a îndrăzneții în această acțiune. În timp ce vorbea, scrută fețele oamenilor pentru a încerca să descopere semne de neîncredere. Realitatea era că nu se aștepta să întâlnească expresii care să-l alarmeze. Erau cu toții oameni cinstiți, conștienți de importanța misiunii.

Își dădu seama, însă, că unii dintre ei fuseseră surprinși de vehemența discursului. Era o vreme când nici nu i-ar fi trecut prin minte să folosească un astfel de ton. Nu însă și acum. Atunci când are un obiectiv, un conducător trebuie să înceapă cu începutul, adică cu pregătirea stării emoționale a soldaților. Înainte, pornise întotdeauna de la premisa că oamenii își făceau automat curaj, conștienți de capcanele și riscurile confruntării. Așa se întâmpla, într-adevăr, dar numai dacă li se aducea aminte. Și chiar și atunci, mai rămâneau câțiva al căror psihic opunea rezistență.

După ce-și termină diatriba despre curaj, Clane se lansă în explicații asupra obiectului proximei acțiuni. Nu dură prea mult până când începură să apară reacții.

Ofițerii, atât linnanii cât și barbarii, păreau să trăiască aceeași stare de spirit. Numai Czinczar se arăta încruntat și adâncit în gânduri.

— Excelență, protestă unul dintre linnani, aceasta este o planetă colosală. Sute de nave risse se vor năpusti asupra noastră.

Clane își păstră calmul. Nu trebuia să-și mai repete că el era de fapt singurul care cunoștea situația în amănunt.

— Domnilor, spuse cu blândețe, sper că sunteți cu toții de acord că nava aceasta și cei aflați la bordul ei trebuie să-și asume maximum de risc calculat.

— Bine, dar asta-i nebunie curată.

Vorbise generalul Marik, secretarul personal al lui Clane.

— Dacă vom fi descoperiți... continuă el dar se opri brusc, de parcă l-ar fi fulgerat o idee. Sau, poate credeți că nu vom fi descoperiți?

Clane zâmbi.

— Ba trebuie chiar să fim convinși că vom fi văzuți. În această viziune, planul meu este să debarcăm cea mai mare parte a armatei (ezită și-și mușcă buza; fusese cât pe ce să spună „barbare”)... de pe Europa și să stabilim un cap de pod.

Ofițerii lui Czinczar, aflați în încăpere, părură îngroziți. Ca de altfel, toți cei prezenți. Conducătorul barbar făcea din nou excepție. Clane înțelegea multe, fie și din privirea acestuia ațintită tot timpul asupra lui. În ochii lui Czinczar începuse parcă să licărească o scânteie de înțelegere. Mutantul se ridică.

— Domnilor, îi muștră el, nu trebuie să molipsiți și trupele cu teama dumneavoastră atât de alarmantă. Planul nostru are o bază foarte solidă. Navele interstelare *nu* sunt distruse în spațiu. Nu pot nici măcar să comunice între ele, dacă cei de la bordul unei nave nu sunt în relații amiabile cu ceilalți și dacă nu fac toate eforturile pentru a rămâne împreună. Deci, atâta vreme cât ne vom mișca, puteți fi siguri că rissii nu ne vor putea contacta. În ce privește apropiata asolizare, vă asigur că istoria militară a demonstrat cu certitudine că un cap de pod poate fi stabilit oricând. Și poate îi menținut, chiar dacă sunt necesare sacrificii, o perioadă de timp, uneori destul de mare. Și *nimeni*, niciodată, n-a putut împiedica o navă să asolizeze pe o planetă. Dar destul cu explicațiile. Ați înțeles, cred, care este obiectivul nostru. Vom trece la ce este mai important: elementele imperios necesare, care ne vor ajuta să atingem acest obiectiv.

Le explică ideile sale și, înainte de a trece la discutarea lor, adăugă:

— În tot ceea ce vom întreprinde, trebuie să luăm în calcul legea riscului calculat. Să fim conștienți, tot timpul, că vor exista sacrificii. Dar, după opinia mea, nici un plan nu poate fi acceptabil dacă nu oferă speranța de a salva cât mai mulți luptători din armata care va forma capul de pod.

Czinczar se ridică primul.

— Care este scopul exact al asolizării?

— Să vedem reacția rissilor, cât de puternică va fi ea, dacă vor ataca și cu ce arme. Pe scurt, să ne convingem cum își vor apăra rissii planeta.

— Nu s-ar putea, întrebă Czinczar, ca aceste informații să fi fost cunoscute de strămoșii noștri care au luptat în marele război cu rissii?

— Nu este exclus, ezită Clane, neștiind dacă sosise momentul să le ofere ofițerilor concluziile lui despre războiul acela și despre modul în care se

desfășurase. Hotărî că nu era, totuși, cel mai potrivit prilej și adăugă: N-am reușit să găsesc nici o carte despre conflagrația amintită, deci nu pot să răspund la întrebare.

După ce-l privi insistent, Czinczar spuse:

— Bineînțeles că sunt în favoarea asolizării. Iată ideile mele în legătură cu acest plan.

Discutară toate amănuntele practice. Nimeni nu mai exprimă nici o obiecție în legătură cu misiunea.

• XIX. •

Coborâra pe coasta unui deal sterp, care semăna cu țărmul unei mări moarte. Bolovani neregulați presărau locul acela dezolant, fără urmă de frumusețe. Aerul fusese rece și rarefiat dimineața dar, la prânz, căldura deveni insuportabilă.

Oamenii începură să mormăie chiar din clipa când se porniră să-și ridice corturile. Clane auzi destule șoapte de nemulțumire când trecu, într-un vehicul deschis, la câțiva metri deasupra lor. În mai multe rânduri, când se aventura peste câte un pisc stâncos și amenințător, pregătindu-se să inspecteze altă vale, mutantul recepționa vorbele de teamă rostite exact de oamenii pe al căror curaj crezuse că se poate bizui.

Periodic, asoliza ca să verifice sistemele de „protecție” și armele moleculare ce fuseseră instalate la ordinul lui. Sistemele de „protecție” nu erau altele decât cele care-i ucisese pe piloții de la bordul navelor linnane în timpul atacului încheiat cu capturarea *Stelei Solare*. Iar armele moleculare erau cele care străpunseseră blindajul celei de-a doua nave risse. Clane se asigură mai întâi ca raza de distrugere a armelor să fie fixată la valoarea maximă, apoi porni mai departe.

În cele din urmă, se opri lângă Czinczar și scrută depărtarea. Barbarul tăcea. Clane se întoarse și-i dădu ultimele instrucțiuni.

— Trimite echipaje de recunoaștere. Anunță-mă imediat, în situația că reușești să ieși vreun prizonier.

Czinczar își frecă bărbia.

— Și dacă lansează o bombă atomică deasupra noastră?

Clane nu răspunse imediat. Din vârful dealului, unde se aflau acum, se zăreau o parte din corturi. Cele mai multe fuseseră ascunse printre stânci. Dar din loc în loc se zărea, totuși, vârful câte unuia... pe o rază de aproape cincizeci de kilometri.

O bombă atomică ar fi făcut victime doar în vecinătatea imediată. Suflul datorat exploziei ar fi spulberat corturile până la ultimul. Radiațiile însă, otrava fatală, ar fi coborât de pe stâncile dure și sticloase și i-ar fi ucis numai pe cei câțiva oameni expuși pericolului în momentul acela.

Asta, dacă bomba exploda la nivelul solului. Dacă deflagrația se producea în aer, în situația că blocajele automate ale armei moleculare ar fi determinat acest deznodământ, la o înălțime de treizeci de kilometri, efectul ar fi fost compresiv. Numai că, în cazul unei explozii la o asemenea altitudine, forța de apăsare n-ar fi fost periculoasă, mai ales pentru cei care aveau ordin să stea la adăpostul stâncilor. Clane dispusese ca doi dintre cei patru oameni ai fiecărui cort să se afle în permanență la adăpost. Ceilalți doi trebuia să rămână în alertă. În cazul în care deasupra lor apărea o navă rissă, trebuia să intre și ei la adăpost.

Clane îi explică respectivele amănunte lui Czinczar și încheie:

— Dacă vor lansa o bombă, le vom bombarda și noi câteva orașe.

Răceala lui aparentă cedă până la urmă exaltării interioare de care era stăpânit. Râse încetișor și adăugă:

— Nu, nu, prietene. Încep să-mi dau seama cum arată, de fapt, conflictul dintre două civilizații în acest vast univers. Până la ciocnirea dintre rissi și oameni, n-a mai existat niciodată ceva asemănător. Nici o planetă nu poate fi apărată. Toate corpurile cerești pot fi atacate. Cu toții suntem vulnerabili. Iar aici, acasă la ei, avem cel mai puțin de pierdut. Întinse mâna. Succes, mare Czinczar. Sunt încredințat că-ți vei face datoria cu trageră de inimă, ca de obicei.

Czinczar îi privi câteva clipe mâna, apoi o strânse.

— Poți conta pe mine, domnule. Apoi ezită puțin și adăugă încet: îmi pare rău că nu ți-am dat sfera.

Recunoașterea aceasta, absolut sinceră, îl uimi pe Clane. Pierderea sferei constituise un dezastru inimaginabil, care nu avusese deocamdată repercusiunile firești. Între timp, stăpânirea de sine și voința inepuizabilă a barbarului îl făcuseră să-și dea seama câtă nevoie avea de un om ca Czinczar. Devenise și el ferm convins că nu-i era permis să afirme c-ar putea fi indiferent dacă un astfel de individ trăia sau murea. Dar, cum mărturisirea barbarului însemna implicit că sfera îi va fi înapoiată pe Pământ, Clane nu mai spuse nimic.

Reveni pe *Steaua Solară* și se instalează în cabina de comandă, unde avea sub control direct toate dispozitivele ofensive și defensive. În spatele lui se aflau doisprezece oameni însărcinați să urmărească ecranele și să-l

atenționeze asupra amănuntelor ce ar fi putut să-i scape.

Nava zbura deasupra orașelor, mai toate aflate în zone muntoase. Cercetându-le cu atenție, nu le-a trebuit mult timp să-și dea seama că toate fuseseră evacuate. Sau erau pe cale de a fi. Navete soseau și plecau fără întrerupere cu transporturi de refugiați, pe care-i duceau nu se știa unde. Spectacolul părea să-i binedispună pe ofițeri.

— Pe toți zeii atomului, da' știu că i-am pus pe fugă pe sconșii ăștia, exclamă unul.

— Hai să le-aruncăm câteva bombe și să-i privim cum se împrăștie ca șobolanii, propuse cineva.

Clane nu spuse nimic, ci clătină din cap. Ura aceasta violentă nu era surprinzătoare pentru el. De două zile o privea crescând și nu se arătau semne că ar fi pe punctul să scadă.

„Trebuie să pun capăt acestor șabloane de ură automată”, își spuse. Dar asta mai târziu.

În timpul celor două zile, primise prin radio rapoarte regulate de la Czinczar. Primul dintre ele anunța că fuseseră trimise patrule. Cam jumătate dintre acestea reveniseră până la transmiterea celui de-al doilea raport.

„Se pare că în jurul nostru se adună o armată”, spunea Czinczar. „Pe fiecare versant muntos se desfășoară o activitate febrilă. Unele dintre navetele noastre au fost doborâte de artileria lor, deși zburau la altitudini de douăzeci și cinci de kilometri. Nu am fost atacați din văzduh, dar s-ar părea că vor să ne înconjoare. Deocamdată, oamenii mei n-au capturat nici un prizonier”.

Al treilea raport fusese scurt: „Ceva activitate aeriană. Nici un prizonier. Să încercăm să pătrundem într-una din taberele lor?” Clane răspunse: „Nu!”

Văzută din depărtare, problema planetei rissilor constituia pentru el un spectacol fascinant. Era clar că se pregătea o ciocnire de proporții. Iar dacă avea în vedere numărul rissilor de pe planetă, îi venea greu să înțeleagă de ce nu fusese capturat încă niciunul.

În a treia zi, *Steaua Solară* ajunsese deasupra altui oraș. Clane observă că și de aici erau încărcăți în permanență refugiați. Îi veni imediat ideea să trimită o patrulă pentru a intercepta un transport și să-i ia prizonieri pe toți cei aflați la bord.

Renunță însă la idee, după ce se mai gândi puțin. În primul rând, vehiculele risse nu depășeau pistele pe care se deplasau. Asta însemna că, de-a lungul rutelor, fuseseră amplasate instalații „protectoare”. Nici o ființă umană n-ar fi reușit să treacă linia morții. De aceea respinsese propunerea lui

Czinczar de a trimite comandouri în tabăra dușmanului. În mod sigur și perimetrele respective erau protejate similar.

Nu conta prea mult dacă risca viețile câtorva oameni, desigur. Totuși avea un motiv puternic ca să nu procedeze așa: voia să vadă reacția rissilor. *Ei* trebuia să-l provoace pe invadator, arătând astfel de ce se tem mai mult.

În a treia zi, îi transmise lui Czinczar următoarea recomandare: „Așteaptă și respectă în continuare instrucțiunile”.

În timpul nopții nu se produse nici o schimbare. În dimineața următoare, la primele ore, Clane observă că traficul mașinilor cu refugiați se diminuase considerabil. Ici-colo, doar, câteva camioane. Nu încăpea discuție că populația simțea o mare ușurare. Rissii erau convinși probabil că ieșiseră victorioși în prima fază a confruntării. Și asta numai datorită prostiei adversarului lor, care-i lăsase să dobândească un avantaj atât de mare.

„N-au decât să creadă ce poftesc”, își spuse Clane. După ce se împrăștiaseră cum doriseră, acum erau probabil gata de faza activă a planului lor. Mutantul nu greși prea mult în presupunerea lui. Puțin înainte de lăsarea întinericului, Czinczar îi trimise mesajul așteptat.

„Am capturat un prizonier. Când coborâți?” „Mâine”, răspunse Clane.

Își petrecu restul zilei și o parte din noapte, cântărind toate posibilitățile. La miezul nopții, cu planul încheiat, convocă o sută de ofițeri cărora le adresă un discurs hotărât și concis. Când termină, toate chipurile deveniseră palide de moarte, dar ofițerii îl ovaționară înflăcărați. Către sfârșitul discuțiilor, unul dintre ei întrebă:

— Excelență, să înțelegem că intenționați să coborâți mâine?

Clane ezită, apoi înclină din cap.

Omul spuse cu sinceritate:

— Sunt sigur că toți cei prezenți, au aceeași rugămintă: să vă mai gândiți! Vă mărturisim că am vorbit de multe ori în timpul acestor luni despre asta și suntem cu toții de părere că viețile celor de la bordul navei depind în totalitate de viața dumneavoastră. Credința noastră este că nici o altă mare expediție n-a fost vreodată atât de dependentă de cunoștințele și de priceperea unui singur om.

— Vă mulțumesc, se înclină Clane. Voi încerca să nu vă dezamănesc. Cât despre sugestia pe care mi-o faceți, n-o pot urma. Simt că este absolut necesar să interoghez personal prizonierul. De ce? Pentru că am făcut, pe Pământ, disecția unui cadavru riss și sunt probabil singurul care cunoaște suficient aceste ființe pentru a avea un dialog util cu una dintre ele.

— Dar Czinczar? Am auzit cu toții vorbindu-se despre inteligența lui.

Clane zâmbi cu subînțeleș.

— Mă tem că și Czinczar va trebui să ia parte la întâlnire. Îmi pare rău, domnilor, nu mai are rost să discutăm. Trăiesc și trăiți un moment în care comandantul trebuie să-și asume un risc la fel de mare cu al soldaților. Eu credeam că acesta a fost dintotdeauna visul gradelor inferioare.

Vorbele lui stârniră un nou val de ovații, iar întâlnirea se termină câteva minute mai târziu, într-o bună dispoziție generală.

*

— Nu-mi place deloc, spuse Czinczar.

Nici lui Clane nu-i plăcea. Se așează pe un scaun și începu să-l studieze pe prizonier.

Rissul stătea mândru, cel puțin așa lăsa să se întrevadă, în fața oamenilor care îl capturaseră. Clane îl studie fără grabă, având permanent în minte informațiile pe care le deținea deja. Rissul se afla la vreo patru metri în fața lui. Părea un gigant printre de altfel puternicii soldați barbari. Practic, ar fi putut oricând să-i zdrobească pe mulți dintre ei, înainte să poată fi imobilizat din nou. Nu avea șanse să scape, totuși trebuia să fie pregătiți pentru orice eventualitate. Preventiv, Clane puse bagheta de energie într-o poziție din care s-o poată manevra mai ușor.

— E ceva dubios în toată afacerea asta. Desigur, oamenii mei s-au bucurat foarte mult că l-au prins. Numai că, în urma întrebărilor amănunțite la care i-am pus să-mi răspundă, a reieșit că individul s-a lăsat prins cu bunăștiință.

Clane nu puse la îndoială afirmația. Perspicacele conducător barbar sesiza întotdeauna foarte corect astfel de amănunte. Eventualitatea respectivă îl făcuse pe mutant să-și ia destule precauții.

Teoretic, nu era exclus ca toate acele măsuri să se dovedească în final inutile. Pe de altă parte, dacă se dovedeau justificate, ele aveau să constituie punctul de pornire a unei linii de apărare. În război, chiar și cele mai bune planuri se supuneau unor modificări de parcurs, care puteau fi deseori hotărâtoare în desfășurarea ulterioară a operațiilor.

Clane își scoase carnețelul și începu să deseneze. Nu era teribil de talentat, dar izbuti să ducă la capăt ceea ce intenționase. Când termină, dădu hârtia unui om din echipaj. Acesta, recunoscut ca un specialist, o examină atent, după care aduse de pe navetă o tăbliță de desenat și începu să schițeze, la rândul lui, cu mișcări rapide și sigure. Când isprăvi, Clane făcu un semn spre riss.

Urișul monstru acceptă hârtia și tăblița. Studie desenul cu o

surescitare evidentă. Pielea lui, pliată în numeroase locuri, păru chiar să vibreze. Privindu-l, Clane nu putea să-și dea seama dacă era o reacție pozitivă sau de dezaprobare.

După ce studie un timp hârtia, rissul băgă mâna printre pliurile pielii și scoase, dintr-un compartiment ascuns vederii, un creion foarte mare. Întoarse hârtia pe partea cealaltă și desenă la rândul lui ceva. După ce termină, Czinczar merse și-i luă desenul.

Probabil că nu era curios să vadă ce era, pentru că-l duse lui Clane, fără să-i fi aruncat o singură privire. Când i-l înmână, se întoarse cu spatele la riss și-i șopti:

— Excelență, vă dați seama că ambii conducători ai acestei expediții sunt expuși acum, aici?

Clane dădu afirmativ din cap.

• XX. •

Un fulger luminează cerul. Clane îl văzu și se uită repede în jur să observe dacă mai fusese observat de cineva. Unul dintre ofițerii barbari își ridicase într-adevăr privirea, dar avea o expresie nelămurită. Era clar că nu înțelegea ce se petrece.

Clane, care se așezase pe un scaun și din dorința de a privi în sus, fără să bată prea mult la ochi, se lăsă ușor pe spate. Așteptă încordat următorul fulger. Veni, la fel de neprevăzut, chiar deasupra lor, ceea ce-l neliniști puțin, deși nu-și trăda prin nimic îngrijorarea.

De data asta, nimeni nu părea să fi observat.

Mutantul ezită, apoi îi răspunse lui Czinczar printr-o întrebare.

— Și ce-ai vrea să se întâmple?

Conducătorul barbar simți probabil o urmă de agitație în vocea lui, pentru că-i aruncă o privire ascuțită. Începu să vorbească încet:

— Un riss s-a lăsat prins. A făcut-o, în mod cert, cu un anumit scop. Acest scop ar putea foarte bine să fie cel de a facilita forțelor din spatele lui un atac, la o anumită oră și într-un anumit loc. Și, de ce nu, în momentul și în locul în care conducătorii expediției inamice își interoghează captivul.

Pe un ton voit relaxat, căci văzuse un al treilea fulger, Clane se interesă:

— Crezi că-i posibil să-și dea seama de rangul nostru?

— Nu e greu de pus cap la cap niște lucruri.

Barbarul își dădea seama că nu înțelege decât parțial lucrurile și părea furios din cauza asta.

— Nu uita ce ne-a spus Marden, despre comunicarea lor cu rissii, continuă Czinczar. Vreau să-ți atrag atenția asupra faptului că ei pot citi gândurile altora. În altă ordine de idei, pentru întâia oară de când ne cunoaștem, te porți ca un mare potentat. Ești singurul care stă jos, și, pentru prima dată din câte am reținut eu, te-ai îmbrăcat cu veșminte de preot linnan. Ce urmărești de fapt prin această stratagemă? Să-și dea seama cine ești?

— Da, confirmă Clane încet, apoi râse sonor. După un timp, exuberanța păru să-i mai scadă în intensitate. Czinczar, acesta este un test care are în vedere un amănunt sesizat în timpul atacului nostru de pe Exterior asupra celeilalte nave risse.

— Ce-ai văzut? întrebă Czinczar.

— Arma noastră moleculară s-a dovedit a fi mult mai puternică decât mi-am închipuit. Practic, nu m-am folosit de ea ca să le distrug nava. Am utilizat-o doar să le atrag atenția. A reușit însă să producă în învelișul navei niște scobituri de aproape o jumătate de metru, acolo unde a atins-o. Am descoperit atunci că are o rază de acțiune de *treizeci* de kilometri și că funcționează în sincronizare cu dispozitive de ochire de la bord.

Zâmbi într-un fel anume, mai mult o grimasă ce lăsa să i se vadă dinții albi și drepti.

— Czinczar, întreaga zonă este protejată de arme moleculare care vor distruge fără cea mai mică dificultate și cu maximă precizie orice bombă atomică interceptată în spațiu la o distanță de până la treizeci de kilometri.

Trăsăturile puternice ale conducătorului barbar se întunecară. Deși se străduia, nu înțelegea.

— Adică o să le arunce în aer la distanța asta?

— Nu, o să le ardă. Nu se vor produce nici un fel de explozii nucleare, doar niște transformări moleculare, în gaze. Fiind mică, bomba va fi complet disipată. Gazul va fi preluat de curenții de aer și dus în diverse direcții. Radioactivitatea va fi astfel împrăștiată pe sute de kilometri pătrați.

Se aștepta la o reacție puternică. Și nu greșea.

— Lord Clane, spuse Czinczar înfierbântat, încercând totuși, să se stăpânească, dar este extraordinar! Deci am avut această armă formidabilă tot timpul și n-am știut!

Se opri puțin, după care continuă, ceva mai potolit:

— Nu voi spune că acesta este răspunsul căutărilor noastre, cum am

susținut cu clorodelul. O navă solidă, ca a noastră, ar fi în stare să treacă prin tirul unor astfel de arme fără a suferi avarii prea serioase. Și ar putea zbura suficient de jos pentru ca rezonatoarele spațiu-timp să-i extermină pe toți cei aflați dedesubt. Cum ne vom apăra? Ne vom îngropa în sol?

— Ne vom pune imediat la adăpost în grotele săpate de oamenii tăi și vom fi protejați de mai mulți metri de stâncă solidă.

Czinczar se încruntă din nou.

— Toate astea nu explică jocul cu prizonierul nostru. Ce încerci? Să-i faci să ne atace?

Clane savură momentul, apoi pronunță rar:

— Atacul a început acum cinci minute.

După ce rosti aceste cuvinte, luă desenul făcut de riss și păru să se cufunde în studierea lui.

În jurul lui, agitația creștea cu fiecare clipă. Oamenii se strigau unii pe alții cu voci ascutite; strigătele se auzeau din ce în ce mai încet, pe măsură ce se depărtau.

Clane păru absorbit de desen tot timpul cât ținu această agitație. Era doar o impresie. Una înșelătoare, întrucât urmărirea, cu maximă atenție, fiecare mișcare a rissului.

Gărzile uitaseră de uriașa creatură; stăteau cu gâturile întinse și privirile holbate, urmărind încremeniți fulgerele tot mai numeroase de pe cer. Clane i-ar fi putut trezi la realitate cu un singur cuvânt, dar hotărî să n-o facă.

Întrebarea era: cum va reacționa alienul când o să-și dea seama că atacul atomic era un fiasco pentru ai lui?

Câtva timp, monstrul își păstră atitudinea calmă și mândră. Pe urmă, lăsă capul pe spate și privi spre cer fără alte disimulări. După un timp destul de scurt, își coborî privirea și se uită repede în jur. O clipă, ochii i se opriră asupra lui Clane. Acesta clipi des, dar nu-și întoarse privirea.

Procedeul se dovedi eficient. Oricine-l vedea, ar fi spus că mutantul e absorbit în studiul desenului. Clipise ca să nu se vadă că, de fapt, îl observa pe riss. Acesta se lăsă păcălit și trecu cu privirea mai departe, după care făcu prima mișcare.

Băgă mâna printre pliurile pielii și vru să scoată ceva. Se opri însă la jumătatea gestului, deoarece Clane șuieră încet:

— Nu face asta! Rămâi în viață! Știu că ai venit aici ca să te sacrifici, dar nu trebuie. N-ar servi la nimic. Păstrează-ți viața și ascultă ce-ți voi spune.

Știa că n-avea prea multe șanse. Comunicarea telepatică trebuia să fie un lucru, foarte fragil atunci când se făcea între un alien care putea citi gânduri și un om care nu atingea asemenea fantastică performanță. Cu toate acestea, fără să-l privească în mod special pe riss, văzu că ciudata creatură ezita.

Ceva mai ferm, deși tot cu inima îndoită, Clane urmă:

— Adu-ți aminte de desen. Încă nu știu care a fost reacția ta pentru că n-am timp să mă uit. Bănuiesc însă că a fost negativă. Mai gândește-te. Prima judecată nu-i întotdeauna cea mai bună. Acum cinci mii de ani, omul și rissul aproape că s-au distrus unul pe celălalt. De curând, rissii desfășoară niște acțiuni care vor face în mod sigur să se reaprindă vechea ură. Până acum, noi n-am aruncat nici o bombă și nici n-am folosit rezonatorul. Intenționat n-am întreprins niciunul dintre aceste lucruri, întrucât dorim să vedeți că, de data asta, oamenii doresc alt deznodământ. Spune-le alor tăi că am venit ca prieteni.

Tot nu reușea să-și dea seama de reacția rissului, pentru că acesta rămăsese nemișcat, cu o „mână” ascunsă într-un compartiment al pielii. Când făcuse disecția cadavrului adus de Czinczar pe Pământ, Clane descoperise în pliurile acelea, buzunare naturale suficient de mari pentru a putea ascunde baghete de energie.

Îl prevenise pe Czinczar în legătură cu asta, dar îi și spusese să nu-l percheziționeze pe prizonier. Era foarte important ca rissul să nu se simtă amenințat, să se poarte cât mai dezinvolt.

Lângă el, conducătorul barbar rosti cu voce monotonă:

— Excelență, cred că prizonierul nostru e pe cale să comită un act violent. Îl observ de câțva timp.

Deci, cel puțin încă o altă persoană rămăsese conștientă de pericol. Înainte să primească răspuns, Czinczar continuă:

— Excelență, te rog să nu te expui unui astfel de risc. Ucide-l înainte să ne facă vreo surpriză neplăcută.

— Nu, zise Clane pe un ton liniștit. Intenționez să-i pun la dispoziție o navetă și să-l las să plece. Va hotărî singur.

În timp ce vorbea, ridică pentru prima oară capul și-l privi pe riss drept în ochi. Ochii uriași ai creaturii îl fixau fioroși. Se vedea destul de clar că înțelesese ce se aștepta de la el.

Era de asemenea vizibil că în cugetul lui se dădea o luptă cumplită între dorința de a trăi și acele atitudini și credințe transmise genetic care îl făcuseră să se predea, conștient că se sacrifică. Tot trupul lui se încordă

vizibil.

În aparență, tabloul nu se modificase prea mult din punct de vedere al elementelor constitutive. Rissul rămăsese pe același bloc de stâncă, în fața lui Czinczar și Clane, care se aflau ceva mai sus, pe dealul sterp și colțuros. Dincolo de alien, corturile barbarilor se vedeau printre stânci, până departe. Trecu un minut, ceea ce lui Clane i se păru un lucru îmbucurător. Se mai relaxă puțin și-i spuse lui Czinczar:

— Aș vrea să știu ce a desenat, ca răspuns la desenul meu. Vrei să te uiți tu, în timp ce eu îl supraveghez? Sunt însă de părere că va trebui să studiezi mai întâi desenul meu, dacă vrei să-l înțelegi pe al lui.

Clane era interesat și de reacția barbarului, dar nu-i spuse.

Fără să-și desprindă ochii de pe riss, îi întinse lui Czinczar tăblița. Acesta o luă și spuse imediat:

— Mă uit la desenul tău. Sunt trei planete. Una complet în umbră și alta albă. Pe a treia, munții sunt în umbră, iar dealurile și șesurile sunt albe. Am presupus bine că este vorba despre niște planete?

— Da, încuviință Clane.

După o vreme, Czinczar reluă.

— În josul hârtiei se văd o ființă umană, în dreptul căreia se află un dreptunghi alb, și un riss, în dreptul căruia se află un triunghi întunecat.

— Da, este legenda explicativă, spuse Clane.

Urmă o pauză mai lungă. Mult prea lungă decât s-ar fi așteptat de la cineva cu inteligența barbarului. După ce se gândi puțin, Clane își dădu seama că, de fapt, lucrul acesta nu constituia chiar o surpriză.

Era în definitiv o problemă de atitudini și credințe. Trebuia acceptată o noțiune cu totul și cu totul nouă. Iar reacția barbarului nu i se mai păru deloc surprinzătoare.

— Dar e ridicol, exclamă Czinczar furios. Nu pot să cred că-i adevărat! Ideea ta este ca o planetă din trei să fie locuită de rissi și de oameni laolaltă?

— Asta-i doar una dintre posibilități.

Nu încercă să dezvolte sau să justifice varianta gândită. Cu cincizeci de secole în urmă, rissii și oamenii nu s-ar fi gândit să locuiască nici măcar în aceeași *galaxie*. Mentalitatea respectivă reușise să supraviețuiască, împreună cu puține alte lucruri, holocaustului produs de marele război.

Așteptă. Când barbarul vorbi din nou, în vocea lui se citea satisfacție.

— Excelență, mă uit acum la răspunsul lui. A desenat trei planete, toate întunecate. După părerea mea, respinge ideea de conviețuire.

— A avut timp să transmită propunerea mea pe cale telepatică. E posibil ca ideea să se răspândească destul de rapid. Asta-i tot ce pot să sper pentru moment.

Practic, situația prezentă se deosebea foarte mult de ceea ce fusese cu foarte mult timp în urmă. De data asta și oamenii și rissii puteau să privească înapoi și să revadă cu ochii minții dezastrul care aproape că-i distrusese pe strămoșii lor.

Și, mai ales, de data asta, un om se încăpățâna să creadă în colaborare.

Un om care venise pe această îndepărtată planetă a dușmanului, știind foarte bine că va avea de luptat cu dificultăți uriașe. Cunoscând dinainte intoleranța rigidă a oamenilor și a rissilor, deopotrivă, era conștient că va fi hulit și considerat dușman al propriei rase. Nevrând în ruptul capului să renunțe, credea totuși în ideea lui.

Clane se văzu, pentru o clipă numai, în vârful piramidei puterii. Un astfel de moment și un astfel de concurs de împrejurări nu mai existaseră niciodată în istoria omenirii. Și probabil că nici nu vor mai exista. În câțiva ani, toate cunoștințele lui uimitoare vor deveni lucruri comune, la îndemâna a mii de tehnicieni. Așa și trebuia să fie dacă rasa umană dorea să supraviețuiască, fie în competiție, fie în conlucrare cu rissii. Clane însuși instruisese deja zeci de ofițeri. Problema era că în timp ce el putea învăța douăzeci de lucruri, ceilalți asimilau unul singur.

Un neajuns pentru umanitate, dar un punct câștigat pentru el. Un atu care-l făcea imbatabil pe plan politic.

Nimeni nu-l putea opri. Nimeni nu-l mai putea nega. El, Lord Clane, potențial conducător al Linnului, comandantul *Stelei Solare*, singurul om care înțelesese câte ceva despre toate mașinăriile de la bordul navei, nu se simțise niciodată mai în formă, mai pornit pe descoperiri. Iar bolnav nu mai fusese de ani de zile.

Czinczar îi întrerupse gândurile cu o notă de exasperare în voce:

— Excelență, dacă nu ți-ar reuși atât de bine toate schemele, aș crede că ești nebun. Din punct de vedere tactic și strategic, atacul riss desfășurat împotriva noastră aici a fost extraordinar de prost conceput. De câteva minute nu s-a mai produs nici o explozie. Dacă eram în fruntea părții adverse, ceea ce s-a întâmplat până acum, n-ar fi fost decât începutul unui asalt de proporții. În mod logic, n-ar trebui să existe o limită a sacrificiilor pe care trebuie să le faci o rasă pentru a-și apăra planeta. Cred totuși că atacul acesta ascunde ceva. Ceva ce noi nu intuim, un factor pe care ei îl iau în

calcul dar noi nu. Un lucru care îi reține.

Se opri o clipă, apoi continuă ironic:

— Ce facem cu specimenul ăsta? Cum crezi că vei rezolva problema la nivel galactic, dacă nu poți convinge nici măcar un singur individ?

— Tot ce trebuie să facă, dacă dorește nava, răspunse Clane încet, este să scoată mâna încet, pașnic...

Se opri, pentru că „mâna” începuse să iasă. Rissul îl studie pe Clane câteva clipe, apoi se duse la naveta indicată de acesta în gând. Se urcă în ea și, sub privirile atente ale lui Clane și Czinczar, decolă.

După ce dispăru din raza lor vizuală, Czinczar întrebă:

— Ce va urma acum?

Conducătorul barbar avea un obicei foarte prost: puneă, când nu te așteptai, cele mai nepotrivite întrebări, la care nu știai ce să răspunzi.

• XXI. •

Clane se întoarse pe *Steaua Solară* și începu să se gândească la următoarea mișcare.

Să se întoarcă acasă? Părea prea devreme.

Se juca o jumătate de oră cu Braden. Era fascinat de copil. „Aici se află cheia progresului”, se gândi el nu pentru prima oară.

Deocamdată, Braden nu avea idei proprii. Nici atitudini și păreri clar conturate, în afară, poate, de cele înrădăcinate în felul cum îl creșteau Madelina și femeile. Reacțiile lui în fața blândeții sau asprimii exagerate aveau uneori un anumit substrat, foarte subtil, ce le făcea demne de luat în seamă.

Dar copilul nu știa deocamdată nimic despre originea lui. Dacă ar fi crescut alături de un prunc riss, probabil că ar fi devenit chiar prieteni. Însă asta nu reprezenta, acum cel puțin, soluția conflictului om-riss, pentru că era imposibil de aplicat la scară interplanetară, detaliul respectiv nefiind decât unul dintre obstacolele ce împiedicau folosirea metodei în extenso.

Simți nevoia să-l lase pe Braden și să meargă în cabina de comandă, unde se așeză în obişnuitul lui scaun. Acolo, în mijlocul manetelor și butoanelor, al comutatoarelor și indicatoarelor, se gândi: „Trebuie să pun cap la cap tot ce știu”.

Simțea că deținea, în sfârșit, toate datele necesare. Cu o singură posibilă excepție, sesizată de altfel și de Czinczar. Era vorba despre

amplarea atacului riss.

Rederulă în minte toate evenimentele ce se petrecuseră de la sosirea lor pe planetă. Și fu nevoit, numai în intimitatea lui, însă, să recunoască, deși n-o făcea cu plăcere, că barbarul avusese dreptate în multe privințe.

Încă se mai gândea la asta, când radiotelegrafistul îi aduse un mesaj.

Stimate Lord Clane, Au fost capturați alți prizonieri. Te rog să vii imediat. Acum avem elementul cheie.

Czinczar.

Clane asoliză imediat după prânz. Soldații barbari păzeau prizonierii aflați într-un adăpost printre stânci.

Se înghesuiau laolaltă – niște bărbați costelivi, cu ochii aprinși parcă de febră. Nu încăpea nici o îndoială că erau umani. Czinczar făcu prezentările cu o voce sonoră, pătruns de importanța momentului:

— Excelență, ți-i prezint pe urmașii oamenilor ce stăpâneau cândva planeta, înainte ca să fie cucerită de rissi, acum cinci mii de ani.

Clane abia dacă se învrednici să le arunce o privire. De mai mult nici nu era nevoie. Întâlnirea aceasta îl surprinsese complet, îi trebuiră câteva secunde ca să-și revină și să se uite din nou. În viața lui nu văzuse niște oameni atât de... prăpădiți. Cel mai înalt dintre cei opt bărbați nu avea mai mult de un metru șaiszeci. Iar cel mai scund era un individ mai bătrân, de vreun metru patruzeci, care vorbi primul:

— Am auzit că sunteți de pe Pământ.

Accentul lui era atât de diferit de cel linnan, încât Clane nu înțelese ce spusese. Se uită la Czinczar, care ridică din umeri, zâmbind.

— Spuneți da, zise barbarul.

Abia în momentul acela înțelese Clane ce-i spusese bătrânul. Conversația continua cu dificultate.

— Deci tu ești cel mai mare? Întrebă omulețul.

Clane pricepu întrebarea abia după ce se concentra foarte tare; dădu afirmativ din cap. Piticul se apropie cu buzele strânse și-i spuse răgușit:

— Eu sunt cel mai mare peste *ăștia*.

Vorbise probabil prea tare, pentru că unul dintre ceilalți prizonieri, care fusese mai aproape, interveni indignat:

— Da? Glooker, știi bine că tu nu ești bun decât să trăncănești. Când e vorba de luptat, noi o facem. Dacă e cineva mai mare aici, eu sunt acela.

Glooker ignoră intervenția și i se adresează lui Clane:

— Nu-s buni decât să se plângă și să pună la cale intrigi. De altceva nu-i în stare niciunul, pe sfânta sferă.

Clane își aduse aminte de intrigile vieții politice și economice din imperiul linnan. Începu zâmbind:

— Mă tem că intriga e ceva obișnuit în toate...

Se opri, dându-și seama de un detaliu. Încercă să se stăpânească. Rosti tensionat, dar calm:

— Pe ce te-ai jurat?

— Pe sferă. Se rostogolește înainte și înapoi tot timpul. E singurul lucru care nu se modifică niciodată.

Clane păru să-și recăpătat complet calmul aparent.

— Înțeleg. Poate ne-o vei arăta și nouă, sugerează el, întorcându-se degajat către Czinczar și-l întrebă: Știi?

— Am vorbit cu ei o oră, după ce au fost aduși, dar e prima dată când aud despre asta.

Mutantul șovăi puțin, apoi îl luă pe barbar deoparte.

— Spune-mi ce ai aflat.

Informațiile nu erau impresionante. Oamenii trecuseră la viața subterană. În timpul marelui război, mașini gigantice săpaseră o rețea de grote. Mașinile respective se transformaseră cu vremea în grămezi inutile de metal, însă peșterile rămăseseră.

— Dai cum de nu i-au exterminat rissii? întrebă Clane uimit. Nu-i suficient să te adăpostești într-o peșteră.

Czinczar zâmbi.

— Excelență, ne-am lămurit pe pielea noastră că acest lucru e posibil, spuse el, arătând cu mâna grămezile de stânci golașe ce-i înconjurau din toate părțile. Iar ei au beneficiat, printre altele, și de sistemul „protector”.

— Vrei să spui că pot să-l fabrice? făcu nedumerit Clane, aducându-și aminte de propriile lui tentative de a duplica aliajele risse.

— Lucrul acesta face parte din însăși viața lor. Producerea aliajelor este considerată o deprindere elementară. Le combină între ele exact cum trebuie, pentru că... *știu*.

Clane fu cuprins de un sentiment de exaltare. Deci, din nou, aceeași poveste! În Linn, navele spațiale existau alături de arcuri și săgeți. Pe Exterior, un sistem incredibil de transport prin telepatie era o realitate firească într-o societate totalmente agricolă. Iar aici, niște miracole ale științei făceau parte din cotidianul societății. Așa cum era adevărat că o tehnică

transmisă din generație în generație încetează să mai fie miraculoasă. Devine, *modul* firesc de a face.

Tehnicile artizanale prezentau desigur și neajunsuri. Oamenii nu aveau un orizont larg, de dezvoltare în perspectivă a vieții sociale, economice și politice. De aceea opuneau rezistență oricărei schimbări. Din acest punct de vedere, băștinașii de pe Exterior constituiau un evident exemplu de extremism. Ca și linnanii de altminteri, la fel de bine fixați în propria lor decadentă. Omuleții aceștia aveau însă circumstanțe atenuante, dacă ar fi fost să fie judecați, existența lor neoferindu-le multe șanse de dezvoltare. Și astfel, din cauza mediului în care trăiau, apăreau la fel de rigizi precum cei de pe Exterior.

Sensurile ascunse ale acestor lucruri rămâneau însă la fel de profunde ca și până acum. Clane își întrerupse gândurile și vorbi:

— Măine, vreau să vizităm locul unde trăiesc ei. la toate măsurile de cuviință.

*

La început, zburară peste un ținut la fel de stâncos și de sterp. Pe urmă, totul să devină neașteptat de verde. Un râu șerpuia printre copaci și arbuști deși. Nici un semn nu indica prezența rissilor prin părțile acelea.

Clane i se adresă lui Glooker, comentând respectiva observație. Piticul aprobă din cap.

— Aerul e prea greu pentru ei. Dar pe noi tot nu ne lasă să-l respirăm, spuse el cu năduf.

Mutantul înțelese sensul afirmației, totuși nu spuse nimic.

Când descoperi intrarea în peșteră, avu un șoc. Uriașa construcție de plăci din beton se deslușea clar de la câțiva kilometri. Naveta asoliză dincolo de raza de acțiune a rezonatoarelor, iar foștii prizonieri intrară singuri în zona „protejată”. Reveniră apoi și-i „fotografară”, după care îi conduseră în sălaș printr-un coridor de beton luminat. Femei și bărbați slabi și cocârjați ieșiră, cu copiii lor firavi, dintr-un soi de cuști de lemn și piatră, pentru a-i privi cu o curiozitate bolnăvicioasă.

Clane se simți cuprins de un sentiment de respect și admirație. Într-un mediu de coșmar, ființele acestea semiumane, cu trupuri schiloade și minți zbuciumate, reușiseră să învingă supremația științifică și militară a imperiului riss. Se îngropaseră sub pământ și, retrași în lumea subterană, se lipsiseră cu bună știință, aproape complet, de lumina soarelui. Dar rămăseseră *viii*. Și mișunau ca furnicile într-un mușuroi.

Se agitau, luptau și puneau la cale intrigi. Aveau și un sistem de caste.

Respectau obiceiuri matrimoniale străvechi. Trăiau, iubeau și se înmulțeau, chiar sub amenințarea permanentă a rissilor. Clane calculă că media lor de viață se învârtea în jurul a treizeci și cinci de ani tereștri.

După ce străbătu alte coridoare, grupul nou-veniților ajunse într-o grotă mai mare, ocupată de câteva femei, o droaie de copii și un singur bărbat. Clane îl evaluă pe acesta din urmă imediat: era un individ rotofei, cu buze subțiri și ochi albaștri, reci, care înaintă către ei. Glooker îl prezentă drept Huddah, mai-marele lor.

Mutantul avea o metodă proprie de a trata cu indivizii îngâmfați, ca acesta. De aceea, făcu prima încercare de a controla sfera pe care omuleții o aveau desigur ascunsă în cavernele lor. Nu înainte de a se întreba, însă, dacă aceasta se afla destul de aproape.

Se concentra în gând asupra formulei și, într-o fracțiune de secundă, sfera îi apărură deasupra capului. Strigăte de uimire și de groază răsunară din piepturile celor prezenți.

Intră în posesia sferei fără nici un fel de probleme.

*

Pe drumul de înapoiere, Clane îi spuse lui Czinczar că armata barbară poate fi reîmbarcată pe *Steaua Solară*.

— Existența unei rămășițe a rasei umane pe planetă demonstrează cu vârf și îndesat valabilitatea concluziilor noastre. Dotat cu anumite arme, omul poate supraviețui unui atac riss. Vom lua cu noi un număr suficient de tehnicieni „pitici”, pentru a putea realiza cele două tipuri de arme pe Pământ. Cu cât mai mulți dintre ai noștri vor învăța procedeul, cu atât ne va fi mai sigură apărarea. Desigur, asta nu ne va aduce planetele înapoi. Pentru că, din nefericire, armele despre care vorbim funcționează la fel de bine și în mâinile rissilor.

Așteptă reacția lui Czinczar, privindu-l concentrat, dar chipul prelung al barbarului nu trăda nici o reacție. Clane ezită, apoi continuă:

— M-am gândit ca înainte de plecare să împrăștiem pe planetă câteva milioane de copii ale soluției propuse de noi pentru a pune capăt conflictului om-riss. O să le aruncăm deasupra câtorva orașe și munți, astfel ca un număr cât mai mare de rissi să afle despre propunerea noastră.

Czinczar rămase de-a dreptul perplex, auzind soluția propusă. Clane continuă imperturbabil:

— Nu trebuie să uităm că și rissii au o problemă. Se pare că au nevoie de o atmosferă mai rarefiată decât cea propice vieții omenești. Suportă aerul dens de la nivelul mării terestre și de aici, dar nu pentru mult timp. Ca

urmare, trebuie să trăiască la altitudini ridicate. Lucrul acesta limitează foarte mult spațiul pe care-l pot locui. Omul n-a arătat prea multă toleranță în această privință. Ba chiar, pe cât a putut, a înrăutățit neconținut condițiile de mediu.

— Cum adică? păru nelămurit Czinczar.

— Din sursele păstrate, reiese că oamenii din epoca de aur a existenței lor descoperiseră cum să obțină oxigenul din scoarța planetelor și a sateliților pustii. După toate probabilitățile, rissii puteau face și ei lucrul acesta. Cu singura precizare că, în ce-i privește, era preferabil ca procesul să dureze mai puțin ca pentru oameni. Îmi închipui satisfacția ființelor umane, pe măsură ce densitatea aerului pe planete sporea!

Czinczar rosti fără urmă de remușcări:

— E normal ca o rasă să lupte pentru supraviețuire.

— Da, e chiar foarte lăudabil, în cazul ființelor dotate cu inteligență la nivel animal. Dar oamenii și rissii *trebuie* să se ridice deasupra acestui nivel. Trebuie să înțelegi. *Nu* îi vom primi pe rissi în Sistemul nostru Solar, după cum nici oamenii nu trebuie să aspire la sistemul riss principal. Planetele natale trebui să rămână inviolabile.

— Cum o să-i facem să plece? continuă Czinczar suspicios.

Clane nu răspunse.

*

Pe navă, Czinczar nu făcu decât o singură obiecție importantă, atunci când Clane îi spuse că vor mai poposi o dată pe Exterior.

— Dar cei din Sistemul Solar? După câte știm, cel puțin un atac major s-a produs deja. Iar ei n-au nici rezonatoare, nici fascicule de energie pentru a se apăra.

— Cucerirea unei planete locuite este un proces de durată. Pe asta mă bazez. După o pauză, mutantul continuă: Dacă ne întoarcem acum, am fi pe picior de egalitate cu rissi, luptându-ne cu aceleași arme. Ceea ce pentru noi ar fi un dezavantaj, întrucât nu posedăm atâtea nave și arme ca ei. Și nici echipamentele necesare fabricării lor.

— Crezi că se va modifica această situație dacă ne mai oprim o dată pe Exterior?

— Nu știu sigur, recunosc Clane sincer.

— Înțeleg. Ai din nou o idee neobișnuită într-un colț al minții?

— Da.

Czinczar tăcu câteva secunde, apoi ochii îi trădară surâsul.

— Ai tot ajutorul meu, deși nu știu despre ce-i vorba, spuse el, întinzându-i mâna lui Clane. Sunt omul tău. Gata cu intrigile și cu opoziția. Salut pe viitorul conducător al Linnului, de la care aș fi bucuros să primesc rangul de aliat credincios.

Era o predare necondiționată și complet neașteptată. Clane clipi des și înghiți în sec de câteva ori. După ce-și reveni puțin, găsi de cuviință să facă o precizare, dar nu cu răutate.

— N-am ajuns încă Lord Conducător. Va dura destul până când voi reuși să atrag din nou atenția cercurilor influente. Și, te asigur, o să fie nebănuit de greu!

Desigur, această ultimă precizare nu fusese deloc necesară, înțeleptul conducător barbar înclină din cap cu buzele încrețite.

Clane continuă:

— Avem acum două sfere, dacă o punem la socoteală și pe cea de pe Pământ.

Se opri și așteptă confirmarea lui Czinczar.

— Da, două, încuviință acesta. Pot să ți-o înapoiez oricând pe cea din Sistemul Solar.

Mutantul deveni și mai sigur pe el:

— Cum văd eu lucrurile, sfera pare o versiune primitivă a sistemului de transportare existent pe Exterior și pe Interior.

— Deci...

— O formă de control al cosmosului, continuă Clane cu un glas în care se citea toată frământarea din mintea lui. Czinczar, tu te-ai întrebat vreodată, cum funcționează universul?

— M-am născut, exist, voi muri, spuse barbarul sardonice. Asta înseamnă funcționare. Poți schimba ordinea lucrurilor?

— Gândești prea profund, prietene. De-abia am început să-mi dau seama de forțele ce guvernează funcționarea mea interioară. Sunt mult mai complexe decât științele fizice. Intenționez să le las în pace până în ziua când voi avea timp mai mult.

Se opri și se gândi puțin, surprins parcă și el de acele constatări.

— Bineînțeles, nu-i exclus să greșesc. Cum ar putea un om care nu se înțelege pe sine să perceapă complexe fenomene ale funcționării universului?

Czinczar nici nu clipea, semn că asculta foarte interesat.

— Asta-i, își răspunse singur, ridicând din umeri. În clipa asta speranța

mea se leagă de Marden. O să-l rog să mă învețe cum să înțeleg sistemul lor, cu ajutorul sferei. Cum să-i pătrund tainele.

*

Marden se dădu curios într-o parte, pentru a-i lăsa să intre pe cei care duceau sfera, în containerul ei. O așezară pe podea, iar Clane întrebă:

— Ai mai văzut așa ceva?

Marden zâmbi. Sfera se ridică din containerul ei și-i veni cuminte deasupra capului.

— O deschizătură artificială. Am auzit de ele. Cu ele a început totul. Dacă aş fi ştiut că aveţi așa ceva, v-aş fi învăţat cum se fac lucrurile astea încă de când ne-am văzut prima oară – arată el spre Clane.

— Mă poate ajuta să citesc gânduri? întrebă mutantul.

Marden fu rezervat în răspuns.

— Va dura câţiva ani. Restul îl poţi realiza imediat, dacă ai sferă să te ajute.

După ce plecară, Czinczar întrebă:

— Dar *cum* se foloseşte sfera împotriva rissilor? Singur mi-ai spus că nu poate fi o armă decisivă.

Clane nu răspunse. Ideea din mintea lui erau atât de complicată în concepte ştiinţifice şi cu o adresă atât de vastă, încât nici nu îndrăznea să-şi exprime gândurile în cuvinte.

Mai întâi, avea foarte multe lucruri de făcut.

*

Drumul spre casă a fost lung şi obositor. Clane nu-şi pierdu însă timpul. Destul de mulţi oameni înnebuniseră în răstimpul scurs de când părăsiseră Linnul. Când şi când, întâlnea pe navă personaje curioase, cu minţi înceţoşate. Clane îi examinează şi încercă diverse terapii. Revenea mereu la Braden, punctul esenţial al interesului lui.

Era convins că normalitatea şi anormalitatea fiului său vor fi evidente încă din primii ani de viaţă.

Copilul făcea cu mâna stângă tot ce putea face şi cu cea dreaptă. Nu-l interesau obiectele aflate mai departe de şaizeci de centimetri. Dar, dacă un lucru se afla în faţa lui la o distanţă mică, întindea imediat după el mâna stângă sau pe cea dreaptă. La fel de des, pe amândouă.

Dacă se agăţa de ceva, putea fi ridicat în sus, ținându-se cu ambele mâini la fel de bine, deşi degetul mare era deocamdată un apendice nefolositor.

Avea simptome de spaimă pronunțată față de zgomote puternice, durere sau căderi bruște de la înălțime. Nimic altceva nu-l speria. Nu se temea de nici un animal, nici de vreun obiect, oricât ar fi fost de mare sau de aproape de el. Și îi plăcea să fie mângâiat, mai ales sub bărbie.

Ceilalți copii de la bordul navei fură supuși unor teste similare și avură cam aceleași reacții.

În tot mai dese rânduri, Clane compara datele adunate și se gândea: „Dacă *toți* copiii au aceleași reacții instinctive ca și Braden, sunt ambidextri și nu le e frică de întuneric, înseamnă că *învață* aceste lucruri pe parcurs. Dar când? În ce moment se transformă un copil într-un Calaj iresponsabil sau într-un Czinczar nemilos și perspicace? Sau într-un plugar, pur și simplu?”

Descoperi, la un moment dat, că între Braden și ceilalți prunci de vârsta lui exista totuși o diferență. Când un obiect oarecare era trecut peste tălpile lui, Braden își îndoia degetele în aceeași direcție. Ceilalți copii sub un an îndoiau degetul mare în sus, iar pe celelalte în jos.

Linia despărțitoare părea să fie în jurul vârstei de un an. Dintre cei nouăsprezece copii mai mari testați de Clane, șaisprezece reacționară ca Braden, adică îndoia toate degetele în aceeași direcție. Ceilalți trei reacționară precum copiii din grupa de vârstă a lui Braden, continuând să se comporte ca niște bebeluși sub un an. Fiecare din cei trei era recunoscut ca un copil problemă.

Lui Clane i se păru semnificativ faptul că, la patru luni, Braden reacționa aidoma copiilor mai mari. Putea oare să fie asta o dovadă a acelor calități de excepție, cu tentă supranaturală chiar, pe care, în anumite privințe și în diverse situații le constatase la el însuși?

Când *Steaua Solară* intră în atmosfera Pământului, Clane continua să fie preocupat de sănătatea mintală a celor afectați de pe navă. Se întorceau acasă după nouă sute șaptezeci de zile de absență.

• XXII. •

Înainte să aterizeze, Clane trimise la sol câteva patrule. Rapoartele acestora erau încurajatoare.

Proprietatea lui se menținuse intactă, deși la vreo trei kilometri de casă apăruse o așezare destul de întinsă, de refugiați pestriți și gălăgioși.

Potrivit rapoartelor comandanților de patrule, în Sistemul Solar se aflau în jur de patru sute de nave de război dușmane. Rissii luaseră în stăpânire majoritatea zonelor muntoase de pe diverse planete și sateliți. În momentul

acela, își întăreau susținut pozițiile.

Practic nimeni nu le opusese rezistență. Forțele militare trimise împotriva lor, ca și cele descoperite de rissi, fuseseră pur și simplu spulberate. Toți locuitorii, indiferent de sex sau vârstă, observați de inamic, ca și nefericiții care, fără voia lor, asistaseră la vreo aterizare, fuseseră uciși până la ultimul.

Imediat după sosire, invadatorii atacaseră simultan aproape cincizeci de orașe. În jur de două milioane de oameni fuseseră luați prin surprindere de cumplitele explozii atomice. Ceilalți reușiseră să ajungă în adăposturile pregătite cu mult înainte pentru supraviețuire.

Trecuse apoi mai bine de un an fără să se producă alt act de agresiune. Singura curiozitate manifestată în perioada aceea înfiorătoare de la începutul invaziei constase în faptul că nici măcar un singur oraș de câmpie nu fusese atacat. Rissii nu-și folosiseră formidabilele arme nimicitoare decât pentru a arunca în aer orașe din zone muntoase, amplasate la mai puțin de o mie două sute de metri față de nivelul mării.

Refugiații învățaseră deja care erau condițiile în care puteau să trăiască și să-și desfășoare activitatea. Cei mai nesăbuiți dintre ei riscau de luni de zile între locul de refugiu și zonele afectate. Observaseră că trebuia să se miște foarte repede. După ce fu informat până la cele mai mici amănunte, Clane clătină din cap.

Mintea lui intuise imediat obligativitatea de a acționa în limitele impuse de un mediu *uman* în primul rând. Și numai după aceea ostil.

— Vom pune la punct, mai întâi, organizarea proprietății, îi spuse lui Czinczar. Instalarea rezonatoarelor și a armelor moleculare va dura cam o săptămână. O să începem și lucrul la adăposturile subterane. Între timp, voi încerca să-mi refac rețeaua de spionaj.

Pentru toate acestea era nevoie de timp, de gândire și de o organizare foarte, foarte atentă.

*

Nenumărate navete păreau suspendate în noapte. Siluete întunecate așteptau împietrite în picioare. Alte și alte vehicule mici coborau spre luminile dispuse într-o anumită configurație. Clane se obișnuise demult cu asemenea întâlniri care nu-i mai creau nici un fel de complexe. Lucra de ani de zile cu agenți și avea experiență. Ascultase relatările a mii de scene văzute de alți ochi și-și dăduse întotdeauna seama de implicațiile finale ale acestor scene, pentru că de multe ori distingea lucruri pe care martorul nu le observase.

Întâlnirile cu agenții se petreceau de obicei după același model. Fiecare

spion rămânea în întuneric față de ceilalți spioni prezenți la locul întâlnirii. Existau bineînțelese sclavi, care le asigurau hrana acestor bărbați și femei, dar mâncarea era dată unor mâini întinse în noapte, printr-o fantă îngustă. Omul mânca la adăpostul unui camuflaj personal. Niciodată nu vorbeau între ei.

Fiecare agent raporta mai întâi la trei ofițeri. Rapoartele erau verbale, iar ofițerii rămâneau, la rândul lor, ascunși în întuneric. Dacă, cel puțin unul dintre ei considera relatarea demnă de interes, spionul ajungea la Clane.

Urmau măsurile de precauție. Agentul era percheziționat. Cei mai mulți dintre spioni aveau state vechi în meserie și cunoșteau regulile jocului, între care și aceea de a nu face nici o obiecție atunci când trebuia duși pe nava personală a lui Clane. Și unde aveau obligația să-și arate chipul.

În felul acesta, noapte de noapte, Clane reuși să-și formeze o imagine globală despre cele petrecute în ultimii doi ani și jumătate.

Plecă, în sfârșit, și ultimul spion. Liniștea desăvârșită se instaură în întunericul dens al nopții. Clane cântări îndelung cele aflate.

Lilidel și Calaj aflaseră că se întorsese. Asta însemna că susținătorii lor aveau o rețea bine pusă la punct. Informația îi făcea însă plăcere lui Clane, întrucât își imagina că, în felul acela, vestea despre întoarcerea lui se va răspândi mai repede decât ar fi putut s-o facă el însuși.

Nu se miră deloc, aflând că văduva lui Jerrin îl considera un pericol mai mare decât rissii. Pentru ea, guvernul reprezenta un fel de feudă. Nu avea nici un dram de importanță faptul că ea nu avea habar despre ce ar fi trebuit să facă într-o asemenea criză. Știa doar că trebuia să păstreze cu orice chip puterea, indiferent de consecințe.

Clane se convinsese repede că va mai dura până va reuși să-și restabilească legăturile. Își dădu seama și că Lilidel dispunea de suficient timp să pună orice la cale.

Acestea fiind coordonatele în care se mișca, se concentră asupra sistemului de apărare, încercând să descopere orice fisură prin care dușmanii lui s-ar fi putut insinua.

Ca primă măsură, își îndreptă atenția, mai întâi, asupra satului nou-înființat în apropierea domeniului său.

• XXIII. •

Administratorul proprietății lui, un fost sclav, înregistrase toți refugiații. Omul acesta, cândva o persoană importantă într-un minister marțian, îi raportă lui Clane că, la vremea înregistrării, cu mai bine de un an în urmă, nu

observase nimic neobișnuit în felul în care fuseseră întocmite documentele. Îi descrise mutantului, în amănunt, tot ce se întâmplase în majoritatea zonelor unde fusese introdusă legea refugiaților – fără ca Lilidel să-și dea seama -, iar Clane nu văzu deocamdată nimic nefiresc în faptul că numeroși funcționari fuseseră instruiți în grabă pentru a face înregistrările respective.

În conformitate cu întinderea proprietății, pe moșia lui Clane fuseseră repartizate trei sute de familii, totalizând o mie nouăzeci și patru de persoane. Colonia se dovedea foarte ciudată. Chiar în ziua întoarcerii, Clane coborî să arunce o privire. Ar fi putut să jure că nu mai văzuse în viața lui o mulțime atât de pestriță. Se interesă și află că îi fuseseră repartizați locuitorii de pe o singură stradă. Lucrul acesta părea normal, ba chiar contribuia la crearea impresiei că ferma lui fusese tratată la fel de obiectiv ca și celelalte. Obștea avea în compunerea ei o diversitate de indivizi care își găsiseră adăpost pe pământul lui: cumpătați, nesăbuiți, înalți, scunzi, deștepți, proști. O mostră absolut reprezentativă pentru populația unui oraș.

Clane hotărî să nu oprească investigațiile aici, convins că nu era nevoie decât de un singur asasin. Un astfel de om nu avea nevoie decât de o ocazie propice, care se putea ivi întâmplător, sau putea fi pusă la cale premeditat, cu sânge rece. Era ușor să ucizi, mai ales în asemenea condiții. Imposibil de recuperat erau ființele o dată omorâte. Lucrul acesta fusese dovedit de-atâtea și atâtea ori în istorie.

Își mobiliză aproape jumătate din spioni. Pe măsură ce zilele treceau iar numărul rapoartelor creștea constant, Clane își dădea seama că oamenii lui nu vor avea niciodată capacitatea să-și îndeplinească misiunea așa cum trebuia.

Dăduse ordin să se întocmească un dosar pentru fiecare familie. Învățase un număr de funcționari cum să înregistreze informațiile separat pentru fiecare membru al micilor celule comunitare. Totul decursese într-o anumită normalitate până își dăduse seama că în viața fiecăruia dintre acei oameni existau destule perioade despre care n-avea cum să afle mare lucru: goluri ce nu puteau fi umplute.

Hotărât să nu abandoneze, Clane puse la cale publicarea unui ziar local, plin de cancanuri din viața de zi cu zi a refugiaților, ca și din trecutul lor. Pe măsură ce așezarea se întindea, spionii lui Clane, în roluri de reporteri simpatici și prietenoși, se învârtteau prin zonă, intervievând fiecare adult și copil peste zece ani pentru rubricile cotidianului. Unii spioni opinaseră că limita de vârstă era prea mică, dar Clane își impuse punctul de vedere. Istoria Linnului, mai ales cea străveche, era plină de acte de curaj făptuite de oameni foarte tineri, aproape niște copii.

Spera ca prin aceste investigații să poată descoperi eventualul asasin. Vâna orice șovăială și reținere în răspunsurile celor intervievați. Le spusese oamenilor lui să țină o evidență a celor care ocoleau abordarea directă, ținând în umbră informații care le-ar fi putut trăda scopurile ucigașe.

După expirarea termenului fixat, agenții îi prezentară o listă cu nouăsprezece bărbați și nouă femei. Clane îi arestă și-i izolă într-o regiune ceva mai îndepărtată.

Dar tot nu era mulțumit.

— N-am abandonat ideea că omul trebuie să se ridice cumva deasupra lucrurilor într-o astfel de criză, i se plânse el Madelinei.

Însă lipsa de cooperare a câtorva indivizi poate duce la un adevărat dezastru.

— Dragul de tine, îți faci atâtea griji, îi spuse femeia mângâindu-l afectuoasă pe braț.

Era acum o tânără soție zveltă și dreaptă, cu chip frumos și plin de sensibilitate. Intensitatea ei emoțională rămăsese aceeași, dar se canalizase pe un făgaș firesc, al bunelor relații cu soțul și copilul ei. Îl îmbrățișă într-o pornire emoțională cum nu i se întâmplase prea des până atunci să aibă.

— Ai atâtea pe cap, nu-i așa, iubitul?

Ziua aceea se scurse fără vreun incident notabil. Prin oamenii lui, Clane era informat despre absolut tot ce se petrecea. Rapoartele sosite din Golomb, unde se afla sediul guvernului, spulberau orice speranțe de a coopera vreodată cu grupul Lilidel.

Imprevizibilul Calaj reintrodusese jocurile în imperiu. Oameni și fiare mureau din nou în arene, numai pentru distracția curții. Noaptea, clădirile guvernului erau transformate în teatre și săli de dans. Uneori, dimineața, când funcționarii veneau la serviciu, artiștii erau încă acolo. Lordul Conducător manifestase un interes deosebit și pentru armată. Mii de oameni fuseseră chemați sub drapel numai pentru a alcătui detașamentele a căror unică misiune consta în scandarea unor expresii de genul „Poporul îl iubește pe Calaj”.

În munți sosi un al doilea val de rissi. Mii de monștri fură debarcați. Czinczar, care-l înștiință pe Clane despre această sosire, îi trimise și următorul apel:

Excelență, Cum crezi că vei alunga aceste creaturi din Sistemul Solar dacă n-ai control nici măcar asupra Linnului? Te rog să acționezi fără întârziere.

Czinczar.

Clane îi răspunse că trecuse la instruirea funcționarilor pentru prima fază a preluării puterii guvernamentale.

„Un conducător”, îi scrisese el lui Czinczar, „trebuie să lucreze cu ființe umane. Aceasta îi limitează într-o oarecare măsură acțiunile și-i marchează finalmente destinul. Tu știi mai bine decât oricine că am încercat să trec peste aceste bariere. M-am străduit să-i fac pe oameni să priceapă care e datoria lor față de rasa umană, fără să folosesc prea mult relațiile de subordonare. Păstrez încă speranța că vom ajunge cândva spontan la acea cooperare umană care lipsește de atâtea generații.

Înaintez pas cu pas, deși pericolele cresc permanent. Sunt de acord cu tine că este esențial să am control total asupra statului pentru câțiva ani”.

Tocmai expediasese mesajul, când un ofițer din gardă ateriză precipitat în grădină și-i raportă că douăzeci de nave linnane se apropiau de reședință.

Siluețele întunecate ale vehiculelor apărură la orizont înainte ca ofițerul să rostească ultimul cuvânt.

• XXIV. •

Se apropiau zburând în patru coloane de câte cinci nave. Aterizară la vreo opt kilometri de casă, în poziții din care să nu li se vadă trapele de ieșire. Câtva timp urmă o mare forfotă, iar Clane nu se dumiri ce se întâmpla. Presupuse doar că erau debarcați oameni, fără a putea aprecia numărul acestora. În timpul zborurilor spațiale, navele de tipul respectiv nu circulau cu mai mult de două sute de oameni la bord. Pentru o călătorie atât de scurtă, nu era exclus să fi luat o mie cinci sute, chiar două mii de luptători în fiecare.

În scurt timp, deveni certitudine implicarea unui număr mare de oameni. La nici o oră după aterizare, sute de formațiuni apărură pe deal, mișcându-se în direcții ce păreau să înconjoare casa.

Clane privi îngrijorat, cu ajutorul sistemului riss de observație vizuală. Să ai un sistem de apărare cu care să-i poți omorî pe toți era una, dar să-i și omori, era altceva.

Când se gândi că s-ar putea să fie nevoit s-o facă, mutantul simți cum îl apucă din nou vechea lui furie. Se întreabă, frământat de gânduri negre, dacă specia umană merita să fie perpetuată. Ca și în trecut, hotărî că răspunsul nu putea fi decât pozitiv.

Nu-i rămânea prin urmare decât să avertizeze armata care se apropia.

Rezonatoarele și fasciculele moleculare fuseseră programate să distrugă orice navă inamică care se apropia la mai puțin de trei kilometri.

Clane zbură singur până la marginea liniei de demarcație. Luă cu el o portavoce și fixă coordonatele sistemului pentru ca nava rissă să plutească exact la marginea perimetrului care putea să devină al morții. Nu-l despărțeau decât vreo sută de metri de arcurile linnanilor, dar știa că pereții metalici ai navetei îi vor asigura o protecție mai mult decât suficientă.

Oamenii cei mai apropiați ajunseseră la vreo două sute de metri și Clane le adresa cel dintâi avertisment. Cu voce sacadată, aproape mecanică, le descrie linia despărțitoare indicând copaci, tufișuri și alte câteva repere. Le sugerează celor care-l auzeau să transmită aceste date tuturor aceluia aflați prea departe.

Încheie primul mesaj cu propunerea unei experiențe.

— Faceți o încercare. Trimiteți animale și veți vedea ce se întâmplă.

Nu așteaptă să constate reacția linnanilor. Zbură mai departe pentru a adresa același avertisment și altor grupuri. Când se întoarce, văzu că linnanii se mai retrăseseră cincizeci de metri. După ce părură să se consulte între ei, nave mici și rapide începură să zboare de la un grup la altul. Satisfăcut de ce vedea, Clane ateriză și așteaptă.

Când agitația încetă, o navetă veni lângă grupul cel mai apropiat. Dinăuntru coborî Traggen, cu o portavoce în mână. Probabil că știa despre avertisment, pentru că nu înaintă decât vreo zece metri. Ridică portavocea la gură și începu să răcnească:

— Lordul Conducător Calaj, care comandă personal aceste detașamente, îți ordonă să te predai imediat.

Lui Clane i se păru ciudat că pe raza lui vizuală nu se vedea nimeni care să semene cu Calaj.

— Spune-i excelenței sale, Lordul Conducător Calaj, că unchiul lui ar vrea să stea de vorbă cu el.

— Excelența sa nu stă de vorbă cu proscrisii, veni răspunsul sec al lui Traggen.

— Am fost declarat proscris? Întrebă Clane prompt.

Traggen ezită. Clane nici nu așteaptă să-l audă.

— Informează-l pe excelența sa, Lordul Calaj, că dacă nu vine să stea de vorbă cu mine, voi merge de-a lungul liniei de demarcație și le voi spune soldaților adevărul despre el.

Se opri și zâmbi strâmb.

— Am uitat că n-ai cum să-i spui asta, nu-i așa? Reveni el. B-u-u-n, atunci spune-i că am amenințat cum că voi zbura de-a lungul liniei de

demarcație și voi debita *minciuni* despre el. Nu-i acord decât zece minute. Ai face bine să te grăbești.

Traggen șovăi din nou, apoi se întoarse în navetă. Decolă și se îndreptă către un delușor aflat la vreo trei kilometri distanță. Clane nici nu se obosi să se convingă dacă a plecat sau nu. Începu să zboare prin fața soldaților, spunând fiecărui grup câte o anecdotă despre el însuși. În timpul războiului cu barbarii lui Czinczar, Clane analizase relația dintre ofițerii săi și trupa comandată și ajunsese la concluzia că nici un cadru de comandă n-avea cum să fie simpatizat numai pentru cum arată sau cum vorbește. Soldații nu aveau niciodată suficient de multe ocazii pentru a cunoaște adevăratul caracter al comandantului lor.

Așadar trebuia să fie vorba despre altceva. Ascultase, recepționase și adunase în cele din urmă un număr mare de glume bune făcute la adresa autorităților. Era suficient să spună o glumă-două și atitudinea soldaților față de el se schimba radical. Potrivit rapoartelor, ajunsese să fie considerat chiar un om bun. De fapt, el nu era, însă asta n-avea nici o importanță. Așa-zisul umor constituia o cheie magică, o metodă infailibilă care deschidea inimile oamenilor.

Cu civilii trebuia bineînțeles să folosești alte mijloace, cu toate că și vechii militari uitau uneori lucrul acesta.

Întrebarea era, se vor amuza oare la glumele lui oamenii aceștia, care fuseseră cu Jerrin pe planete și care nu știau mai nimic despre ce i se întâmplase lui Czinczar în confruntarea cu Lordul Clane, pe care aveau ordin să-l prindă acum?

Au râs toți, aproape fără excepție. Soldații hohoteau în cascade. Câțiva ofițeri încercară să-i oprească, dar erau prea puțini ca să reușească. După zece minute, Clane reveni cu nava în punctul de aterizare, satisfăcut de ceea ce făcuse pentru a-i atrage pe oameni de partea lui.

Cât o să-i fie de folos lucrul acesta, nu se punea problema acum, întrucât altceva îi atrase atenția. O lungă procesiune se apropia de el. Era o paradă minunată, deși cam neobișnuită.

Veneau, mai întâi, zeci de nave de patrulare, în culori foarte vii. Spiraleau în timpul zborului, ca într-o demonstrație aviatică bine organizată. Cu o ultimă mișcare grațioasă, multicolorele nave aterizară în fața lui Clane. A fost o luare de contact cu solul, plină de măiestrie, aproape strălucită în execuție. Acesta fu și motivul pentru care Clane nu și-a dat seama decât după ce toate navele au aterizat că ele formau, de fapt, cuvântul C A L A J.

Apoi apăru cea mai minunată navă – un vehicul mare, de patrulare, deschis, împodobit împărătește cu flori. Poate chiar puțin cam *prea* încărcată, cam țișător ornată și oricum destul de stridentă pentru scopul urmărit, acela de a compune un decor adecvat pentru Lordul Conducător.

Calaj făcuse însă o greșeală de raționament estetic. Prezența lui se dovedea puțin sesizabilă pe acest fundal, fiindcă alesese o uniformă care se contopea în decorul floral. Tunica roșie putea fi din petale de trandafir, ori din garoafe. Sau din alte zece feluri de flori. Pantalonii cu dungi galbene și albastre se asortau cu cel puțin zece alte flori.

Lordul Conducător avea impresia că reușise să-și creeze o ambianță în care putea fi sigur că nimeni n-ar avea cum să-i mai dea vreun sfat.

Clane privi cum aterizează monstruoșitatea multicoloră. Alte navete o înconjură, după care Traggen reapăru cu portavocea.

— Excelența Sa, Lordul Calaj în persoană, îți ordonă să te predai.

Era limpede pentru Clane că farsa trebuia să continue.

— Spune-i copilului din cutia cu flori că vreau să-i vorbesc.

Traggen se întoarse nehotărât către nava împodobită. Clane văzu cum Calaj ia și el o portavoce. O clipă mai târziu, glasul lui pițigăiat se auzi ordonându-le soldaților să pună mâna pe Clane.

— Nu vă temeți, încheie Calaj stăpân pe el. Singura lui putere stă în hipnoză și nu trebuie să vă faceți griji pentru asta. Am aici o cușcă pentru el. Băgați-l în ea și aduceți-mi-l.

Clane zâmbi întristat. Deci aceasta era explicația pe care Calaj o dăduse lipsei de împotrivire arătată în timpul ultimei întâlniri cu unchiul lui. Era o cale foarte simplă de acoperire a propriei lui slăbiciuni.

Așteptă curios urmarea ordinelor date de Calaj.

Atât soldații cât și ofițerii grupului care primiseră ordinul ezitau. Nu manifestară nici un elan de nestăvilit și nici o dorință arzătoare de a-i arăta comandantului suprem că erau gata să moară pentru el. Ofițerii chiar îi aruncară priviri abătute lui Traggen. Numai că se înșelau, crezând că acesta le va sări în ajutor. Dimpotrivă, Traggen puse imediat portavocea la gură și răcnii:

— Vă veți supune ordinelor sau veți suporta consecințele!

Oamenii se puseră în mișcare. Câțiva soldați și un ofițer se repeziră spre nava lui Calaj, luără cușca și o duseră pe o navetă de patrulare ce înaintase deja. Se urcară cu o viteză uimitoare înăuntrul vehiculului care porni drept spre Clane.

Când intersectă linia morții, nu se văzu decât un foc intens, care dispăru imediat. Acolo unde fusese nava nu mai exista decât un nor de cenușă care începuse deja să se depună.

— Hai, altul! Rosti Clane cu o voce implacabilă, parcă pronunțând o sentință.

Urmă o pauză, după care un strigăt furios al lui Calaj:

— Hipnoză! Răcni el către alt grup de soldați. Nu-l luați în seamă. Duceți-vă și prindeți-l!

Soldații se arătară din nou fără tragere de inimă, dar ofițerii lor păreau să fi acceptat explicația lui Calaj. Ordonară cu asprime îmbarcarea și urcară alături de soldați. Oricât de orbi se dovedeau, de lipsă de curaj nu puteau fi acuzați.

De data asta, se încumetară două navete. Amândouă fură pulverizate, la fel ca și prima.

În liniștea care se așternu, vocea lui Clane răsună prin portavoce:

— Traggen, zeii atomului vor continua să mă apere împotriva oricăror atacuri, oricât de dure. Dacă vrei să-ți salvezi oamenii, încearcă să-l convingi pe Excelența Sa că nu am nici o răspundere asupra acestei tragedii. Nu pot decât să vă previn că zeii mă vor proteja împotriva oricărui rău pe care mi l-ați putea face tu, el sau oricare dintre oamenii fără minte care l-au ridicat la putere.

Calaj auzise și el probabil, pentru că țipă imediat:

— Armata va ataca în bloc! Îl vom copleși pe trădător, cu șarlataniile lui cu tot!

Clane fu șocat. Sperase că până și băiețandru' acesta își va da seama de inutilitatea oricărui atac. Dar constata cu părere de rău că se așteptase la prea mult din partea lui. Acum era pus în situația de a alege între Calaj și armată. Dacă îl omora pe băiat, planul de preluare a puterii putea suferi repercusiuni imprevizibile.

În momentul acela nu avea alternativă, ci doar o singură cale.

Se așeză în fața panoului de comandă a armelor de la bordul navetei risse. Dispozitivele de ochire se rotiră și fixară obiectivul fără cea mai mică ezitare. Funcționau conform datelor introduse de Clane cu siguranța pe care ți-o dă practica îndelungată.

Un jet de foc albastru aprinse iarba de lângă nava atât de împodobită cu ornamente florale a lui Calaj.

— Excelență, tot hipnoză pare și atunci când este atât de aproape?

întrebă ironic.

Iarba ardea. Chiar și din locul unde se afla Clane se vedea că pământul fusese pârlolit.

Calaj se ridică în picioare și se îndreptă alene către marginea vehiculului său. Se aplecă puțin în afară și privi focul. Apoi ridică porta vocea.

— Nu trebuie decât să te uiți și dispăre, comentă el. Atacați trădătorul!

O cacealma plină de măiestrie. Băiatul izbutise cumva să treacă peste confuzia interioară și să creeze impresia unei siguranțe fără de care nici un conducător nu poate să-și comande armata.

Cu maximă grijă, Clane ținti. Nava din fața lui Calaj începu să ardă pe o latură. Căldura trebuie să fi fost îngrozitoare, pentru că cei doi piloți se rostogoliră afară, ca două vâlvătai în bătaia vântului.

Calaj se crispă puțin, dar masca nu-i căzu. Clane fu cutremurat. Începea să-și piardă speranța de a nu ajunge la o soluție extremă, cu atât mai mult cu cât curajul Lordului Conducător avea exact efectul scontat asupra armatei. Dacă l-ar fi ucis acum, Calaj ar fi fost considerat un erou.

Mutantul ezită. Următorul pas trebuia să fie hotărâtor. Dacă greșea ținta, chiar și cu numai câțiva metri, Calaj putea fi ucis sau grav rănit.

— Calaj, vorbi el în microfon, te sfătuiesc să hotărăști imediat că nu-i vorba de nici o hipnoză și că-i nevoie să analizezi atent situația, înainte de a trece la acțiune.

Sugestia veni la timp. Focul se întinsese deja; cele mai multe flori din fața și de pe laturile navei luaseră foc. Puntea se aprinsese și ea; firesc de altfel, pentru că era din lemn. Calaj se trezi înconjurat de o perdea groasă de fum. Fără discuție că și temperatura se ridicase considerabil, pentru că Lordul Conducător se retrase câțiva pași și începu să tușească îngrozitor, ca orice persoană normală, aflată în imposibilitatea de a respira aer curat.

Calaj făcu în aceste condiții greșeala de a duce o batistă la gură, după care păru să-și dea seama că farsa nu mai putea fi continuată.

Cu o demnitate surprinzătoare, coborî din navă, se îndepărtă de foc și, arogant, îi făcu semn lui Traggen să vină la el.

Urmă o scurtă discuție, după care Calaj urcă într-o navetă de patrulare colorată dintre cele care îl însoțiseră la venire. Vehiculul decolă și se îndreptă spre formațiunea de nave spațiale aliniate în depărtare. Traggen îi chemă la el pe comandanții celor mai apropiate formațiuni de soldați și discută și cu aceștia, după care ofițerii se întoarseră la subunitățile lor.

Armata începu să se retragă. În mai puțin de o oră și jumătate nu se mai văzu nici un om. Către amurg decolă și prima navă. Celelalte îi urmară pe

rând. Oricui i-ar fi venit greu să spună cu precizie când decolă ultimul vehicul, pentru că deja era foarte întuneric. Un lucru putea fi totuși apreciat cu certitudine: bătălia se terminase.

Credea că se isprăvise în sfârșit cu Calaj și cu Lilidel. Dar acasă îl aștepta nenorocirea. În curtea interioară tocmai fusese adusă o targă.

Pe ea zăcea trupul Madelinei.

• XXV. •

Trecută în neființă, frumoasa femeie arăta ca și cum ar fi dormit: tânără, cu silueta gingașă și cu părul ușor răvășit, părea că se odihnea cu capul sprijinit în mâini.

Clane o privi și simți cum propriul trup e părăsit de viață. Vocea însă nu-i tremură când întrebă:

— Cum s-a întâmplat?

— În satul refugiaților, acum o jumătate de oră.

Mutantul se încruntă, însă după numai câteva minute își dădu seama că trebuia să mai afle multe.

— Ce căuta acolo?

— Promise un mesaj prin care era rugată să vadă un nou-născut.

— Aha! exclamă Clane, după care nu mai auzi nimic un timp, deși celălalt continua să vorbească.

Bineînțeles, cea mai simplă metodă!

Madelina-mamă, Madelina-castelana domeniului, Madelina-doamna caritabilă. În toate acele roluri, Madelina își găsisese făgașuri naturale pentru intensitatea ei emoțională. Iar vicleana Lilidel, urmărind totul de la distanță prin ochii și urechile spionilor ei, exploatase momentul. Un atac frontal pentru a-i distra atenția *lui*. Iar dacă nu-și atingea ținta, avea cel puțin prilejul să-i cauzeze o lovitură cruntă. Sau poate că ideea cu atacul fusese a lui Calaj, iar Lilidel nu făcuse decât să profite de ocazie.

Începu să audă din nou vocea căpitanului din corpul de gardă care-i dădea raportul.

— A insistat să meargă, excelență. Au fost luate toate precauțiile posibile. Gărzile au intrat în casă și au găsit bărbatul, femeia și copilul. Când Lady Madelina a intrat în dormitor, mama copilului a spus „E neapărată nevoie de toți acești soldați?” Lady Madelina i-a trimis imediat pe soldați în camera cealaltă și a închis ușa cu mâna ei. Probabil că a fost ucisă în chiar

acest timp, pentru că nu s-a auzit nici un strigăt. A murit fără s-o știe.

— Asasinul? Întrebă Clane cu vocea pierită.

— Am devenit suspicioși în mai puțin de un minut. Câțiva soldați au spart ușa. Pe alții i-am trimis afară. Asasinii s-au dovedit însă profesioniști. Bărbatul ieșise prin spatele casei, unde se afla un vehicul de patrulare. Femeia, probabil pe fereastră. Au dispărut înainte să putem chema altă navă. Urmărirea lor a început deja, dar nu cred că sunt multe șanse de reușită.

Clane fu într-o clipă de aceeași părere.

— Au fost identificați?

— Nu încă. Dar trebuie să fi fost refugiați, fără îndoială, aduși în sat tocmai în scopul acesta.

Dădu ordin să se sape mormântul Madelinei pe același deal unde-l îngropase de mult și pe Joquin, tutorele lui. Pe piatra funerară fu gravat următorul epitaf:

**MADELINA CORGAY LINN, PREAIUBITA SOȚIE A LUI CLANE.
ȘI MAMĂ A LUI BRADEN.**

După înmormântare, Clane păru că uită să mai plece de pe iarba de lângă mormânt. Se așeză și se gândi îndelung, pentru prima dată, la propria lui culpabilitate în legătură cu asasinarea soției sale. Fără îndoială, ar fi trebuit să fie mai atent.

Abandonă însă repede viziunea aceasta defensivă. Un singur om nu putea face mai mult de-atât.

Concluzia la care ajunsese era foarte simplă. Se întorsese în Linn, în vârtoarea celor mai periculoase intrigi. Lilidel reușise să-i joace o festă veche de când lumea, în ciuda precauțiilor lui. Îi făcuse asta exact când se pregătea să răstoarne guvernul.

Nu-i rămânea decât să-și continue planul.

*

Lordul Clane Linn își organizează cartierul general într-un sat, aflat la numai doi kilometri de marginea Golombului, orașul în care se refugiase guvernul.

Se instalează într-o casă confortabilă, cu un singur nivel, aflată la marginea unui drum de țară. În jur creșteau o mulțime de copaci înalți, la adăpostul cărora fură ridicate puzderie de corturi. În spatele casei se înălța un hambar uriaș, suficient de încăpător pentru a adăposti numeroase nave, mari și mici.

De partea cealaltă a drumului, se găsea un han construit pe mai multe niveluri, în care puteau locui o sută de oameni și puteau mânca de câteva ori

mai mulți.

Clane organizează supravegherea permanentă a navetelor risse. Capacitatea lor combativă era uriașă. Puteau zădărnici orice atac asupra satului.

Gărzile supravegheau drumurile și câmpurile. Încă din prima zi, începură să sosească funcționarii, cei mai mulți de pe proprietatea lui, dar câțiva fuseseră aleși și dintre localnici. A doua zi de la instalare, cartierul general putea funcționa la întreaga-i capacitate. Era deservit de o flotă compusă dintr-o sută de navete curier.

Practic, Clane nu făcu de la început nici un fel de greșală. Intellectul și experiența lui extraordinare îl serviră perfect. Când trebuia să acționeze practic, făcea exact lucrul indicat, aproape fără să se mai gândească, automat.

Din punct de vedere fizic, lucrurile stăteau însă altfel. Se simțea tot timpul obosit.

Ignoră simptomele și se lăsă antrenat în activități ce reclamau eforturi prelungite.

Chiar în a doua zi de la instalare, concepse o scrisoare. Trimise o sută de copii în toate zonele planetei, unor bărbați care fuseseră cândva susținătorii lui convinși. Tonul scrisorii era prietenos, dar ferm. Le sugera tuturor celor aflați în poziții de conducere să-i predea duplicatele oricăror rapoarte expediate guvernului, ca și ale oricăror documente oficiale pe care le primeau.

Nu afirma nicăieri că dorea eliminarea guvernului, dar implicația era destul de clară. În câteva ore, începură să sosească răspunsurile din provinciile mai apropiate. Aproape trei sferturi din ele conțineau acceptări necondiționate. Restul erau mai prudenți, dar și ei acceptau cooperarea.

În seara aceleiași zile, mai multe zeci de personalități veniră să-l felicite pentru ceea ce făcea. Îi jurară cu toții credință până la moarte.

Tensiunea creștea cu fiecare ceas. Clane se culcă târziu și adormi imediat. Avu însă niște vise cumplite despre copilăria lui. Se suci și se răsuci toată noaptea în așternut, încât dimineața se trezi cu senzația că nu dormise deloc.

Ieși din camera lui, simțindu-se extenuat chiar de la debutul noii zile. Mesaje din provincii mai îndepărtate sosiseră într-un ritm constant în timpul nopții. După numărul lor, Clane își dădu seama că toți cei cărora le scrisese se buziau pe foarte mulți aderenți din teritoriile lor.

În primele ore ale dimineții, deveni clar, datorită avalanșei de adeziuni,

că trebuia să mai aducă funcționari de pe domeniul lui și să ocupe o parte din han.

*

Clane se așeză să prânzească încercat de sentimentul biruinței. De unde mânca, lângă fereastra restaurantului, vedea oameni și nave civile și militare într-un permanent du-te-vino. În fiecare secundă, un vehicul spațial ateriza sau decola.

Din loc în loc, se ridicau diverse construcții. Șefi de șantiere destoinici luaseră toate măsurile pentru realizarea acestora conform graficelor stabilite în raport de posibilități și de necesități.

Puțin după prânz, Clane concepu a doua scrisoare, pe care o trimise unor personalități cu funcții importante în guvern, care nu-l susținuseră anterior. Tonul acestei scrisori avea altă tentă, fiind mai rece și foarte la obiect. Îi informa pe destinatari despre sediul cartierului lui general și încheia cu următoarea comunicare:

„Este recomandabil ca pe viitor toate documentele pe care le trimiteți lui Calaj să-mi parvină în copie. Îmi veți preda, de asemenea, orice mesaj sau document primit de la Calaj sau de la guvern, după ce veți face copii pentru propriile dumneavoastră dosare”.

Implicațiile scrisorii nu aveau cum să scape unor indivizi inteligenți. Sute de oameni se vor grăbi să nu piardă ocazia pentru a-și servi propriile interese.

Reacția fu uluitoare. În mai puțin de două ceasuri, începură să sosească nu doar mesaje de acord, ci și aliații înșiși. Patroni, guvernatori, comandanți militari, ofițeri de stat-major, oficialități guvernamentale. Până seara târziu, tabăra lui Clane forfoti de oameni nerăbdători să i se alăture, acum când erau siguri că exista cineva care să-i conducă.

Clane se culcă în seara aceea mai extenuat decât fusese vreodată de la moartea Madelinei. Dar, se convinsese în sfârșit, că avea răspunsul la întrebarea care-l urmărea de ani de zile.

Găsise punctul sensibil, atinsese în sfârșit coarda cea bună. Iar oamenii răspunseseră exact cum sperase.

Și tocmai când trebuia. La câteva minute de împlinirea ceasului al doisprezecelea pentru rasa umană.

Principalul era că *răspunseseră*. După asemenea zi, dormi agitat. Se trezi, întrebându-se dacă va avea putere să ducă la bun sfârșit cele zece mii de lucruri care-i mai rămăseseră de făcut. În decursul a numai câțiva ani, toți acei oameni vor trebui să învețe care le era rostul în universul stelar. Mai bine

spus, cât de important avea să fie acel rost.

Aglomerăția susținătorilor se înteeți în zorii zilei. Atât de mulți veniseră să-și exprime asentimentul, încât un faimos Patron îi propuse să se mute într-o clădire cu adevărat monumentală din Golomb, mult mai adecvată ca mărime.

— Va fi mai ușor pentru toată lumea, spuse Patronul. Mai ales că între departamentele guvernamentale avem deja legături stabile, verificate.

Clane acceptă și-și anunță mutarea pentru a doua zi.

După prânz, misiunea lui păru că se mai ușurează puțin. Câțiva înalți funcționari de stat își instalară birouri chiar în tabără, pentru a lua în evidență pe noii înscriși și a le împărți acestora misiuni.

Până atunci, Clane făcuse lucrurile acestea mai mult singur.

Rapoartele vorbeau cu tot mai mare insistență despre furia văduvei lui Jerrin vizavi de disparițiile numeroase ale guvernanților de la reședințe. Clane nu avea cum să afle când anume începuse femeia să bănuiască adevărul. Și nici nu fu prea surprins când Lilidel apăru în persoană, în a cincea dimineață de la instalarea lui, cam cu o oră înaintea mutării în Golomb.

Secretarul de cabinet o anunță cu o voce care-și trăda antipatia:

— Excelență, o femeie care pretinde că este cumnata dumneavoastră insistă să vă vadă.

Erau vorbe ce nu puteau trezi decât ura cumplită în sufletul femeii, atunci când le auzi. Cu atât mai jignitoare, cu cât cel care le rostise trecuse în tabăra lui Clane cu numai o zi în urmă.

— Să intre, încuviință Clane.

Femeia măcinată de neliniște care intră, clătinându-se, în biroul lui semăna foarte puțin cu Lilidel. Fața îi era congestionată, iar ochii bulbucați, halucinant de larg. În jurul lor, pielea își pierduse culoarea, de parcă n-ar fi dormit deloc în noaptea anterioară. Avea momente de furie ce alternau cu altele de teamă pronunțată, transformată de multe ori într-o groază de nedescris.

— Inconștientule! țipă ea. Cum îți permiti să pui la cale răsturnarea *guvernului legal!*

Cele două cuvinte o obsedau. Singuri, ea și Calaj constituiau „guvernul legal”. Nu se mai putea gândi la nimic în afară de asta. Clane o convinsese cu greu să se așeze. Abia după aceea, femeia păru să se calmeze și-l lăsă pe Clane să vorbească. Îl ascultă cuprinsă de o groază teribilă ca și cum i s-ar fi rostit sentința la moarte.

Bărbatul se strădui să găsească cele mai potrivite cuvinte pentru a o lămuri cu blândețe că întotdeauna, în timpul unei crize, guvernele cad inevitabil.

— Uneori, explică el, când un conducător slab nu se amestecă prea mult în treburile subordonaților lui destoinici, guvernul poate supraviețui unei furtuni minore. Dar în timpul unor amenințări naționale, un guvern nepotrivit se prăbușește la fel de ușor ca un castel de cărți de joc.

Probabil că Lilidel nu-l mai asculta de mult, pentru că începu să țipe din nou, ținând-o întruna cu pedepsele care-i așteptau pe trădători.

— I-am ordonat lui Traggen să-i execute pe toți, spuse ea, într-atât de oarbă de furie, încât vocea îi tremura.

Clane clătină din cap și rosti încetișor:

— Azi-dimineață, i-am transmis și eu lui Traggen un ordin. Să-l aducă viu pe Calaj, astăzi. Vom vedea cărui ordin se va supune.

Lilidel se holbă la el o clipă. Apoi, neînțelegând pesemne, dădu din cap și bâlbâi:

— Dar noi suntem *guvernul legal...*

Următorul ei gest arată clar că-și dăduse seama de pe acum al cui ordin avea să-l îndeplinească Traggen. Ca și cum ar fi fost secerată, se prăvăli pe podea, la picioarele lui Clane.

*

După-amiază, târziu, fu adus Calaj. Avea un aer insolent. Se așeză pe un scaun și se lăsă pe spate.

— Mă mai iubesc zeii, unchiule?

Clane păru surprins de această insolență nestăpânită, deși nu era pentru prima oară când privea o ființă umană unidezvoltată. Și când știa că de fapt era vorba de o reacție firească față de un mediu nou. Calaj era Lord Conducător de trei ani. Toți aceia care îl propulsaseră pe culmile puterii, excepție putând fi considerată doar maică-sa, o făcuseră în ideea de a folosi un copilandru naiv pentru satisfacerea propriilor lor interese. Cât de amarnic se înșelaseră!

Mutantul nu-și pierdu timpul cu tânărul monstru. Pe Lilidel o expediase deja într-o casă bine păzită, într-o provincie îndepărtată. Acum, îl trimise și pe Calaj, sub escortă, în același loc.

Munca părea să nu se mai sfârșească. Erau atâtea de făcut! Și-avea atâta nevoie de timp, pentru a citi și a înțelege toate rapoartele ce soseau, chiar și atunci când le solicitase doar în rezumat. Treptat însă, deși se simțea

tot mai extenuat, izbuti să-și formeze o imagine globală.

Din informațiile pe care le primise, reieșea că o primă etapă a invaziei risse se încheiase. Sosirea unui nou val de coloniști însemna începutul celei de-a doua faze, una fără milă din partea alienilor. Fiecare comunitate importantă va fi atacată. Navele lor, dotate cu rezonatoare, nu aveau decât să zboare la mică înălțime și oamenii vor muri pe capete.

Deci... trebuia atacați rissii.

Ghinionul lui Clane se numi o răceală foarte puternică de care nu mai putea să scape. Simțindu-se mult mai slăbit decât le spunea celor din jur, plecă spre domeniile lui, unde se instalează pentru ceea ce el ar fi vrut să se cheme o scurtă perioadă de întremare și refacere.

Din păcate, fusese o idee dintre cele mai nefericite. Începu să tușească fără întrerupere, expectorațiile blocându-i aproape complet respirația, înecându-l. Capul îl durea atât de tare, încât de-abia mai putea gândi, iar privirea i se tulbura uneori în așa măsură că aproape că nu mai vedea.

Îi era imposibil să rețină alimente solide. Se văzu obligat să treacă pe un regim de lichide. Așa ajunse ca în seara celei de a doua zile după revenirea acasă, Clane se duse la culcare simțindu-se mai rău decât în toată viața lui de până atunci.

Cu toate acestea, avea încă ferma convingere că nu-i trebuia decât odihnă.

*

E ridicol ce mi se întâmplă, își spuse Clane slăbit în dimineața celei de a treia zile pe care și-o petrecea în pat.

Prin fereastra deschisă, auzea vocile oamenilor ce lucrau în grădină. Râsul melodios al unei femei umplu în câteva rânduri spațiul cuprins între pereții camerei de suferință.

Îl dureau ochii. Îi era cald, pentru ca în secunda următoare să tremure de frig. Se simțea atât de extenuat și fără nici un orizont, încât nici nu-l mai interesa ce se întâmplă. Avea sentimentul din ce în ce mai puternic că nu făcuse bine întorcându-se acasă. *Steaua Solară* ar fi fost, poate, o rezolvare mai bună, cu aparatele ei sofisticate și cu medici mai experimentați. Poate că l-ar fi ajutat să-și revină.

Ideea aceasta nu i se contură însă nici o clipă limpede în minte. Fusese și rămasese doar o simplă și neîmplinită intenție. Tot ce mai putea face acum era să se abandoneze suferinței.

Stând așa, cu ochii fixați în tavan, îl încercă un gând: *Nenorocirea e că n-am mai fost niciodată bolnav. Și că-s complet lipsit de experiență. Nu m-am*

gândit niciodată că mintea mea poate slăbi atâta în timpul unei boli.

Se întoarse fără vlagă pe o parte. *Trebuie să mă fac bine*, își impuse. *Sunt singurul care-i poate alunga pe rissi de pe Pământ. Dacă mor...*

Nu îndrăzni să-și ducă la sfârșit gândul.

În schimb, îl încercă pe acela legat de cea mai înaltă poziție din imperiul linnan, poziție în care el, un mutant disprețuit, reușise să ajungă singur. Iar acum, la ceasul când ar fi trebuit să învingă cel mai aprig dușman al omenirii, zăcea ținut în pat. Slăbiciunea care-l măcina depășea cu mult toată puterea pe care o avusese vreodată.

Iar șansa victoriei se ducea, se topea, se evapora odată cu el.

Clătină din cap, simțindu-se foarte urgisit. Când se întoarse pe cealaltă parte, îl luă somnul.

Se visă în grădina Palatului Central, pe vremea Lordului Conducător Linn. Avea patru ani și fugea amenințat de ceilalți copii. Singura lui speranță în timpul aceluia coșmar stătea în putința de a chema sfera înainte să fie prins.

Sfera sacră, simbol al puterii nemăsurate...

Chiar și în vis, era conștient că amândouă sferile, și cea înapoiată de Czinczar și cea de la omuleți, se aflau departe de reședința lui. Totuși, în timp ce alerga terorizat, încerca din răspuțuri să-și aducă sfera sub control, dar mintea îi părea incapabilă să formuleze gândul-cheie.

Băieții se apropiau. Privi în spate și le văzu ochii scânteietori. Aveau buzele întredeschise, ca și cum ar fi fost gata să-l sfâșie. După atâția ani, auzi în vis vechile strigăte sălbatice. Iar impactul lor asupra minții sale fu la fel de puternic.

Pe urmă, chiar când degetele lor îl apucară, rosti cu voce tare cuvântul-cheie.

Se trezi asudat și îngrozit, dar adormi aproape imediat la loc. Și iarăși ceilalți copii începură să-l alerge. Când păru că nu mai are scăpare, își dădu seama că greșise rostind cuvântul-cheie. El dorea, de fapt, să ajungă la cutia neagră în care se afla de obicei sfera.

Când reuși să o facă, exultând, trecu peste marginea cutiei, strecurându-se înăuntru. Știa, deși nu avea habar de unde, că dacă reușea să se strecoare înăuntru, va scăpa de urmărirea băieților care nu puteau să-l mai vadă. Se lăsă să cadă în cutie, care se dovedea mai adâncă decât își aducea aminte. Începu să se scufunde imediat într-o beznă ciudată, fără umbre. Mintea lui reacționează brusc, întrebându-se: *Ce caut aici? Încotro mă îndrept?*

Clane cugetă îndelung la implicațiile viziunii. Pe urmă, încet și cu dificultate, dădu așternutul într-o parte. Se ridică în capul oaselor. Îl cuprinse o senzație de vomă. *Bolnav sau nu, mă ridic!* își ordonă hotărât.

Trebuia să ajungă la bordul *Stelei Solare*. Pe durata lungului voiaj, Clane găsisese răgaz să combine nenumărate substanțe în marile laboratoare ale navei. O făcuse neobosit, până când ajunsese să obțină câteva medicamente descrise în vechile lui manuale de medicină. Testase medicamentele, mai întâi pe muribunzi. Apoi, cu prudență, pe bolnavi. Unele se dovediseră deosebit de eficiente în tratamentul afecțiunilor respiratorii.

În cameră intră în acel moment o soră. O vedea ca prin ceață.

— Hainele mele, spuse el pierdut. Adu-mi hainele.

— Excelență, se precipită femeia, nu trebuie să faceți asta. Sunteți bolnav. Vă implor să vă întindeți înapoi în pat.

Fără să-i aștepte reacția, sora ieși imediat din cameră. Reveni după un minut cu medicul de gardă. Acesta se repezi la el și-l întinse pe pat, fără alte discuții, trăgându-i pătura până sub bărbie.

Clane protestă, cât de mult îl țineau puterile lui epuizate.

— Doctore, vreau să mi se aducă hainele. Trebuie să merg la navă, mai izbuti el să spună, după care vocea i se stinse de tot.

Deasupra lui, chipul încețoșat al doctorului se întoarse către cel nu mai puțin neclar al femeii.

— Navă? se miră doctorul. Ce vrea să facă? Să intre într-o bătălie!

Urmă o pauză, apoi bărbatul în halat vorbi din nou:

— Soră, du-te și adu celelalte femei și faceți-i o baie rece. Cred că are nevoie de un șoc.

Apa părea vag îndepărtată, ca și cum nu l-ar fi atins. Acceptă senzația fără să se agite, dar se gândi: *Sunt prizonier. N-am cum să plec. Voi fi păzit zi și noapte. Oamenii ăștia cunosc toate slăbiciunile unui invalid. Și, dacă e să judecăm drept, în situația în care mă aflu, rangul meu nu are nici o importanță.*

Nu-și aducea aminte când fusese cărat înapoi în pat. Se trezi dintr-odată pur și simplu apăsător de cearșafuri. Păreau mai grele ca până atunci. Probabil că mai adăugaseră câteva pături. Îi trecu prin minte că încercau poate să-l imobilizeze prin simpla greutate a învelitorilor. Deasupra lui, una dintre surori șopti:

— Doarme. Cred c-o să fie mai bine când se va trezi.

Nu trăia senzația că ar fi căzut într-un somn adânc. Și nici de visat nu i

se părea că visează. Atâta doar că se afla pe o pajiște verde și Madelina stătea lângă el și-i zâmbea. Îi zâmbea întruna și-i spunea cu bunătate:

— Te voi îngriji. Ai nevoie de cineva ca mine.

Zâmbi când își aminti. Curând, bucuria îi pieri. Se întoarse către Jerrin și-i mărturisi:

— Mă tem că-n situația asta Czinczar este noul Lord Conducător. Familia Linn va cădea. Toată lupta a fost în zadar... în zadar.

O voce îndepărtată spunea:

— Patronatul a fost anunțat. S-a format un Consiliu din nouă persoane pentru guvernarea imperiului...

Se afla singur pe pajiștea verde, respirând adânc aerul curat, în fața lui se întindea o pădure cu copaci umbroși. Siluete umane se ascundeau în spatele trunchiurilor, fugind de la un pom la altul. I se păreau cunoscuți, dar nu putea spune sigur cine erau.

Ajunse la marginea pădurii. Dădu să intre, dar ezită. Apoi, când o simți pe Madelina aproape în spatele lui, păși în mijlocul umbrelor.

*

Se trezi și deschise ochii.

Întunecatele viziuni fantastice rămăseseră zăvorâte undeva în urma lui. Se simțea destins și senin. Privirea îi era clară, trupul relaxat și odihnit. Întoarse capul.

Czinczar, slăbit și palid, stătea într-un fotoliu lângă pat. Când îl zări pe barbar, avu un șoc și-și aminti totul. În primul rând, că i se aduseseră medicamente de pe navă.

Se simțea bine, totuși era slăbit. Rămase în pat și-l întrebă pe Czinczar:

— Cât a durat?

— Optsprezece zile, răspunse barbarul și continuă zâmbind vag: A trebuit să intrăm cu forța aici. Când am auzit că ești pe moarte, i-am trimis doctorului tău un ultimatum. Nu mi-a răspuns, așa că am venit înapoi cu o armată și trei farmaciști instruiți de tine. Cum, toate rezonatoarele de pe domeniu sunt de pe navă, n-am avut probleme. Am fost recunoscuți de aparate și am intrat cu cea mai mare ușurință.

Se opri.

— Cum de te-ai lăsat pe mâna unui astfel de ignorant? După toate cercetările medicale pe care le-ai făcut pe navă...

— Am uitat, pur și simplu, că mai exist, se justifică Clane. Am fost atât de ocupat de când ne-am întors... Și apoi, eram bolnav și nu mai judecam

bine.

Deodată, îl fulgeră un gând. Îl privi pe Czinczar și realizează nesperat de ușor toate implicațiile prezenței barbarului acolo. Bărbatul acesta, dovedit un tactician însetat de sânge, trecuse peste interesele personale și venise să-și ajute principalul rival ca să ajungă cel mai puternic om în Sistemul Solar.

Czinczar își dădu seama la ce se gândea.

— Excelență, spuse el cu glas sfârșit, veghez de optsprezece zile la căpătâiul tău pentru că nu sunt cu nimic mai bun decât toți proștii Linnului. N-am nici o soluție pentru problema rissilor. Pare incredibil, dar în acest moment rasa umană nu poate fi salvată decât de un singur om. În ce mă privește, eu nu pot nici măcar să-mi închipui cum intenționează să procedeze omul acela.

Tăcu. Clane fu electrizat de tensiunea care se citea în ochii barbarului. După ce încuviință de câteva ori din cap, dojenitor, spuse:

— Ai ghicit. Războiul cu rissii a început. Deși mi-e jenă să mărturisesc, vechile mele planuri de a le opune rezistență nu mai seamănă decât cu născocirile fără noimă ale unei minți bolnave. De șase zile, sute de nave de război risse atacă așezări umane de orice dimensiune. Nu pot nici măcar să spun exact câți oameni am pierdut. Bărbați, femei și copii mor în chinuri groaznice. Nu încape nici o îndoială că este cea de-a doua și ultima fază a invaziei. Ambalându-se, tonul îi redeveni violent: Excelență, monștrii aceia trebuie eliminați până la ultimul!

— Nu, reacționează Clane.

Se sculă în capul oaselor, uitând parcă de slăbiciunea care-l stăpânea. Ochii lui fixară cu încăpățănare privirea injectată a celuilalt.

— Czinczar, spuse el, mâine dimineată vom împrăști printre rissi un ultim avertisment grafic: un desen din care să înțeleagă că au la dispoziție exact o lună de zile pentru a părăsi Sistemul Solar. Și să accepte, o dată pentru totdeauna, ideea de conviețuire cu noi.

— Și dacă refuză? întrebă barbarul cu o voce în care se citea o jalnică îndoială. Excelență, spuse el, în răstimpul de care vorbești, cincizeci de milioane de oameni vor fi...

Clane continuă ca și cum n-ar fi auzit:

— Exact peste două zile, vom începe să le distrugem forțele oriunde s-ar afla ele. Ora exactă a începerii atacului depinde de momentul în care voi avea puterea să mă ridic. Văzând că barbarul dă semne de îndoială, clătină din cap și continuă cu o vehemență fantastică pentru un om atât de extenuat: Nu fi îngrijorat. Sănătatea mea mentală n-a fost niciodată mai

bună. Sunt, în sfârșit, gata. Îți spun, prietene, văd lucruri la care alți oameni nici nu se pot gândi măcar. Testele preliminare sunt gata demult. Mi-au mai rămas de făcut doar niște fotografii electronice mai speciale.

— Și apoi?

— Cel puțin o parte din sensul cel mai lăuntric al materiei și al energiei va fi dezvăluită.

• XXVI. •

După ce intră, Clane rămase neobservat aproape un minut. Se folosi de acest răgaz pentru a-i studia nestingherit pe cei prezenți.

Era o adunare foarte distinsă, găzduită de marele laborator de fizică aflat la bordul magnificei nave risse, acum linnană, *Steaua Solară*. Savanții Templului prezenți în sală arătau plini de strălucire în imaculatele robe albe. Oficialitățile guvernamentale arătau uimitor de bine îmbrăcate. Deveniseră personalități de rang deosebit, dispunând de toate posibilitățile de a-și procura materiale.

Dintre cei prezenți, marii nobili se înfățișau deosebit de modest. Domeniile lor fuseseră practic invadate de valuri de refugiați. Victimele unor asemenea dezastre, indiferent de starea materială, obișnuiau să apară la același nivel de suferință cu cei năpăstuiți, în timpul invaziei barbare, Clane observase că lucrul acesta părea să aibă aceeași interpretare și pentru cei fără pământ și pentru cei fără minte.

Firesc, prezența mutantului nu mai putu să treacă neobservată.

Murmurul conversației se stinse. Lord Clane mai ezită o clipă, apoi trecu prin cordonul de soldați care îi împiedica pe cei prea curioși să atingă aparatele. Deschise microscopul de energie universală și toate celelalte instrumente la care urma să recurgă.

Apoi, se întoarse către oaspeți, chiar în momentul în care ultimii își ocupau locurile.

Făcu semn să fie adusă sfera. Când containerul fu așezat la locul lui, sub una dintre mașinile strălucitoare, Clane apăsă un buton. Teleobiectivul unei videocamere fu înfipt în sferă. Începură să se miște apoi într-o sincronizare perfectă.

Acționă un comutator și luminile din încăpere se stinseră. Un ecran uriaș glisă din tavan. Pe el apărură universul stelar. Clane indică sfera care lucea ireal în dreapta ecranului, rostogolindu-se înainte și înapoi.

— Scena pe care o priviți se află în interiorul acestui obiect, rosti el.

Ideea se dovedea probabil prea nouă pentru a fi înțeleasă. Sau poate că explicația lui fusese respinsă apriori, chiar înainte să fi rostit ultimul cuvânt. Nimeni nu părea surprins, ceea ce iarăși nu era normal.

Clane așteptă, până ce imaginea se stabilizează. Apoi, doar gândindu-se ce dorea, trecu universul stelar prin fața obiectivului. La început, mișcarea nu se observă. Până când, pe neașteptate, un soare orbitor apăru pe ecran, îndreptându-se parcă drept spre ei. Imaginea lui se mări, acoperind ecranul aproape complet, după care începu să se micșoreze. Șocant de aproape, o planetă apăru imediat într-o margine, rotindu-se maiestuos. Undeva, în depărtare, se zărea un satelit natural.

— Pământul și Luna noastră, preciză mutantul. Cel de mai înainte a fost Soarele. Să le aducem în încăpere. De acord?

Nu se aștepta să fie înțeles de cineva. Închise videocamera și așteptă până ce imaginea de pe ecran dispăru complet. Apoi așteptă doar o clipă și o exclamație de uimire colectivă se auzi din public. O sferă albă, incandescentă, cu diametrul de vreo trei degete, îi orbi cu lumina ei penetrantă. Încăperea arăta ca și cum s-ar fi deschis toate ferestrele în miezul zilei. Sfera de foc se duse imediat sub lentila microscopului.

În liniștea care trăda starea de surpriză, răsună vocea lui Clane:

— Deși este greu de realizat, acesta este Soarele nostru! Și chiar dacă ne este imposibil să le vedem cu ochiul liber, toate planetele sunt în jurul lui: Mercur, Venus, Pământul, Marte, Jupiter... mă rog, toate celelalte.

Așteptă. Cineva rosti cu o voce sugrumată:

— Dar cum e posibil? Ne aflăm într-o navă la câțiva kilometri *deasupra* Pământului.

Clane nu răspunse. El, mutantul, cunoștea că acesta era unul din secretele fundamentale ale continuu-ului *spațiu-timp-loc*. Rissii izolaseră un produs derivat în sistemul lor „protector”. Fluxul de energie rezonantă al acestuia putea ajunge în orice câmp *spațiu-timp*.

Însă aici, în sferă și în toate adevăratele minuni înfăptuite cu ea, trebuia să se afle explicația realității finale. O explicație, un răspuns la care nimeni nu îndrăznise să se gândească până atunci.

O cosmologie rațională? În mod cert, era prima dată în istoria omenirii că ființele umane vedeau lucrurile în profunzime. Ce-a fost oare mai întâi – gândul despre Univers, sau Universul însuși? Răspunsul trebuia cules bob cu bob, cu foarte mare grijă pornind însăși de la natura lucrurilor. Mărime, viteză, spațiu, loc – toate există doar în înțelegerea omului, nu și în realitate. Un om mort nu este conștient de niciunul dintre aceste lucruri. Un om viu

poate privi un milion de ani-lumină spre galaxiile întunecate, atras neconținut, de halucinantele „distanțe” și mai mari. Numai că omul nu se poate adapta ușor celei de-a patra înțelegeri dimensionale, care l-ar putea face să realizeze că întregul Univers nu este altceva decât un gând trecător al propriei minți. Mărimea Universului nu există decât în imaginația lui, iar viteza Universului se manifestă doar în raport cu el însuși.

— Iar acum, spuse Clane întorcându-se, avem aici un Pământ de mărimea unui fir de praf. Ceea ce înseamnă că este destul de... voluminos. Cu ajutorul microscopului de energie universală, îl vom mări de câteva milioane de ori. Vom avea astfel, în fața ochilor, un glob uriaș, pe care nu-l vom putea studia decât pe bucățele.

Simțea intensitatea zecilor de priviri ațintite spre el, în timp ce se concentra asupra experienței. După ce făcu reglajele necesare, se simți obligat să precizeze:

— Am atașat aparatului un ac infraroșu. Credeți-mă pe cuvânt, nu vi l-aș putea descrie decât cu ajutorul unor cifre ce n-ar avea nici o relevanță, în ce vă privește. Rissii folosesc astfel de ace pentru a străpunge obiecte cu diametre până la o zecime de milionime de milimetru. Eu îl voi folosi pe acesta ca pe un pumnal.

Se opri, pentru a le lăsa timp să înțeleagă toate precizările de-a dreptul stupefiante și continuă:

— Apoi vom roti Soarele și planetele într-o poziție în care microscopul să poată fi concentrat asupra Pământului.

Își lipi ochiul de ocularul instrumentului. Fără să-și desprindă privirea, spuse:

— Văd Pământul. Deși nu pare că se mișcă, viteza lui trebuie să fie de vreo douăsprezece mii de rotații pe secundă. Depinde de mărimea lui. Nu m-a interesat valoarea exactă, întrucât absolut toată demonstrația ce urmează se bazează pe dispozitive automate. Faptul că mii de zile trec în fiecare secundă, nu este decât o aparență înșelătoare. Între noi și Pământul *acela* se păstrează o relație imposibil de anulat. Drept urmare, timpul rămâne și el neschimbat, așa cum îl cunoaștem. M-ați putea întreba cum de sper să pot vedea ceva pe un obiect cu o asemenea viteză de rotație? Mai ales că în fiecare „secundă” se rotește și de treizeci de ori în jurul Soarelui. Răspunsul l-am putea găsi, ținând cont că avem de la rissi toate dispozitivele automate necesare. Este o chestiune de sincronizare, imposibilă pentru mintea umană, dar facilă pentru circuitele de energie. Am exersat puțin cu Luna ieri, ca să mă asigur de soliditatea teoriei.

Se îndreptă, apoi luă un teanc de fotografii și le duse la prima persoană de lângă el.

— Treceți-le din mână în mână, spuse Clane, știind precis ce avea de făcut.

Ignorând exclamațiile de uimire care se auziră aproape imediat, se întoarse în fața masivului microscop și reluă explicațiile.

— Viteza este neglijabilă de la un releu la altul. Aparatul de fotografiat face milioane de fotografii pe secundă. Imaginile nu sunt reținute pe film, ci sunt înmagazinate într-un tub. Cât despre modul în care pot fi folosite, o să vă vorbesc imediat. Ieri, după cum vă amintiți, am vizitat așezările muntoase, pe care le-am studiat pe rând de la o distanță sigură. Ceea ce nu știți este că eu le-am fotografiat pe toate și le-am stocat imaginea într-un tub.

Rosti ultimele cuvinte cu ochi lipiți din nou de ocular. După ce mai execută câteva reglaje, reveni:

— În acest moment, aparatul fotografiază Pământul de fiecare dată când trece pe sub el. Acționând această manetă, fotografierea se va face asupra acelei porțiuni a globului care seamănă cu imaginile pe care le-am immortalizat ieri pe deasupra unui oraș ocupat de rissi.

Împinse maneta.

Un panou de proiecție culisă între ecran și lumina orbitoare a Soarelui. Pe ecran apără o pată de lumină.

— Ah, văd că imaginea e neclară, spuse Clane.

Intervenii din nou și acționează reglajul fin. Rezultatul fu imediat vizibil. Pata de lumină se limpezi și deveni imaginea unui oraș într-un decor montan.

— Dar ăsta-i Denra, se auzi o voce bas.

— Haideți să privim cu toții, le sugeră Clane.

Oricât de mult și de bine se strădui să le explice cam ce se întâmplă, văzu după fețele lor că niciunul nu-și închipuia ce va urma. Erau martorii coordonării la cel mai înalt nivel dintre știința umană și știința rissă, numai că ei pur și simplu nu aveau cunoștințele necesare pentru a realiza imensitatea a ceea ce urma să se întâmple.

Continuă imperturbabil:

— Următoarea etapă este sincronizarea „acului”. Trebuie să știți cu toții că folosirea lui imprecisă pe o planetă de dimensiunile unui fir de praf se poate solda cu un adevărat dezastru. Instrumentele trebuie deci programate pentru o lovitură doar pe suprafață, cam ca aceasta...

Pe ecran, Denra se dizolvă într-un uriaș nor de praf. Muntele fu îngropat

parcă de un ciocan de dimensiuni colosale, la o adâncime de aproape doi kilometri.

— Lucrul cu totul și cu totul ieșit din comun, continuă Clane pe un ton glacial, constă în faptul că nu se produce nici urmă de radioactivitate și nu este posibil nici un contraatac. Bineînțeles, nu ne vom apuca acum să ne distrugem propriile orașe, chiar dacă în momentul de față sunt ele ocupate de rissi. Cred că e necesar să le dăm invadatorilor o șansă, chiar dacă ultima, de a cântări bine situația. Între timp, ne vom orienta atenția către un oraș aflat nu pe Pământ, ci pe una din planetele risse, vizitată de [Steaua Solară](#). Am făcut fotografiile necesare acolo, pentru că, încă de atunci, mă gândeam la un astfel de plan.

Nu-i luă decât un minut pentru a scoate soarele și planetele din sferă și de sub lentila microscopului.

— După cum știți, condițiile noastre le-au fost prezentate. Am folosit o serie de imagini pentru a le spune ce dorim. Cu alte cuvinte, cerem predarea necondiționată a jumătate din navele ce au venit în Sistemul Solar, cât și cooperare totală pentru programul nostru galactic de pace. Condiția asta include și împărțirea planetelor care vor fi descoperite de acum înainte, ca și a celor deja locuite. Mecanismul de televiziune interstelară, transferat la bordul [Stelei Solare](#) de pe cea de-a doua navă capturată, funcționează perfect. Din nefericire, acest din urmă vehicul nu este, deocamdată, utilizabil. Până în momentul de față, n-am primit nici un răspuns la ultimatumul nostru. De unde rezultă că avem de convins un inamic care se opune cu vehemență ideii că trebuie să coopereze sau să moară. Și, ca să nu mai lungim vorba, vom folosi ca exemplificare o porțiune din planeta sa de baștină.

Apăsă un buton și orașul riss proiectat pe ecran fu pulverizat ca un castel de nisip. Lovitura păru mai puternică decât prima, nu numai pentru că localitatea fu desființată, ci pentru că însuși muntele, ce părea de granit, fu sfâșiat ca o pânză putredă.

— Voi programa acum aparatele pentru o lovitură și mai puternică, spuse Clane. Din păcate, n-am fotografiat decât câteva orașe pământene controlate de rissi și unul singur de pe mica planetă rissă vizitată de noi. Orice lovitură îndreptată asupra unei planete risse marcată pe hărțile capturate va fi făcută mai mult sau mai puțin la nimereală, adică fără siguranța pe care ne-ar da-o niște fotografii precise ale obiectivelor respective. Important este să lovim în regiuni montane, suficient de puternic pentru ca impactul să se simtă pe câțiva kilometri.

Deși încerca din toate puterile să-și păstreze calmul, vocea îl trădă. În sală domnea o liniște de-a dreptul apăsătoare. Dar, oricât se străduiau, cei

care-l ascultau nu puteau să-și dea seama, ca el, de fantastica însemnătate a actului care se petrecea. Omul nu va mai privi niciodată stelele, simțindu-se mic și fără importanță. Grandoarea spațiului și a timpului nu scădea cu nimic, dar vălul se ridicase. Mărimea și misterul cosmosului vor continua să chinuiască doar mințile celor care-l vor contempla copleșiți. Și, totuși, nu va mai fi niciodată la fel.

Clane își învinse propriul sentiment de groază prelungind puțin pregătirile pentru a doua lovitură. Când își recăpătă întrutotul stăpânirea de sine, spuse:

— Îmi dau seama că va mai dura până când ei vor accepta realitatea tristă a înfrângerii. Va trebui să continuăm cu amenințările și represaliile până în momentul în care vom primi semnalul că sunt gata să discute.

Acesta veni după numai patru ore.

*

Trecuse un an.

Mergând alături de Czinczar, Clane observă:

— Tot urâtă mi se pare.

Se îndreptau spre columna victoriei, proaspăt terminată. Clane era în veșminte de preot, iar Czinczar îmbrăcase uniforma armatei barbare, destul de des întâlnită pe străzile Linnului, în ultima vreme.

Studiară îndelung monumentul amplasat în marea piață a Palatului Central. Construcția fusese aprobată de Patronat și consta dintr-un postament, sub forma unui enorm cub de marmură, pe care se afla opera propriu-zisă: un bărbat în veșmintele de savant al templului stătea în fața a două planete. În mâinile îndreptate deasupra capului ținea o a treia planetă. Era ridicat pe vârfuri, ca și cum s-ar fi întins după ceva. La picioarele lui se aflau alte planete și stele.

Veșmântul era de un auriu orbitor și nu semăna cu nimic din ce purtase Clane vreodată.

Chipul bărbatului semăna izbitor cu al mutantului, dar trupul era uriaș, într-o disproporție evidentă cu celelalte elemente ale grupului statuar. Un gigant domina scena.

Clane se întoarse să-i vorbească lui Czinczar, dar văzu că acesta privea o pereche care se oprise la câțiva pași mai încolo.

— Ia uită-te, spuse bărbatul. „Salvatorul rasei” – așa scrie. Oare ce le vor mai trece prin cap familiilor astea conducătoare?

— Ești sigur că este dintre ai lor? Întrebă femeia. Ah, uite, răspunse tot

ea, e o inscripție cu numele, aici.

Se concentrează puțin și mișcă buzele de parcă l-ar fi citit întâi numai pentru ea. Apoi, tare:

— Clane Linn. Țasta cine mai e?

— Poftim ce înseamnă să ai faimă, comentă Clane sec.

Privi spre Czinczar care zâmbea.

— Lumea e atât de mare, rosti acesta. De ce ar ști oamenii cum te cheamă, cum arăți? Nu te-au văzut făcând nimic, niciodată. Mai târziu, când vom avea o rețea de televiziune adevărată, vei fi recunoscut poate la fiecare colț de stradă.

— Nu te contrazic. Cât mă gândesc eu la marii bărbați ai trecutului? Voi împărți timpul acesta la zece și voi afla care mi-e locul în galeria faimei și a măririi. E bine că oamenii își uită eroii și zeii. Dacă n-ar face-o, viața n-ar mai avea într-adevăr nici un sens pentru nou-născuți.

Czinczar nu-l contrazise. Mai mult, apucându-l amical de un cot, îi mărturisi:

— Îmi pare rău că n-am putut ajunge la timp pentru a fi martor la inaugurarea monumentului. Să ne așezăm o clipă.

Arată din cap una din băncile de piatră. Un grup de fete vesele trecu pe lângă ei. Nu aruncară nici măcar o singură privire monumentului sau celor doi bărbați de lângă soclul acestuia.

Doi pictori cu șevalete portabile se instalează pe banca din fața lor și începură să picteze.

— Ce-mi place la ea, zise unul, este felul în care siluetele se conturează pe fondul cerului. Dacă aș putea s-o estompez așa cum trebuie în decor, cred că aș reuși un peisaj cu nori încântător.

— Este o operă de artă feroasă, comentă celălalt, dar statuile se vând foarte bine. Când apare una nouă, important este să ajungi primul la ea. Dacă aș izbuti să plasez vreo douăsprezece copii în cele mai bune magazine, sigur aș face rost de comenzi pentru o sută.

Se așternu liniștea. După o vreme, însă, al doilea pictor veni la Clane și la Czinczar și le spuse:

— Încerc să mă fixeze asupra statuii, iar dumneavoastră nu adăugați nici un plus de frumusețe, stând aici, pe bancă. Dacă nu vă deranjează, v-aș ruga să ridicați brațul drept, ca și cum v-ați prezenta omagiile eroului. Vă asigur că n-o să dureze mult deloc. De obicei lucrez foarte repede. Nu-mi trebuie mai mult de câteva minute, ca să vă schițez chipurile.

Interpretă probabil eronat expresia de pe chipul lui Clane, întrucât, apropiindu-se din nou de ei, ridică din umeri și spuse:

— Dacă nu doriți, nu-i nici o nenorocire. Sper însă să nu vă supăr, dacă o să vă rog să vă mutați pe o bancă mai încolo.

Czinczar îl privi amuzat pe Lordul Conducător al Linnului, după care se ridică și vorbi cât se poate de natural:

— Nu știu dacă prietenul meu va fi de acord să pozeze în fața acestei statui. Eu însă, o voi face cu plăcere, în poziția dorită.

— Vă mulțumesc, îi zâmbi artistul și se întoarse la șevaletul lui.

